

ماهانامه

اردو

خدا^{۲۰}، وطن، وظینه

سال نود نهم
شماره مسلسل

۱۰۴۲

د تاسیس نیټه ۱۲۹۹ هجری لمریز کال
د ۱۳۹۸ لمریز کال د خوبی (شور) میاشت دویمه گنه

اردو مکتب ایثار، فداکاری، شجاعت ، دفاع، اخلاق و نظم است

د هیواد پتمن او غیور خلک د ملي اردو له
منسوبینو سره د زړه له کومې مینه او محبت لري
او قل د خپلو ملي اټلانو په سوښندنو او ځان
تیریدنو وياري.

(د ولسمشر محمد اشرف غني له ويناواو څخه)

په دی ګنه کې

صفحه

عنوان

- ۱ د ملي دفاع وزارت د مبارکي پېغام
- ۲ پیام تبریکي له لوی درستیز قوای مسلح به مناسبت ...
- ۳ د افغانستان د مسلمانو خلکو د جهاد بریالیتوب، په هیواد کې ...
- ۴ رئیس جمهور از نیروهای دفاعی و امنیتی کشور به خاطر ...
- ۵ مشاور ارشد شورای امنیت ملی از محیس و توقيفخانه پروان ...
- ۶ کشور دوست هندوستان ۱۰۰ عراده ولچیر را به معلولین ...
- ۷ از جنرالان مقاعد وزارت دفاع ملي طی مراسم خاص ...
- ۸ سمینارو روزه چهت بلند بدنه سطح اگاهی مسایل کادری و ...
- ۹ سمینار ارزیابی تعليم و تربیه و مسلکي سازی منسوبيان ...
- ۱۰ دکومانو د خانګرو عملیاتو قول اردو د جزو تامونو د شپیدانو ...
- ۱۱ سمینار سه روزه آموزشی حالات اضطرارجهت آگاهی و ...
- ۱۲ ۲۶۳ تن پرسونل تولی های منطقوی فرقه ۱۱ کابل از مرکز ...
- ۱۳ ۲۰۱۵ سیلاپ قول اردو په قرارکاه کې طبیعی او غیرطبیعی ...
- ۱۴ د کابل هوایي لواد او پراسیونونو گروب ۳۱ تنه د حمایي ...
- ۱۵ د سیلاب قول اردو په قرارکاه کې طبیعی او غیرطبیعی ...
- ۱۶ سیلاب قول اردو په قرارکاه کې طبیعی او غیرطبیعی ...
- ۱۷ عناصر قدرت محاربوي
- ۱۸ ارتیاط مخابرې درتعرض
- ۱۹ جایگاه نیروهای امنیتی از منظر اسلام
- ۲۰ اساسات و مفاهیم ژپولیتیک
- ۲۱ احزاب سیاسی و انتخابات
- ۲۲ صورت ترسیم مقیاس خطی متر
- ۲۳ دیسکاری الوتکو په واسطه له قوماندہ خایونو خخه د ...
- ۲۴ سیر دولت ها در تاریخ، جامعه مدنی و حقوق بشر
- ۲۵ احکام ارتداد در نظام جزايري اسلام
- ۲۶ بررسی مختصر اصل صلاحیت جهانی
- ۲۷ حفظ و مرافت وسائل برقی
- ۲۸ ماهیت حقوقی فضا از منظر حقوق بین الملل
- ۲۹ رفتار ساختمان در هنگام اتش سوزی
- ۳۰ استرداد مجرمین در اسناد بین الملل و حقوق جزای افغانستان
- ۳۱ بررسی مسؤولیت مدنی در حقوق افغانستان
- ۳۲ دروزی فضیلت
- ۳۳ اخلاق روزه دار
- ۳۴ حیات در سایه قرآن
- ۳۵ کار او کارگر ته پاملنډ د دولت مهمه دنده
- ۳۶ د ادب کلین
- ۳۷ معرفی برخی آیات تاریخی شهر های افغانستان
- ۳۸ چاقی و سندروم میتا بولیک
- ۳۹ داسی، چې (میموری) چې تاسو ته رو غنیابی معلومات درکوی
- ۴۰ ویتمانین ى(B) د سیرو د سلطان د کموالی سبب کیدلای شی
- ۴۱ سبزی، میوه و ادویه های که شمار خون را کاهش می دهد
- ۴۲ موبایل له دیر استعمال خخه سلطانی ناروغی خطر پیدا کړی
- ۴۳ لونک د خوشبویې تر خنک بنه درمل مه دي
- ۴۴ میوه و سبزیجات های رنگ سبز نقش زیادی در آرامش ...
- ۴۵ د ګازرو (زردګو) ګتني مه هېرو!
- ۴۶ د زینتو نو تبلو ګتني
- ۴۷ خپلو ماشومانو ته مثبته رو حیه ورکړئ او ستاینه یې وکړئ
- ۴۸ د وزن په زیاتوالی کې د قهوی رول
- ۴۹ د نکریزو استعمال د ویتنانو لپاره او حیرانونکي ګتني یې
- ۵۰ چګونه فیس بوک خود را مصنۇن نگهداريم؟
- ۵۱ دیدگاه ها - لیدلوری
- ۵۲ له هیواد خخه دفاع ته چمتویو
- ۵۳ د هیواد او خلکو په دفاع کې د افغان نجونو رول د پراخیدو ...

ماهناهه

اردو

ارگان نشراتی وزارت دفاع ملي

د تاسیس نېټه: ۱۲۹۹ لمرېز کال

پر له پسى کنه: ۱۰۴۲ د ۱۳۹۸ لمرېز کال

د غوښ (شور) میاشت، دویمه کنه

کنټپلاوی:

- » د ستراتیزیکو اړیکو او عامه چارو ریاست
- » سپرست ویس «بارکزی»
- » د ګروال عبدالصبور «شاکر»
- » د ګروال محمد داد «بدخشی»
- » ملالی «مهمند»

مدیر عمومي معلومات و قوماندانيت

د ګروال محمد نعمان «هانتفی»

Mail: M.Neman.Pak@mod.gov.af

PBX: ۲۶۱۴۰۵۷ - ۰۷۹۹۵۶۵۶۴۸

مسوول مدیر:

تورن سید بدیع الزمان «هاشمي»

شماره تیلفون: +۹۹۸۲۰۵۵۹۰

PBX: 2614063

Mail: S.b.hashmi@mod.gov.af

دیزاین و کمپوز: محمد قاسم «رحمی»
مونیکا «سلطانی»

تیراژ: - ۶۰۰۰ جلد، چاپ مطبعه اردوی ملي

آدرس: ششدرک، کابل - افغانستان

مقابل مطبعه اردوی ملي

صفحه ویب سایت وزارت دفاع ملي

www.mod.gov.af

صفحه فیسبوک وزارت دفاع ملي

www.facebook.com/modafghanistan

د ملي دفاع وزارت د مبارکي پيغام

د ملي دفاع وزارت مشرتابه د ثور اتمي د افغانستان د خلکو جهاد د بریالیتوب د اوه ويستمي کالیزی د رارسيدو په مناسبت خپلي نيكی هيلی او د زره له کومي مبارکي تاسو جلالتماب د افغانستان اسلامي جمهوريت جمهور رئيس او د وسله وال پوخ اعلى سر قوماندان، د جمهوري رياست محترمو مرستيالانو، محترم اجرانيه رئيس او مرستيالانو، د کابيني محترمو غبرو، د ملي شورا د دوازو مجلسونو محترمو رئisanو، محترمو جهادي رهبرانو، قاضي القضاط، لوی څارنوال، د وسله وال پوخ لوی درستيز، د ملي دفاع وزارت او ستر درستيز مرستيالانو او رئisanو، د شهيدانو او معلولينو معظمو کورنيو او افغان مجاهد ولس ته وراندي کوي.

تاسي عالي جناب او زموږ ګران هيواووال پوهېرو چې، ملي اردو ستاسي جلالتماب په مدبرانه زعامت او مشرتابه، د خپل رسالت، دندۍ او ملي وجبي په ترسره کولو او د ملي نظامي ستراتيز په رعایت کولو سره، تر اوسه پوري په دېرو مهمو لاسته راوړنو بریالى شوي ده، چې کولای شو له هغې جملې خخه يې د افغانستان د خلکو او نړيوالي تولني د زيات باور، درناوي او ملاتېر د را جلبلو توڅنګ د کتنې وړ کمي او کيفي وده، پرمختيا او د ملي رسالت په سرته رسولو کي، چې هغه د امنيت تامين او د خپلو وظيفوي مسئولييت په ساحو کي د ثبات او استقرار رامنځته کول دي، يادونه وکړو.
 ملي دفاع وزارت د ملي اردو د ودي، پیاوړتیا او پرمختيا په لاره کي دوام لرونکو هڅو او د اردو د ودي او پر مختک څلور کلن پلان په پلي کولو سره، کورني او بهرنې ګواښونه له منځه وري او د افغانستان د دفاعي دكتوريينو په چوکات کي د سيمې د ثبات او امنيت د تینګښت او استقرار په لاره کي يې خپل نقش تثبیت کړي دی.

د ملي اردو زیورو منسوبيينو د سربنندني او خان تيريدنی له برکته، وسله وال مخالفين په دي ونه توانيدل چې د هیواد کومه ستراتيزیکه نقطه تر لاسه کړي او خپل ورانکاره فعالیتونو ته پراختيا ورکړي.

په روان ۱۳۹۸ المريز کال کي د هغو وسله والو مخالفينو پر وراندي چې د سولې دروان بهير سره نه یو خاکېږي او د دغې پروسې پر وراندي خند او خند رامنځته کوي، مور په ټول هیواد کي د خالد عملياتي کمپاين په چوکات کي د ګګره بیز او چانیز عملیاتي پلان د پلي کولو په موخه بشپړ چمتووالی لرو او هیڅکله وسله والو مخالفينو ته اجازه نه ورکوو چې د هیواد په کوم ګوت کي خان ته د امن نقطه احساس کړي.

په پاڼي کي اجازه راکړي چې یوڅل بیا تاسي جلالتماب او د ملي وحدت حکومت محترم اجرانيه رئيس ته د افغانستان د خلکو د سپېڅلي جهاد د بریالیتوب د کلیزی مبارکي ووايم. د ستر څښتن تعالي له درباره ستاسي او ستاسي محترمي کورني... سلامتيا او د افغانستان د سرلوري ملت د بریالیتوب هيله او غوبښته کوم.

په درښت

د ملي دفاع وزارت سرپرست
اسدالله «خالد»

پیام تبریکیه لوى درستیز قوای مسلح به مناسبت بیست و هفتمین

سالروز پیروزی جهاد مردم افغانستان

رهبری ستردرستیز قوای مسلح کشور صمیمانه ترین تبریکات و تمنیات نیک خود را به مناسبت (۸) ثور بیست و هفتمین سالروز پیروزی جهاد مردم افغانستان، حضور جلال‌التمام محترم ریس جمهور اسلامی افغانستان و سر قوماندان اعلیٰ قوای مسلح، رهبری حکومت و حدت ملی، نیروهای دفاعی و امنیتی، خانواده شهداء، معلولین و تمام مردم شریف افغانستان تبریک عرض میدارند.

هموطنان عزیز!

نیروهای دفاعی و امنیتی شما کمپاین پلان عملیاتی خالد (۹۸) را بخاطر دفاع از تمامیت ارضی، حاکمیت ملی و مبارزه در برابر تروریستان که هر لحظه آماده ایجاد وحشت، ترور و کشتن مردم بی گناه و افراد ملکی میباشدند را آغاز نموده اند که در نتیجه ضربات مرگبار نیروهای دفاعی و امنیتی در اکثر نقاط کشور پلان های تروریستی و ویرانگر دشمنان این خاک را قبل از انجام آن ختی و تلفات سنگینی بر آنها وارد کرده اند.
باید گفت نیروهای دلیر دفاعی و امنیتی شما با تمام توان وقدرت آماده دفاع از این آب و خاک بوده و اجازه نخواهند داد تروریستان به اهداف شوم و نامیمون شان نایل گردد.
افسران، بریدمان و سربازان فداکار!

باور دارم شما که امروز دور از فامیل و خانواده های خویش در سنگرهای داغ دفاع از سرزمین تان قراردارید به عنوان قهرمانان واقعی کشور در پیشگاه ملت سر بلند افغانستان بوده و بدون تردید حمایت مردمان خویش را دارید. فراموش نکنید که فداکاریها و قربانی های شما در قلب تاریخ مبارزات نظامی کشور به خط درشت درج خواهد شد و نسل های بعدی به شهامت و ایثار مقاومت خستگی ناپذیر شما افتخار خواهند کرد.
هموطنان شریف و نجیب افغانستان!

اردوی ملی افغانستان به عنوان سپر مطمین و نهاد غیر سیاسی، متعهد به دفاع از استقلال، شرف، عزت و ارزش های مادی و معنوی و منافع افغانستان میباشد. پروسه صلح که یکی از خواست های برق میراث مردم ما است تحت رهبری خدمتمندانه حکومت وحدت ملی گام های لازم را بر میدارند و هر تصمیمی که از جانب رهبری سیاسی حکومت گرفته میشود از آن حمایت و پشتیبانی میکند. و در کنار آن دفاع از مردم افغانستان را وجیبه ملی خود دانسته در راستا آن از هیچ نوع سعی و تلاش دریغ نخواهد ورزید.

در اخیر یکبار دیگر این روز خجسته (بیست و هفتمین سالروز پیروزی جهاد مردم افغانستان) را به همه هموطنان عزیز، تبریک و تهنیت گفته و از بارگاه باعظمت خداوند بزرگ خواهان بر قراری صلح سراسری در کشور میباشیم.

با احترام

لوی درستیز قوای مسلح ج.ا.ا.
دگر جنرال بسم الله "وزیری"

د افغانستان د مسلمانو خلکو د جهاد بریالیتوب، په هیواد کې

د تاریخ نوی پاڼه

سړلینکه:

د ثور اتمه نیټه د هیوادوالو په ذهن کي د افغانستان د مجاهد ولس د تاریخ لور ويار را ژوندی کوي او د هیواد ساتني نه هیریدونکي کارنامې چي د هیواد د دېمنانو په وراندي یې خپلې سینې سپر کري وي، سینه په سینه له یوه نسل څخه بل نسل ته لېردو.

هو! انسان آزاد پیدا شوی او هڅه کوي چي د ژوند په تولو چارو کي آزاد او خپلواک واوسی، له همدي امله زموږ د هیواد تاریخي بهير د خپلوا کى د لاري د سربنندونکو میرنیو څخه دا زده کوي چي د هیواد په ساتنه کي هیڅ یوه هیوادوال د هیواد د دېمنانو په وراندي سره دی تیټ کري او یو بل ته یې دلاس په ورکولو په دېمنانو مرګونې گوزارونه ترسره کري او هیڅ بلوسگر ته یې اجازه نه ده ورکري چي د هیواد آزادی او خپلواکي له ګواښ سره مخ کري.

د همدي ويارنو اولاد ته راونو ارزښتنکي پایلی لا ساتل شوی او د هیواد هر متدين مجاهد د خپلو نیکونو او پلرونو په خير، د دی ويار ترلاسه کري چي د وخت دشوروي اتحاد د سرو لښکرو په وراندي وجنګيرو او خپل اسلامي ارزښتونه د هر دول ګواښونې څخه وړغوري.

د هیواد ننکیالی مجاهد ولس وتوانید چي د سرو لښکرو تیری کوونکي څوک له تیښتی سره مخامنځ کري او د هیواد د آزادی او خپلواکي بېرغ رپانده وساتي. زموږ مجاهد ولس د ويارنو او سربنندونو کار نامي چي د ثور په اتمه ورڅ د لمانځني په ترڅ کي په شاندارو مراسمو ترسره او درناوی کري، دا د دی حقیقت ثبوت دی چي هیڅ تیری کوونکي به د دی توان ونه لري چي زموږ د سرلوری هیواد آزادی او خپلواکي له ګواښ سره مخ کري، څکه همدا اوس د هیواد هرېچ د خپلو مجاهدو پلرونو او نیکونو په پل، پل ېډي او د خپل میرنی او سربنندونکي وسله وال پوچ ليکي پیاوري کوي. په هیواد کي د تلپاتي سولې او امنیت د لاتینګښت په موڅه او د هغه سوګند خورلو دېمنانو پر وراندي چي په هیواد کي د سولې له روان بهير سره نه یوځای کېږي او د دغې ملي پروسې پر وراندي خند او خند رامخته کوي، په ټول څوک سره مقابله کوي.

زموږ دفاعي او امنیتی څوکونه په لوري روحيي او جګړه یېزی ورتیا سره د هیواد حمکنی بشپړتیا، ملي واکمنۍ، دینې او ملي ارزښتونه څخه په دېره میرانه دفاع او ساتنه کوي او ورڅ تر بلې د جګړه مارو په وراندي په جګړه یېز بهير کي پیاوري کېږي، پدې توانيدلي چي د خپل هیواد د آزادی او ملي خپلواکي څخه په ګلکه دفاع وکري او هیوادوالو ته د سوکالۍ او هوسابېنې لار هواره کري.

د ملي اردو د ليکو پیاوري او په هیواد کي د سراسري او تلپاتي سولې تینګښت، دي ته لار هواروي چي د هیواد د آزادی او خپلواکي نیالګي، چي د هیواد د اتلو بچيانو په وینو خپوب شوې، تانده وساتي او د سمسورو څانګو لاندي یې هیوادوال د پت او عزت دک ژوند تیرکري. دغه اتل او سربنندونکي منسوبين په دېر زیورتیا او میرانه د خپلو ويارلو او متدینو خلکو څخه دفاع او ساتنه کوي او هیڅکله د هیواد د سولې او امنیت دېمنانو ته اجازه نه ورکوي، چي د خپلو ناوره او ورانکاره پلانونو په پلې کولو سره زموږ د مسلمانو او متدینو هیوادوالو سوکاله ژوند له نا امنی سره مخ کري.

رئیس جمهور از نیروهای دفاعی و امنیتی کشور به خاطر تأمین امنیت شهر کابل در روزهای لویه جرگه مشورتی صلح قدردانی کرد

کودهای کیمیاولی و عضوی که در نهایت، رشد و انکشاف زراعت و تقویه اقتصاد زراعتی، افزایش حاصلات زمین و بهبود وضعیت معیشتی و اقتصادی دهقانان را در قبال خواهد دارد، ترتیب که در جلسه کمیته قوانین نیز مورد تأیید قرار گرفته است.

کابینه جمهوری اسلامی افغانستان بعد از بحث همه‌جانبه، طرح قانون تنظیم کودهای کیمیاولی و عضوی را در قاعده تأیید کرد و وزارت عدله را مؤلف کرد که به همکاری اداره وزارت‌ها و اداره‌های دولتی را مورد ارزیابی قرار دهد.

طبق آجنداء، وزیر عدله طرح قانون تنظیم کودهای کیمیاولی و عضوی را به جلسه ارائه کرد و افزود، این طرح به هدف کلی تنظیم امور مربوط به تولید، صدور و فروش

جلسه کابینه اخیراً به ریاست محمد اشرف غنی رئیس جمهوری اسلامی افغانستان در ارگ ریاست جمهوری برگزار شد.

ابتدا، رئیس جمهوری اسلامی افغانستان حلول ماه مبارک رمضان را به اعضای کابینه و کافه ملت افغانستان تبریک گفت و از بارگاه ایزد متعال به برکت این ماه مبارک؛ تأمین صلح و امنیت سرتاسری را در کشور استدعا کرد.

در ادامه؛ رئیس جمهور از نیروهای دفاعی و امنیتی کشور به خاطر تأمین امنیت شهر کابل در روزهای لویه جرگه مشورتی صلح قدردانی کرد و نهادهای مربوط را مؤلف کرد تا از کارکردهای آنان تقدیر کنند.

همچنان، رئیس جمهور از

بازسازی و انکشاف دهات را به جلسه مطرح که مورد تصویب قرار گرفت.

در اخیر جلسه، رئیس عمومی اداره عالی بررسی پلان بررسی سال مالی ۱۳۹۸ آن اداره را به جلسه مطرح و اضافه نمودند؛ هدف از این پلان، بررسی امور مالی و حسابی ادارات دولتی و بررسی مساعدت‌های خارجی (به خصوص بانک جهانی) بر مبنای موافقت‌نامه‌ها با دولت افغانستان می‌باشد که در این بررسی ۱۸۲ بازرس در مرکز و ولایت‌ها با در نظر داشت پلان متذکره فعالیت خواهد کرد که این بررسی‌ها شامل بخش‌هایی چون بررسی رعایت قوانین و مقررات، بررسی عملکردها، بررسی حساب قطعیه دولت و بررسی مساعدت‌های خارجی می‌باشد.

کابینه جمهوری اسلامی افغانستان بعد از بحث همه‌جانبه؛ اداره عالی بررسی را مؤلف کرد تا پلان متذکره را با توجه به تذکرات جلسه در هماهنگی با ریاست عمومی دفتر ریاست جمهوری و ریاست عمومی اداره امور ریاست جمهوری مورد بازنگری قرار داده است و با وضاحت کامل به جلسات بعدی کابینه ارائه کند.

باخترا

اجرای تعهدات آغاز شده است و پیشرفت‌هایی نیز غرض تکمیل آنها صورت گرفته است که هر یک آن در ميعاد معین محقق خواهد شد.

کابینه جمهوری اسلامی افغانستان گزارش ربع اول سال ۲۰۱۹ از پیشرفت تطبیق تعهدات افغانستان به کنفرانس جنیوا را تأیید کرد و به نهادهای مربوط جهت تحقیق کامل تعهدات متذکره وظایف مشخص سپرده.

سپس، سرپرست وزارت معادن و پترولیم، پالیسی پرداخت امتیازات اعضاي کمیته تخفیکی معادن را به جلسه مطرح و اضافه کرد؛ این طرح مطابق قانون معادن به هدف تعیین افراد شایسته در کمیته تخفیکی معادن، هماهنگی سیستم پرداخت امتیازات، شفافیت و پاسخگویی در روند استخدام اعضاي کمیته متذکره صورت گرفته است.

کابینه جمهوری اسلامی افغانستان بعد از بحث همه‌جانبه پالیسی متذکره را تأیید کرد و وزارت مالیه را مؤلف کرد که امتیازات پیشنهادشده را با درنظرداشت معیارهای مزد در بازار کار بررسی کند؛ در صورت تطابق در زمینه اقدام کند.

وزیر احیا و انکشاف دهات تقاضای تغییر نام آن وزارت به وزارت

هدف کلی ایجاد کادر تدارکات بر اساس معیارهای مسلکی، تأمین اثر بخش و اجرای مشمر وظایف و تأمین شفافیت استخدام آنان تدوین شده است.

کابینه جمهوری اسلامی افغانستان طرح مقرره تنظیم کادر تدارکات را تصویب کرد و وزارت عدليه را مؤلف کرد تا طبق تذکر جلسه در طی مراحل و انجام آن اقدام کرد. همچنان وزیر عدليه، طرح تعديل، ایزاد و لغو برخی از مواد مقرره فرستادن کارگران به خارج از کشور را که در جلسه کمیته قوانین نیز تأیید شده است و مطابق آن در اعزام کارگران به خارج از کشور سهولت‌های ایجاد می‌شود، به جلسه مطرح کرد که مورد تصویب قرار گرفت.

معین مالی وزارت مالیه گزارش ربع اول سال ۲۰۱۹ از پیشرفت تطبیق تعهدات افغانستان به کنفرانس جنیوا را به جلسه ارائه کرد و افزود، در چارچوب حسابدهی متقابل جینوا برای سال‌های ۲۰۱۹ - ۲۰۲۰ که شامل تعهدات دوچانبه میان دولت افغانستان و شرکای انکشافی بین‌المللی بوده و در کل دارای ۲۴ شاخص است که از آن جمله ۱۶ شاخص آن مسؤولیت مستقیم دولت افغانستان و ۸ شاخص دیگر آن میان شرکای انکشافی دولت مشترک است؛ در کل کار روی

مشاور ارشد شورای امنیت ملی از محبس و توقيفخانه ولايت پروان بازديد نمود

همراه ايش به داخل زندان رفته از سوق و اداره زندان وازسه بلاک رهایشی زندانیان وشفاخانه ۴۰ بستر زندان دیدار و با ۲۱ تن از نماینده گان محبوسین که در محل توقيفخانه ازقبل تعیین شده در باره وضع معیشتی حقوقی و صحی آنان صحبت نموده جهت رفع مشکلات آنها به مسئولین هدایت داد.

دکتر حمدالله محب مشاور نظامی گزارش اجرای منسویان آن قوماندانی را

آمرامور عامله لواي محافظتى بگرام
جگرن محمد داود

استماع نموده بعداً مشاور
شوراي امنيت ملی وهیئت

همراه شان از محبس و توقيفخانه پروان در حالیکه از جانب تورنجنرال صفى الله (صفى) قوماندان فرقه پولیس نظامی، بریدجنرال اركان حرب عبدالرازق (برى) قوماندان لواء محافظتى بگرام همراهی مى گردید از محبس و توقيفخانه پروان دیدار بعمل آورد.

ابتدا هیئت متذکره در دفتر کاري قوماندان فرقه پولیس

کشور دوست هندوستان ۱۰۰ عراده و لچیر را به معلولین اردوی ملی کمک نمود

مردمان و دولت های مان دفاع نموده اجازه نخواهیم داد که جغرافیای کشور های ما به تخته خیز تروریستان مبدل گردد. در اخیر بریدمل بصیر احمد معلول به نمایندگی از معلولین از همکاری های متداوم کشور دوست هندوستان و مواظبت دائمی رهبری وزارت دفاع ملی قدردانی نموده گفت: معلولیت محرومیت نیست ما به اساس رسالت ملی و مسلکی که در برابر وطن و مردم خویش داریم با توانایی فکری، تجربه و تخصص، از حاکمیت و ارزش های ملی کشور عزیز ما افغانستان دفاع و حراست می نماییم.

در اخیر ۱۸ عراده و لچیر توسط سرپرست وزارت دفاع ملی و سفیر کشور دوست هندوستان به آنعدد معلولین که هردو پای خود را از دست داده یا کاملاً فلج هستند توزیع گردید بقیه و لچیرها بعداً توسط سفارت هندوستان به مرجع مربوط انتقال می گردد.

هاتفی

به سلسله همکاری های کشور دوست هندوستان در عرصه های مختلف این بار تعداد یکصد عراده و لچیر را برای معلولین و نیازمندان اردوی ملی توزیع نمود. محفیلیکه به همین مناسبت در قرارگاه وزارت دفاع ملی به اشتراک اسدالله خالد سرپرست وزارت دفاع ملی، عبدالحی روف معاون وزارت دفاع ملی در امور ستراتیژی و پالیسی، ویلی کمارسفیر و اتشه های نظامی کشور دوست هندوستان، تورنجنال عبدالرزاقدیسیاوش قوماندان صحیه اردو، تورنجنال گلاجان خاوری مرستیال معاونیت ستراتیژی و پالیسی، برخی معاونین و روسای وزارت دفاع ملی و ستردر سینز تدویر گردید. ابتدا مراسم با تلاوت آیات مبارک الهی و پخش سرود ملی کشور آغاز گردید. بعداً سرپرست وزارت دفاع ملی از کمک های کشور دوست هندوستان که طی سالیان متعدد بعد از سال ۲۰۰۱ تا اکنون در عرصه های مختلف عمرانی، هواپیمایی، تجهیز و تسليح نهاد های دفاعی و امنیتی، تداوی مريضان، مجرموهین و سایر همکاری های بنیادی بی را انجام داده اند سپاسگزاری نموده از حکومت و مردم هندوستان به نماینده گی از منسوبان اردوی ملی قدردانی نموده گفت: روابط نیک و حسن همچواری خوب میان مردمان هند و افغانستان پیشینه تاریخی دارد. و این حسن نیت قرن هاست که میان مردمان هر دو کشور گره خوردده است. سرپرست وزارت دفاع ملی در ادامه سخنانش گفت: با تأسف که برخی کشورهای همسایه برای ما انتشاری، تروریست و دهشت افغان می فرستند جای مُسرت است که کشور دوست هندوستان در قبال همکاری های اقتصادی

از جنرال متقاعد وزارت دفاع ملی طی مراسم خاص استقبال و بزرگداشت بعمل آمد

یک پوتانسیل فکری هستند کوشش شود در روند انکشاف اردوی ملی از تجارت آنها استفاده به عمل آید زیرا این یک اصل معمول در سطح همه کشورهای دنیا موجود است. ۲۰- متقاعديين در پاليسي و پرسوهه تداوي شامل باشند. ۳- جنرالان متقاعد در سمت های مهم و مختلف اردو اجرای وظیفه نموده با خاطر حفظ مسئولیت وامنیت شان شخصی شان سلاح حمل می نمایند کارت سلاح داده شود. با استفاده از فرصت از همه افسران، بریدمان و سربان که در سخت ترین شرایط و ظایف خطیر ملی و مسلکی شانرا در صفووف اردوی ملی اجرا نموده اند افتخار میکنم ، واژه هبری وزارت دفاع ملی و ستردرستیز که در تعلیم و تربیه ، مواظبت داییم آنها و اکمالات جزو تام ها اقدامات لازم را انجام داده اند منحیث یک جنرال سابق دار کشور سپاس و قدر دانی می نمایم. سپس لوی درستیز قوای مسلح ضمن ایراد صحبت گفت: جای مسروت است که امروز جنرالان ارشد اردو خدمت بغل را ترک و به زنده گی ملکی برمی گردد. این یک امر طبیعتیست حکم قانون است و در مرحله معین این سایکل بالای همه قدمه های منسوبان ملکی و نظامی تطبیق می میگردد. که این حرکت فرصت خدمت را برای قدمه های جوان تر ایجاد می نماید. خرسندیم که امروز از جنرالان با تجربه و سابقه دار اردوی ملی ستایش و قدردانی میگردد نشست امروزبه معنی ترک خدمت و مسلک نیست بلکه

عسکر زاده رئیس کادر و پرسونل ستردرستیز قرائت گردید بعداً دگر جنرال

محفیلیکه به همین مناسبت به اشتراک دگر جنرال داکتر محمد یاسین «خیا» معاون

متقاعد غلام سخی احمدزی به نمایندگی از سایر همقطارانش صحبت نموده گفت: ابتدا از نام همه جنرالان متقاعد از رهبری محترم وزارت دفاع ملی و ستردرستیز سپاس و قدر دانی می نماییم که ازما استقبال و قدر دانی نموده اند. تقاعد یک پرسوه نورمال در حیات هرمنسوب اردو شمرده می شود قرار محاسبه که نمودیم سه قسمت عمر خود را در صفووف اردو و در اجرای خدمت به وطن و مردم سپری نمودیم و امروز جای افتخار است با عزت و نام نیک به حیات ملکی سوق میشویم. اردو خانه دوم ماست ما منسوب شما هستیم از حالات موجود کشور بی تفاوت مانده نمی توانیم هرگاه به حضور ما نیاز احساس میشند در هر مقطع زمانی برای خدمت حاضر و آماده هستیم و ضمناً سه پیشنهاد به رهبری محترم وزارت دفاع ملی و ستردرستیز داریم. ۱- متقاعديين

اول وزارت دفاع ملی، دگر جنرال عبدالحمید «حمید» معاون ستردرستیز، دگر جنرال اقبال علی «نادری» معاون تعلیمات و پرسونل وزارت دفاع ملی، دگر جنرال محمد حبیب «حصاری» قوماندان واحد تعلیم و تربیه، معاونین وروسای وزارت دفاع ملی و ستردرستیز برخی قوماندانان جزو تامهای مرکز تدویر یافته بود ابتدا مراسم با تلاوت آیات کلام الله مجید و پخش سرود ملی کشور آغاز بعداً حکم نمبر (۳۳۷) مورخ ۲/۳/۱۳۹۸/ رئیس جمهور اسلامی افغانستان و امریه نمبر (۱۳۴۶) مورخ ۱۳۹۸/۲/۴ وزیر دفاع ملی مبنی بر اجرای تقاعد تن از جنرالان اردوی ملی که به اساس ماده (۵۹) قانون امور ذاتی افسران تقاعد شان با حفظ امتیازات ویژه مطابق ماده (۹۰) قانون امور ذاتی افسران منظور گردیده است. توسط برید جنرال زلمی

ما وهم مردم افغانستان را مستفید سازید و از این طریق در امر اعتلای آینده اردوی ملی افغانستان با نشر و چاپ رسالات و کتب از لحاظ فکری تخصص در اکشاف آینده اردو سهیم فعال گرفته، رسالت ملی خود را ادا نماید و این یک حرکت معمول در همه دنیا است که جنرالان بعد از تقاعد در حیات ملکی از موضع قلم و نشر کتب نقش قابل ملاحظه را در امر اکشاف بعدی اردو کشورهای شان برداشته اند. درختانه در حالیکه از انجام خدمات فرد تان قدردانی می نماییم تقاعد را به عنوان ختم مسئولیت و مکلفیت شما تلقی ننموده بلکه ختم یک رسالت و دین در برابر وطن، مردم و حاکمیت ملی کشور و تجدید میثاق برای آغاز یک مسئولیت جدید ملی و وطنی عنوان می نماییم.

در اخیر تحایف که از جانب وزارت دفاع ملی تهیه شده توسط رهبری وزارت دفاع ملی و ستردرستیز به جنرالان متقد عدها گردید.

هاتفی

باشد همه درنتیجه کوشش، تلاش و زحمات شما در عرصه های مختلف بوده است. یقیناً زنده گی شما با اردو و اردو با شما گره خورده است. معاون اول وزیر دفاع ملی در ادامه گفت: پیشنهادات تان سالم و قبل اجرا است، حق تان است بیشتر از آن کوشش خواهیم نمود تا در خدمت تان قرار داشته باشیم. دقیقاً یک نیاز مبرم است که در سطح وزارت دفاع ملی یک بورد، خانه فکری و یا هر نام که به آن می گزارید ساخته شود تا از تا از تجارت، تخصص و ظرفیت های تان برای آموزش و پرورش محصلین، مددگارین، رشد و ارتقاء کیفیت اردو استفاده بعمل آید. مشوره وهدایت من به همه همکارانم این است. که آدرس، نمبر تلفیون شما را داشته باشند در صورت تماس به مشکلات شما پاسخ مثبت ارایه نمایند. با استفاده از فرست مناسب که برای شما درست داده مطالعه کنید از وضعیت کشور و منطقه معلومات حاصل نماید و از اندوخته های علمی و تجارب تان با ارایه مطالب نوشتاری هم

در هر مقطع زمان حضور شما در بخش های مختلف نیاز باشد از تجارت شما استفاده خواهیم نمود. ارتقاء ظرفیت های موجود در اردو ملی مبین زحمات شباروزی شما جنرالان صادق و متعهد کشور بوده است. من بعد کوشش میکنیم نقش گام شما را تعقیب نمایم. امانت را که برای ما گذاشته اید به نسل های بعدی اکشاف و انتقال خواهیم نمود.

متعاقباً معاون اول وزارت دفاع ملی با ایراد سخنانی گفت: نخست به ارواح شهداء قهرمان اردوی ملی که جان های شرین شانرا فدای وطن نموده اند اتحاف دعا و برای مجروحین از بارگاه الله متعال شفا استدعا می نمایم. تقاعد یک روند معمول در حیات هر منسوب ملکی و نظامی می باشد. که در زمان معین تطبیق شدنیست. افتخار دارم که از نام رهبری وزارت دفاع ملی و ستردرستیز از زحمات و خدمات شایسته شما استادان مجری اردو ستایش و قدردانی می نماییم. امروز آگر اردوی ملی در جای خوب قرار دارد، مورد اعتماد مردم و جامعه جهانی می

سیناریو روزه جهت بلند بردن سطح آگاهی امورات کادری و بیرون رفت از مشکلات و چالش‌های موجود قطعات اردوی ملی اخیراً با اشتراک لوی درستیز قوای مسلح و مسئولان پیژند و مالی قطعات اردوی ملی در کابل تدویر یافت

در این همایش مدیران پیژند و مالی شفافیت و عدالت را در امور مالی، وامنیتی مخصوصاً به نهایت موثر تمام قطعات اردوی ملی در مورد تعیینات، ترقیع، تقاعد منسوبین است.

لوی درستیز قوای مسلح از اشتراک کننده گان خواست تا در حصه اکمال بموقع پرسونل اردوی ملی جهت پیشبرد بهتر وظایف واجرای موثر عملیات ها با در نظر داشت شایسته گی، مسلکی بودن وطن دوستی اقدام لازم و دوامدار نمایند تا باشد صفوی مستحكم اردوی ملی را بیشتر تحکیم بخشیم.

«همدم»

اردوی ملی به وجود آورد. دگر جنرال بسم الله وزیری لوی درستیز قوای مسلح ضمن اینکه تطبیق سیستم جدید اپس را یکی از فکتورهای اساسی بخاطر کمپیوتری شدن امور اداری و مالی دانسته افزود: سینمازار امروز بخاطر بلند بردن ظرفیت ها و رعایت اصل شفافیت و تنظیم امورات مالی و کادری جهت بهبود کیفیت وارتقای ظرفیت نیروهای دفاعی

تطبیق واجرآت بموقع سیستم اپس، تشکیل جدید ۱۳۹۸، قانون امور ذاتی افسران تعیینات، تقاعد و رسیدگی بموضع به حقوق شهدادی دیده گاه ها و نقطه نظرات مسلکی شانرا ارائه نمودند. جنرال زلمی عسکر زاده رئیس کادر و پرسونل ستاد درستیز گفت: این ریاست تلاش دارد تا با عملی شدن پروسه شفاف اپس تمام امور اداری را الکترونیکی ساخته

سیمینار ارزیابی تعلیم و تربیه و مسلکی سازی منسوبان اردوی ملی در مرکز تعلیمی نظامی کابل برگزار گردید

امور، در پرتوی ارزیابی هم اصلاحات بوجود می آید و هم بهبود در امور کاری. به همین خاطر ما در این اوآخر تمرکز زیاد روی تمام مسائل از نگاه تعلیم و تربیه و امور معيشتی در مرکز تعلیمی داشتیم و مشکلات که موجود بود تا اندازه ای مرفوع شده است، بنابراین چیزهایی که در امور تعلیم و تربیه ارتقای ظرفیت و مسلکی سازی لازم بود هم در امور تعلیم و تربیه تهدابی و هم تغییر در نصاب و افزایش وقت به خاطر موثریت آموزش بهتر مسلکی انجام دادیم و یک میکانیزم موثر را بوجود آوردیم که فعلاً در حال عملی شدن است. موصوف در تداوم صحبت هایش تأکید بر استخدام استادان لایق و ورزیده در تمام مکاتب مسلکی و مراکز تعلیم نموده از ریاست قابلیت های مسلکی خواهان یک سلسه اقدامات شد، استادان که در بخش امور تعلیم و تربیه گماشته می شوند باید تمام معیارهای استادی را داشته باشد و کسانی که شایستگی، مهارت و دانش مسلکی استادی را در بخش خود نداشته باشد باید ارزیابی و شناسایی گردد تا به امورات دیگر استخدام شود. و در جای آنها افراد واجد شرایط و دارای تجربه و تخصص تقرر یابند. در ختم سیمینار برای آنده از استادان که در راستای تعلیم و تربیه فرزندان صدیق مردم افغانستان از خود شایستگی، تعهد و فدایکاری نشان داده بودند از جانب قوماندانی مرکز تعلیمی نظامی کابل تقدیر نامه اهدا گردید.

توبن محمد یاسین "یوسفی"

داده و از تغییرات چشم گیر و ایجاد ظرفیت های بیشترجهت پیشبرد دروس مسلکی در سال ۱۳۹۸ اطمینان نمود و با

کار سیمینار در تالار عمومی مرکز تعلیمی نظامی کابل به اشتراک دگرجنرال ارکان حرب پاینده محمد "ناظم" قوماندان

ابراز امیدواری همه ای کارهای مشمر را مدیون کار تیمی که تحت رهبری و رهنمودهای قوماندانی واحد تعلیم و تربیه است، دانسته، تعلیم و تربیه را یک فکتور مهم تلقی نموده افزود: پروسه تعلیم و تربیه باید دوامدار بالای منسوبيین در حضور و سفر تطبیق گردد تا تلاشهای مستمر و زحمات شبانه روزی مارا به اهداف نهایی که همانا مسلکی سازی منسوبيین اردوی ملی است برساند".

متعاقباً قوماندان واحد تعلیم و تربیه و دکتورین از کارکرد های قوماندانی مرکز تعلیمی ابراز قدردانی نموده برگزاری همچون سیمینارها را در سطح مراکز تعلیمی اردوی ملی استقبال نموده گفت: "ارزیابی محک قضاوت است برای بهبود مکاتب مسلکی و مراکز تعلیمی را ارایه

د کوماندو دخانګرو عملیاتو دقول اردو د جزو قامونو د شهیدانو او تپیانو په (۳۰) کورنیو نقدي مرسته و ويسل شوي

او تپیانو کورنیو ته د کوماندو یانو کورته د بنې را غلاست په ویلوسره د هيyo اد دامنيتی او دفاعی خواکونو په خاصه توکه دخانګرو عملیاتو دقول اردو تولو شهیدانو او تپیانو ته چې ځانونه یې دهیواد او هیواد والو دسانته په موخه قربان کړي دی دعا او تپیانو ته یې د بنې روغتیا او دهغوي کورنیو ته نی دالله (ج) نه دپوره صبر غوبښته وکړه. دغوندي په پای کې (۲۰) ته شهیدانو او (۱۰) ته تپیانو له هری کورنی سره تر (۳۰۰,۰۰۰) دری سوه زره افغانی پوري مرسته وشوه.

دخانګرو عملیاتو دقول اردوی مطبوعاتی دفتر

مبارکو آیاتونو په تلاوت سره پیل شوه.

وروسته بناغلي تورنجرال

دریشخورو په ګارنیزیون کې د کوماندو دخانګرو عملیاتو د قول اردو له خوا د کوماندو دهغو

شهیدانو او تپیانو له کورنیو سره په تارخ کې د شهیدانو

چې دهیواد دسانته په لاره کې یې خپل ځانونه قربان کړي له هر کو رنۍ سره تر (۳۰۰۰۰) دری سوه زرو افغانیو پوري

نقدي مرسته په داسې حال کې وويسل شوی چه دیاد قول اردو سرپرسټ بناغلي تورنجرال محمد حیدر "نیکپی" ، دکرووال محمد رضا "نیکه" دقول اردو دتفتريش مدير دکرووال عبيده الله دقول اردو د ګارنیزیون قوماندان، سيد جلال "سادات" د قول اردو ارشد بریدمل او دیاد قول اردو یوشمير افسرانوا هم په دی غونډه کې ګدون کړي وه غونډه د قرآن عظيم اليشان دخو

سیمینار سه روزه آموزشی حالات اضطرار جهت آگاهی و معلومات مسئولین

قول اردوهای ساحوی در فرقه ۱۱۱ کابل تدویریافت

تدویر سیمینار سه روزه آموزشی حالات اضطرار را مشتبه ارزیابی کرده گفت: منسوبین قهرمان اردوی ملی در نقاط مختلف افغانستان افتخارات زیادی را کمائی کردند بخصوص در مورد رسیدگی برحوادث طبیعی در ولایات مختلف کشور قابل تحسین و تقدیر است . منسوبان ما علاوه از اجرای وظایف اورپراتیفی و محاربوی در نقاط مختلف کشور به هدف تامین امنیت واستقرار حکومت داری خوب که همانا انجام وظایف ملی و مسلکی شانرا انجام می دهند در حالات اضطرار و قوع حوادث طبیعی هموطنان نیازمند شانرا نیز همکاری نموده مساعدت های لازم را برایشان ازهوا و زمین انجام داده رسالت انسانی واسلامی شانرا در هر مقطع زمان ادا می نمایند.

در اخیر سیمینار با توزیع تصدیق نامه ها برای اشتراک کننده گان، توسط مسولین ریاست حالات اضطرار پایان یافت .

جگرن رحمت الله " کوهستانی

بودیجه، طریقه استفاده از مواد مساعدتی تشییت نقاط آسیب پذیر و امداد رسانی در

این سیمینار که به ابتکار ریاست حالات اضطرار فوق العاده وزارت دفاع ملی به

حالات اضطراری حوادث طبیعی وغیرطبیعی که توسط مسولین بخششای مختلف این ریاست برای شما پیش بردۀ می شود از آن استفاده اعظمی نمائید .
بعد انجینیر محمد داود رئیس حالات اضطرار فوق العاده وزارت دفاع ملی

هدف بلند بردن سطح دانش مسلکی پرسونل ، استیشن های اطفاییه و امرین حالات اضطرار جزو تامها مرکزی و قول اردوی های ساحوی به اشتراک امرین حالات اضطرار و مسولین استیشن های اطفاییه اردوی ملی در فرقه ۱۱۱ کابل تدویر گردیده بود نخست کار این سیمینار با تلاوت قرآن عظیم الشان آغاز بعداً برید جنral الله محمد " هو تک " معاون ریاست حالات اضطرار طی صحبتی با ازنشش فعال مسؤولین و اشتراک کننده گان در سیمینار را خیر مقدم گفته افزود: این سیمینار بمنظور بلند بردن سطح آگاهی و دانش مسلکی امرین حالات اضطرار و مسولین استیشن های اطفاییه قطعات بزرگ اردوی ملی جهت رسیدگی به حوادث طبیعی در حالات اضطراری، چگونگی استفاده از منابع ومصرف

۲۶۳ تن پرسونل تولی های منطقوی فرقه ۱۱۱ کابل از مرکز تعلیمی CTC سند فراغت بدست آورده

مرکز تعلیمی CTC که در جهت آموزش خانه مشترک ماست بخاطر حفاظت از تعلیم و تربیه پرسونل آن قوماندانی قادر مردم برخورد نیک با آنها، ایجاد فضای

حکومت داری خوب ، انکشاف، بازسازی و دفاع از ارزش های ملی و مبینه تان در ولسوالی های که انجام وظیفه می نماید تمکن نموده بخاطر آبادی وطن و خوشنودی مردم خویش قهرمانانه و صادقانه در مقابل دشمنان صلح و آرامش ملت افغانستان بروز مید وظایفی که از جانب رهبری برای شما داده می شود احساس مسولیت کنید و آن را به حسن صورت انجام داده تا اهداف شوم تروریستان و دهشت افغانستان نقش برآب گردیده و در نطفه خنثی گردد.

در اخیر محفل با توزیع تصدیق نامه ها پایان یافت .

جگرن رحمت الله " کوهستانی "

دانی نموده گفت: جا دارد از مساعی همیشگی دولستان ترکیه در آموزش و پرورش در عرصه های مختلف از نام همه منسوبان اردوی ملی قدر دانی می نمائیم.

بعداً تورنجرال محمد ابراهیم "احمدزی" قوماندان عمومی جلب و جذب فراغت مددوین را تبریک گفته در رابطه پروسه جلب و جذب و ایجاد تولی های منطقوی در تشکیل اردوی ملی افغانستان در ۳۴ ولایات کشور بطور مفصل صحبت نموده گفت: بیشترین پرسونل تولی های منطقوی از همان محل و ولسوالی های جذب گردیده که دوباره در آن ولسوالی ها توظیف و اجرای وظیفه می نمایند، بناءً همه ولایات افغانستان

به کمیت ۲۶۳ تن افسران، برباد ملان و سربازان تولی های منطقوی فرقه ۱۱۱ کابل بعداز سپری نمودن شش هفته تعلیمات جمعی که در قوماندانی مرکز تعلیمی CTC (مرکز تعلیمات مشترک) قوماندانی عمومی واحد تعلیم و تربیه ستردرستیز به هدف بلند بردن ارتقای ظرفیت های مسلکی در بخش های مختلف از جمله واکنش در مقابل ماین های آشکار و پنهان، اجرای گزمه های تکنیکی، تصفیه تلاشی منازل مسکونی، حمله بلوك وار، حرکات تکنیکی، کشف مسیرهای سلاح های داخل تشکیل، افزایش تکنیکی سلاح های داشتیکی، چکپاینت، عکس العمل در مقابل کمین، دروس مخابره، صحیه و انجینیری به شکل عملی و نظری را فرا گرفته بودند طی محفلی سند فراغت بدست آورده.

این مراسم به اشتراک تورنجرال محمد ابراهیم "احمدزی" قوماندان عمومی جلب و جذب، تورنجرال محمد عزیز ریس پالیسی ستردرستیز، برباد جنرال ارکان حرب محمد نادر "یوش" رئیس ارکان فرقه ۱۱۱ کابل و برباد جنرال یاشر "دلبر" قوماندان وظیفوی نیروهای کشور دولت ترکیه در افغانستان در محل اجتماع فرقه ۱۱۱ کابل برگزار گردیده بود، نخست رئیس ارکان فرقه ۱۱۱ کابل حضور مهمنان را گرامی داشته از تلاش های موثر و همکاری های دومنار اساتید و رهبری قوماندانی

۲۰ سیلاب قول اردو په قرار گاه کې د طبیعی او غیر طبیعی پیښوته د خواب ویلو په نوم د همغږي سیمینار پای ته ورسیده

کدونوالو سره شريک کړل.
د همغږي په چاروکي د قول اردو
مرستيال د سمينار ارزونې پرمهاں د
څلوا خبرو په ترڅ کي وویل: دغه
سمينار چې تاسو د طبیعی او غیر
طبیعی پیښو ته د خواب ویلو او خلکو
تله په مرستي رسولو کى دېنه
همغږي توب په موخه جوړکړي او
پڅلوا راتلونکو پلانونو او تدابرو
باندۍ مو په ګډه عملی کار وکړ، د
ستانيه وربولم. بریدجنرال مشهود الله
«روشنگر» همداراز ګدونوالو د دغه
شان سمينارونو او همغږي ناستو
جوړولو په برخه کي تینګار وکړ، همدا
راز یې مسنولینوته لازمي او جدي
سپارښتنې وکړي. سيمينار په هيوا د
کي د تلپاتي سولی او امنیت د تینګښت
په دعایي سره پای ته ورسیده.

۲۰۱۴ د سیلاب قول اردو
درسنیو دفتر

موخه په پوره توګه معلومات ورکړل
او په یاده برخه کي یې د
لامپانه همغږي غښتنه وکړه. ورپسى

طبیعی او غیر طبیعی پیښوته د خواب
ویلو په موخه دری ورخنۍ
سمینار د ۲۰ سیلاب قول اردو د
لازیاتي همغږي غښتنه وکړه. ورپسى

دقول اردو یوشمير مدیرانو، د یاد
ولايتونو له طبیعی پیښو سره د
مبارزی رئیسانو، کارپوهانو او د
خیریه موسسو مسنولینو خپل کاري
رپوتو نه واتلونکي پلانونه او تدابيرله

کنفرانسونو په تالارکي د قول اردو د
همغږي چارو مرستيال بریدجنرال
مشهود الله «روشنگر»، دقول اردو
درستي زوال بریدجنرال ميراسدالله
«کوهستانی»، دقول اردو
يوشمير مدیرانو، د شپړګونو لوګانو د
شعباتو یو شمير آمرینو، د ننګرهار،
کونړ، لغمان، نورستان، کاپيسا، پروان
او پنجشیر ولايتونو له طبیعی پیښو سره
د مبارزی رئیسانو، طبیعی پیښو سره د
مبارزی په برخه کي یوشمير
کارپوهانو او د یوشمير خیریه
موسسو مسنولینو په ګدون چورشوی
و، د قرآن عظیم الشان د څومبارکو
آیتونو په تلاوت سره پیل شو.

په سر کي دقول اردو درستي زوال
بریدجنرال ميراسدالله «کوهستانی» د
سمينار پرانیستی پرمهاں خبری وکړي
او ګدونوالو ته یې د طبیعی
او غیر طبیعی پیښو ته د خواب ویلو په

د کابل هوایی لواد اوپراسيونونو گروپ ۳۱ تنه د حمایي نجات مسلکي کورس خخه فارغ شول

په موخه ګته پورته کړئ، په پای کې غواړم تاسوته د فراغت مبارکی ووایم او تاسوته په چارو کې د بريا او سرلوری هیله کوم. ور پسى د کابل هوائی لواد قوماندانی د

ته د فراغت مبارکی وايم او دا د هوائی خواک د بنوونی او روزنی په هکله یوه لویه لاسته راوړنه بولم. تاسو چې له دی کورس خخه فارغېږي او نن ورڅ ستاسی د

د کابل هوایی لواد اوپراسيونونو گروپ ۳۱ تنه افسرانو او بریدملانو چې د یادي لواد په قوماندانی کې د حمایي او نجات شپږ میاشتنې مسلکي کورس کې ګدون ګړی، د عملی او نظری پښونی او روزنی ترسره کولو وروسته فارغ او بریلیکونه یې ترلاسه کړل.

غونډه چې له همدی امله د هوائی خواک عمومي قوماندانی د غونډو په تالار کې د کابل هوایی لواد اوپراسيونونو برید جنرال ارکانهرب ايمل پاچا پیلوټ، د یادي لواد اوپراسيونونو گروپ قوماندان ډګروال احمد ولی پیلوټ او یو شمير افسرانو، بریدملاتو او سرتیرو په ګدون سره جوړه شوی وه، د قرآنکريم د خو مبارکو آیتونو په لوستلو او د هیواد ملي سرود په څېړولو سره پیل شوهد. په سر کې د کابل هوایی لواد قوماندان خبری وکړي ويسي ويل:

ګرانو ګدونوالو زه د هوائی خواک

مشراتابه پلاوی په استازیتوب تاسو

د اوپراسيونونو گروپ قوماندان ډګروال احمد ولی پیلوټ او یو شمير نورو افسرانو په چېل وار سره د موضوع په اړوند خبری وکړي او پاډی څرکند کړ، چې دوی به د هیواد خخه د ساتني په موخه په هر پول شرایطو کې چمنتو دی.

غونډه فارغانو ته د بریلیکونو په ويشنلو او په هیواد کې د تیپاتي سولې او امنیت د تینګښته په دعايی سره پای ته ورسیده.

د کابل هوائی لواد قوماندانی
د ستراتېژیکو اړیکو او عامه چارو
آمریت

فراغت شاهدان یو غوښتنه کېږي چې له دی زده کړو خخه دهیواد آبادی او د هوائی خواک د ځواکمنټيا

عناصر قدرت محاربی

پوہیالی بریدجنسراں بریالی «غفوری»

دارد: اولین جزء محافظت، امنیت اوپراتیوی و ظایف تکنیکی است که کمک مینماید تا دشمن از قوتهای دوست دور بماند. تلفاتی که از آتش دشمن میرسد، میتواند توسط پرائندگی، استفاده کموفلاز (همرنگ سازی اراضی)، دسپلین، ضد کشف، امنیت اوپراتیوی، و حالات مستحکم جنگی کاهش یابد. این مفاهیم، قوماندانان را کمک مینماید تا جزو تامهای خود را از دید دشمن محافظت نموده برای پیشبرد و ظایف، با استفاده از زیرکی، نیرنگ، مدافعه هوایی و محافظت پایگاه های هوایی و قرارگاه جزو تام های دوست، محافظت نمایند.

جزء دوم محافظت، عبارت از حفظ صحت سربازان و حمایة مورال جنگی آنها بوده، که متشکل از نگهداری تجهیزات و اکمال ضایعات میباشد. قوماندان تکنیکی مواذب ضروریات صحت سربازان بوده و از بروز هر نوع حالات تضعیف کننده جلوگیری مینماید. آنان رفاه، مورال، و رویه سربازان را که تأمین کننده پیوستگی بوده و رویه جزو تام ها را میسازد، ملاحظه مینمایند.

حفظ و مراقبت و ترمیم فوری تجهیزات را ناظارت میکنند. قوماندانان قوماندانیت های ساحوی، مواذب ضروریات اساسی صحی سربازان خویش میباشند و از

مانور و قدرت آتش عبارت از دینامیک های جدا ناشدنی و متمم محاربه است. قدرت آتش قابلیت های مخرب را تهیه نموده و در شکست دادن توانایی دشمن و جنگیدن مهم میباشد. بر اساس فاصله هدف که قابل دید میباشد یا خیر، قدرت آتش ممکن مستقیم و یا غیرمستقیم باشد. قدرت آتش میتواند با دود یا سیستم محاربه الکترونیکی، جهت از هم گسیختن و نا منظم ساختن دشمن منسجم شده و تأثیرات فزیکی و روانی را تهیه نماید. قدرت آتش باید با سایر سیستم های تهاجمی در مقابل دشمن هماهنگ گردد. تأثیرات حداکثر قدرت آتش به انسجام مکمل سیستم اسلحه و طرز العمل های تشخیص اولویت ها که عبارت اند از: تعیین محل، تشخیص، پیگیری اهداف، تعیین بود جه های قدرت آتش، و تعیین تأثیرات آتش میباشد، ارتباط میگیرد. بالاخره قدرت آتش وقتی مؤثر هست که با مانور یکجا باشد. در حقیقت یکی از مسؤولیت های اساسی قوماندان، حرکت دادن آتش جهت بدست اوردن نتایج مؤثر بالای دشمن میباشد.

محافظت:

محافظت، پوتانسیل جنگی جزو تام ها را که در زمان و مکان معین به کار میبرند محفوظ نگه میدارد. محافظت چهار جز

چهار عنصر اساسی ذیل قدرت نظامی و توانایی جزو تام را تشکیل میدهد: مانور، قدرت آتش، حفاظت و رهبریت. کاربرد موثرانه و هماهنگی آنها با یکدیگر، نتیجه مبارزه و در گیرها (محاربه) را تعیین خواهد کرد.

مانور: مانور عبارت از تحرک جزو تام های محاربی جهت بدست اوردن نتایج مثبت، براساس انداخت های مستقیم و غیرمستقیم میباشد و یا مانور عبارت از استقرار جزو تام ها در نقاط مهم جهت کمین، وارد ساختن شوک روانی، تحرک فزیکی و سایر تأثیرات منسجم به دشمن میباشد. قوماندانان ممکن نتایج مانور را بدون تحرک توسط اجازه دادن دشمن به یک حالت نامساعد بدست اورند. تحرک و تغییر حالت جزو تام ها به ساحة و ظایف و یا ورود به ساحة و ظایف قبل از محاربه، عبارت از اسکال مانور است که قادر به تأثیر بالای نتایج محاربات و مبارزات میباشد. مانور بالای دشمن فشار اورده، تا نیروهایش را متفرق ساخته، توازن شان را از دست بدهند و به شکل دوامدار با یک مشکل جدید مواجه شوند. این عمل بالای واکنش های دشمن اثر کرده، سوانحام به شکست دشمن مبدل میشود.

قدرت آتش:

مفکوره‌ها، خواست‌ها، انرژی و میتودهای شان نفوذ نمایند. خصوصیت‌های رهبری و شایستگی قوماندانان قول اردوها و لواه‌ها تأثیر مستقیم بالای نتایج محاربات دارد. شایستگی مسلکی، شخصیت و اراده قوی قوماندانان نمایانگر یک بخش مهم قدرت محاربی هر جزو تام می‌باشد. ضروریات رهبری با اندازه وسعت و نوع قطعه متفاوت می‌باشد. تمام رهبران باید از خود روش نیک و معیارهای اخلاق نیک را به نمایش بگذارند. در قدم اول رهبران خود سربازان اند و آنها مادونین خود را خوب می‌شناسند و در کمین می‌باشند. آنها در محاربی باید با شجاعت و اعتقاد عمل نمایند. رهبران عقیده و کارهای تیم وار را ایجاد می‌نمایند. آنها در محاربی دارای یک احساس فطری می‌باشند که در کدام موقعیتی قرار داشته باشند، تا تصمیم اتخاذ نمایند یا با موجودیت پرسونل در فعالیت‌های شان مؤثر واقع گردند. رهبران قوی و سربازان تعلیم یافته بزرگترین سرمایه محاربی هستند. موارد سربازان و افسران که عبارت از وظیفه شناسی، شجاعت، وفاداری، دسپلین و متعدد بودن می‌باشد، با استقامت‌ها مهارت‌هایها یک حرک قاطع را ایجاد می‌نماید. وقتیکه جزو تام‌ها به یک وظیفه گماشته شدن قدرت محاربی عالی از شجاعت و توانایی‌های سربازان، برتری تعلیم و تربیه، قابلیت تجهیزات، درست بودن دکتورین و از همه مهمتر کیفیت رهبری شان استنتاج می‌شود.

ادامه دارد

خطرات، پیشبرد وظایف با دسپلین، آگاهی کامل از وضعیت و پیش‌بینی اوپراسیونها، توسط قوماندانان میتواند به شکل مثبت آتش‌ها را کنترول نموده، تحرک قوتها را تنظیم نماید. قوماندانان از طرز العمل‌های اوپراتیف بدون تنزیل مؤثریت محاربی استفاده نموده، تا احتمال تلفات نیروهای خودی را کاهش دهد.

رهبری:
مهتمترین دینامیک قدرت محاربی عبارت از رهبری افسران و بریدمانان ماهر می‌باشد. رهبریت برای سربازان اراده غالب شدن را داده و به آنان هدف، مسیر، و انگیزه محاربی را فراهم می‌سازد. رهبران تصمیم اتخاذ می‌نمایند که مانور، قوتها آتش و محافظت چطور مورد استفاده قرار گیرد و همچنان اینکه قابلیت‌های مذکور در مقابل دشمن به طور مؤثر استفاده شود.

بناء هیچ وظیفه زمان حضر برای
قوماندانان مهمتر از مطالعه در امور مسلک مربوطه شان، تفهیم ابعاد بشری رهبری و آماده شدن از لحاظ تکنیکی و تکنیکی برای محاربی نمی‌باشد. این آمادگی‌ها آنها را در درک نمودن تأثیرات محاربی بالای سربازان، جزو تام‌ها و رهبران کمک می‌نماید. مطالعه و تدریس منظم دکتورین نظامی، تیوری، تاریخ و بیوگرافی رهبران نظامی خیلی با اهمیت می‌باشد.

قوماندانان براساس موارد عالی، عزم راسخ و توانایی مسلکی شان انتخاب شده و به وظایف گماشته می‌شوند. آنان باید در قوماندانیت خویش بر اساس

قرار گرفتن بی مورد آنان در وضعیت‌های پر مخاطره جلوگیری مینمایند. آنان سیستم‌های مؤثر حفظ و مراقبت انتقالات و تغییر و تبدیل یا ترمیم تجهیزات را تهیه می‌نمایند.

جزء سوم محافظت مصوّنیت است که بخش عمدۀ اوپراتیف‌های محاربی و تعلیم و تربیه را تشکیل میدهد. قوماندانان تمام قدمه‌ها باید مصوّنیت را منحیث عنصر مهم در تمام کارهای که انجام میدهند شامل سازند. اوپراسیونهای سریع، ممکن سربازان را به خطر مواجه نماید که تعلیم و تربیه مصوّنیت آن خطرات را کاهش می‌بخشد. طرز العمل‌های مصوّنیت عبارت از مهارت بوده و محصول معیارهای اجراء شده و تعلیم و تربیه می‌باشد. مصوّنیت در تعلیم و تربیه، پلانگذاری و پیشبرد اوپراسیونها برای وظایف محاربی و محافظت قوای محاربی مهم می‌باشد.

جزء چهارم محافظت عبارت از جلوگیری از تلفات است کشتن یا زخمی ساختن غیرعمدی نیروهای دوست، توسط اندخت‌های قوتها دوست، قدرت مخرب پولیگونهای مدرن اسلحه که با شدت عالی و سرعت فعالیت‌های محاربی یکجا شده و تلفات احتمالی را افزایش میدهد.

قوماندانان، باید از مانور‌های تکنیکی، اراضی، وضعیت آب و هوای آگا بوده و باید تدابیری را روی دست گیرند، تا احتمالات تلفات کاهش یابد. میکانیزم‌های اساسی محدودیت تلفات خودی، قوماندانیت ماهرانه می‌باشد. در زمان

به ادامه گذشته:

ارتباط مخابره در تعرض

بندی قطعات و هم چنان در اثنای گذشتاندن آنها از مدافعه به تعرض باید توجه خاص مبذول گردد.

قبل از شروع تعرض دشمن محرومیت فعالیت ارتباط مخابره اهمیت به سزای دارد.

قبل از اینکه به مقصد اصلی و تحریر مضمون پیردازیم مدافعه را به صورت

خلاص تعریف می نماییم: مدافعه نوع فعالیت محاربوی دائمی و موقتی بوده قوت ها زمانیکه به مدافعه می پردازنند که تعرض به استقامت معین ممکن نبوده یا موافق به مقصد نباشد. و یا هدف از اوپراسیون های مدافعوی اردو عبارت از بدست آوردن و حفظ سریع انسیاتیف میباشد تمامیت و کمال مدافعه مربوط به اجرآ مانورها و ضد حملات بوده و هم چنان دفاع موقفانه از مواضع کلیدی میباشد.

به غرض تامین فعالیت لا ینقطع ارتباط مخابره در مدافعه تدبیر ذیل باید اتخاذ گردد:

۱. امور مخابره به تمام عمق مدافعه نظر به قرار قوماندان تحت پلان آورده شود.

۲. وظایف را برای قوماندان قطعات مخابره جزو تام های مخابره و مدیران مخابره در وقت و زمان آن تعین شده و فعالیت آنها را جهت تامین ارتباط مخابره در جریان محابره به طور درست سوق و اداره کردن.

۳. ارتباط مخابره توسط تجهیزات مختلف مخابروی از محلات قومانده و

برید جنرال محمد تواب "محبی"

وسایط سیار ارتباط، ستلاتیت ها مستقیماً یا از راه مراکز معاونه مخابره اجرا میگردد. ارتباط سیمدادار در بعضی مناطق نظر به خصوصیات اراضی و مفکوره مدیر مخابره و هدایت رئیس ارکان تاسیس می شود.

- ارتباط بیسیم با فرقه میکانیزه قول اردو توسط استقامت بیسیم و شبکه های بیسیم قوماندان و قرارگاه قول اردو بعمل می آید.

ارتباط تشریک مساعی مفرزه پیشرانده شده و قطعات فرقه میکانیزه با مفرزه های پیشرانده شده فرقه پیاده توسط شبکه بیسیم تامینات محاربوی فرقه میکانیزه تامین می شود.

ارتباط مخابره در مدافعه

ارتباط مخابره در مدافعه باید به تمام عمق مدافعه طوری تأسیس گردد که در هر تغییرات وضعیت محاربوی سوق و اداره قطعات و جزو تام های بزرگ، مادون و تشریک مساعی قوا در محابره تامین شده بتواند.

به تامین اداره تشریک مساعی از نقطه نظر مخابره و تشریک مساعی حین حملات متقابل و تبدیل گروپ

به ادامه خصوصیات تامین ارتباط مخابره در اثنای تعقیب دشمن.

ارتباط تشریک مساعی مفرزه های پیشرانده شده و کشف بین خود و هم چنان ارتباط تشریک مساعی قطعات و جزو تام های بزرگ که دشمن را تعقیب می کنند با قطعات و جزو تام های بزرگ میکانیزه، توپچی و قوای هوایی اهمیت زیاد را دارا میباشد.

- به استقامت پیشرفتن قرارگاه جزو تام های بزرگ مراکز معاونه مخابره تاسیس می شود.

برای مراکز معاونه مخابره و سایط بیسیم؛ سیمدادار، تکنالوژی معلوماتی و وسایط سیار ارتباط داده می شود در محلات معاونه مخابره میدان های هوایی برای طیارات ارتباط تامین می شود.

راجع به زمان و موقعیت مراکز معاونه مخابره و محلات پیشرانده شده تجمع راپورها به قطعات و جزو تام های کشف، مفرزه های پیشرانده شده قطعات و جزو تام های بزرگ خبرداده می شود.

- ارتباط با قرارگاه های قطعات و جزو تام های مادون توسط بیسیم، طیارات و هلیکوپترهای ارتباط

دادن قوماندۀ ها، ارسال راپورها جهت تشریک مساعی، نشان دادن خط پیشترین قطعات دوست تعریف هدف، طلب انتقال و قطع آتش توپچی و هم چنان دادن اشارات راجع به ایقاظ طیارات و تانکها و تعرض کیمیاوی دشمن استعمال میگردد.

قوماندانان اردو باید مشخصات هر دو مدافعه یعنی با استفاده از عناصر دوستی و مدافعه غیرسیار جهت عقب نشینی تعویق دهنده، کشانیدن آنها به تنگنا وارد نمودن سکتگی در فعالیت قوای متعرض و از عناصر مدافعه سیار که عبارت از حملات مختلف کننده و حملات متقابل میباشد جهت واردنمودن ضربات کوبنده و انهدام قطعات دشمن متعدد می نمایند یعنی میزان بین این عناصر مربوط به دشمن، نوع وظیفه ترکیب نظام محاربی، تحرکات، قدرت محاربی و اراضی ساحه محاربه میباشد.

ادامه دارد

تأثیر قوی توپچی و قوای هوایی دشمن در اثنای شق دشمن به عمق مدافعه دوست از بین بروд تاسیس می شود. قاعدها در مدافعه ارتباط سیمدار به اصول استقامت‌ها و محلات قوماندۀ و ترصد اساسی و احتیاطی تاسیس می شود.

- قبل از آغاز تعرض دشمن ارتباط اعظمی توسط وسایط سیمدار تامین میگردد. وسایط ایکه ارتباط وايس ستلايتی و ریلی را تامین می کند در مدافعه نظر به موجودیت قوا و وسایط با قرارگاه های جزوتابم های بزرگ که مناطق ضربه احتمالی دشمن و در استقامت های احتمالی حملات متقابل قوای دوست فعالیت می نمایند تاسیس میگردد.

در اثنای تاسیس چنین ارتباط باید فعالیت مشترک ستلايت های سیمدار و ارتباط سیمدار فرش شده از محلات قوماندۀ احتیاطی مد نظر گرفته شود.

وسایط اشاروی در مدافعه به عرض

ترصد اصلی و احتیاطی قطعات و جزوتابم ها تاسیس و نگهداشتن.

۴. مراکز مخابره را به طور صحیح تحکیم کردن و تدایری دیگری را به غرض زیاد ساختن پایداری ارتباط مخابره اتخاذ کردن.

۵. احتیاط قوا و وسایط مخابره را در محلات قوماندۀ اصلی و احتیاطی جابجا کردن و آنرا در وقت و زمانش تجدید و در صورت تغییر وضعیت محاربی قوا و وسایط مخابره را اجرا نمودن.

۶. محافظه اطمینان بخش ارتباط بیسیم از پارازیت رادیویی که از طرف دشمن تولید می شود تاسیس کردن.

۷. ارتباط بیسیم در مدافعه قبل از استعمال ساحه ها (مناطق و محلات) مربوط مدافعه از طرف قطعات و جزوتابم های بزرگ کاملاً تاسیس و آماده فعالیت حاضر باشد.

جهت محرومیت فعالیت ارتباط مخابره فعالیت دستگاه های بیسیم در وضعیت ارسال قبل از آغاز تعرض دشمن منع می شود.

قابل تذکر است که دستگاه های بیسیم ارتباط ایقاظ، ارتباط با کشف و امنیت مفرزه های پیشرانده شده بیسیم دافع هوا.

در جریان محاربه تدافعی در صورتیکه ارتباط سیمدار قطع شده یا موجود نباشد بیسیم بدون محدودیت استعمال میگردد و سعی گردد تا از بیسیم های طاقت کم استفاده گردد.

- ارتباط سیمدار به طور وسیع عمقة و عرضآ طور یکه پایداری آن در اثنای

جایگاه نیروهای امنیتی از منظر اسلام

پوهیالی دگروال مرتضی

ترجمه: اگر خداوند برخی از مردم را به وسیله برخی دیگر دفع نکند، فساد زمین را فرا می‌گیرد خداوند نسبت به جهانیان لطف و احسان دارد.

چنانچه دفاع را عامل حفظ حقوق اجتماعی و احیای حقوق پایمال شده مردم بدانیم، در این صورت میتواند مانع فساد اجتماع و باعث آبادانی و تداوم حیات اجتماعی شود؛ اما مصاديق خاص حقوق اجتماعی که قرآن بر لزوم دفاع از آنها تأکید دارد چیست؟ آیه (۴۰) سوره حج آشکارا مصاديق ضروری دفاع را بیان میکند:

ترجمه: اصلاً اگر خداوند بعضی از مردم را به وسیله بعضی دفع نکند (و با دست مصلحان از مفسدان جلوگیری ننماید، باطل همه‌جاگیر می‌گردد و صدای حق را در گلو خفه می‌کند، و آن وقت) دیرهای (راهان و تارکان دنیا) و کلیساها (مسیحیان) و کنشتهای (یهودیان)، و مسجدهای (مسلمانان) که در آنها خدا بسیار یاد می‌شود، تخریب و ویران می‌گردد. (اما

خداوند بندگان مصلح و مراکز پرستش خود را فراموش نمی‌کند) و به طور مسلم خدا یاری می‌دهد کسانی را که (با دفاع از آئین و معابد) او را یاری دهند.

خداوند نیرومند است (و با قدرت نامحدودی که دارد یاران خود را پیروز می‌گرداند، و چیزی نمی‌تواند او را درماند کند و از تحقق وعده‌هایش جلوگیری نماید).

ادامه دارد

اولاً ضرورت وجود نیروهای امنیتی از دیدگاه اسلام یکی از ویژگیهای فطری انسان، استخدام گری است. اصل استخدام، مطابق به این معنا است که هر انسانی به منظور برآوردن نیازها و حفظ حیات و بقای خویش، فطرتاً به تصرف در گیاهان، حیوانات و حتی انسانهای دیگر متمایل است؛ نوع بشر به حسب طبع بهره کش است و این بهره کشی و استخدام فطری به بیان دیگر او را به تشکیل اجتماع، وامی دارد و در عین حال، کار او را به اختلاف و فساد هم می‌کشاند؛ در نتیجه در همه‌ی شؤون حیاتش، که فطرت و آفرینش برآوردن حوایج آن شؤون را واجب می‌داند، دچار اختلاف می‌شود و آن حوایج برآورده نمی‌شود مگر با قوانینی که حیات اجتماعی او را اصلاح نماید. که عبارت از نیروهای امنیتی دفاعی است، (دفاع) یک اصل کلی در آفرینش و ناموس الهی است؛ چونکه این عالم (عالیم تراحم) است موجودات گیتی از یکدیگر بهره و سود میبرند، در عین حال برای یکدیگر مزاحمت‌هایی را نیز ایجاد میکنند؛ از اینرو موجودات زنده برای حفظ حیات خویش هستند در شرایط عادی در بیشتر موارد، مأموریت عمدی نیروی امنی "دفاع" به معنای حفظ نظم و امنیت مستقر در جامعه است و دفاع از فساد زیرا دفاع، مانع فساد در روی زمین است. چنانچه از دیدگاه متون اسلامی، چنین برسی می‌شود در قرانکریم در سوره بقره آیه ۲۵۱ می‌فرماید،

چکیده: اسلام به عنوان نظام دینی جامع که ریشه در فطرت دارد و از سرچشمه وحی سیراب می‌شود، با دیدی عمیق و بینشی گستردۀ به انسان و انسانیت در ابعاد مختلف می‌نگرد و دارای نظام ارزشی ویژه‌ای است که در پناه آن سعادت و کمال انسان را تضمین می‌نماید، از جمله وجود نیروهای امنیتی نه تنها در نظام اسلام در همه نظامهای سیاسی عالم، از گذشته تا اکنون، از اهمیت و ضرورت فراوانی برخوردار بوده است. امروزه، اندیشمندان و نظریه‌پردازان روابط بین الملل، جملگی بر این نظر اند که برخورداری هر نظام و حاکمیتی از آمادگی نظامی که در سایه وجود یک سازمان کلیدی «قدرت ملی» آن کشور و نظام است. از این رو بیشتر دولتها وجود نیروهای مسلح را پیش نیازی برای بقای ملی خود قلمداد می‌کنند و شواهد نیز حاکی از آن است که هنوز هیچ جایگزینی برای رفع نگرانیهای ناشی از چگونگی مدیریت حکومت بدون وجود نیروهای نظامی یافتن نشده است. نظام اسلامی نیز نه تنها از این قاعده مستثنی نیست، بلکه چون اهداف و ارمانهایش با دشمنان داخلی و خارجی متعددی رو به رو است، نیازمندی اش به نیروهای امنیتی قوی و توأم‌نده بیش از سایر نظامها است. و اینک شواهدی را بر این مدعای از منظر منابع دینی، قرآنکریم و حدیث پیامبر (ص) به طور اجمال باز می‌نگریم.

اساسات و

مفاهیم

ژیوپلیتیک

به ادامه گذشته:

پوهنواز دگروال زمری "عین"

باشد. در حقیقت ما شاهد جنگ‌های بدون دلیل زیادی در طول تاریخ بوده‌یم و به همین علت ما بخش اول درس خود را به اهداف سیاسی یک جنگ اختصاص دادیم. مهم ترین موضوع در هدف یک جنگ در کتاب (On War) توسط جنرال پروسی کارل وون کلاوزویتس ذکر شده است. کلاوزویتس علت گرایش تمام جوامع به جنگ را عوامل سیاسی عنوان کرده است. بنابراین، جنگ یک شکلی از پالیسی است که پالیسی در تمام عملیات های نظامی یک جنگ نفوذ و تاثیر دوامدار خواهد داشت و به همین ترتیب قصد از سیاست رسیدن به هدف است که جنگ به عنوان یک ابزار آن است که هیچگاه یک جازاز کل جدا شده نمی‌تواند.

یک مارشال سوری سابق به نام سکولووسکی در مقاومت خود اهداف یک سیاست را چنین عنوان کرده است که بعد از اینکه دانشمندان ما که کتاب (On War) کلاوزویتس را به دقت خواند در حاشیه‌های کتاب نوشته هایی به این عنوان نوشت، تنها سیاست و سیاست گذاران عوامل اصلی بوده و جنگ تنها یک ابزار می‌باشد. بنابراین جای هیچ شک نیست که دیدگاه و نقطه نظر سوری سبق و کلاوزویتس در مورد هدف یک جنگ یکی بوده. بالنتیجه، تنها راه، تحت امر قرار دادن نقطه نظرات و عوامل نظامی در کنترول سیاست است. موضوعی که ما به آن در بخش دوم به صورت جدی توجه نکردیم حالا ماجبور به توجه نسبت به خود می‌کند که ما آن را هدف سیاسی یک جنگ می‌نامیم. اگر این به صورت کل یک تخمین احتمالات بر اساس سلیقه‌ها و شرایط خاص باشد پس هدف سیاسی به عنوان محرك اصلی یک جنگ باید به عنوان

اشخاص دارای سطوح عالی انگیزش بوده در حالیکه بعضاً به مشورها نیاز دارند انگیزش انسیاتیف را که کمبود باشد تکمیل مینماید اساسات قوماندانیت اردو بطور اکید د رتاریخ وفاداری به قوانین تدوین شده کشور، حسابدهی به مقامات ذیصلاح و دوکتورین تدوین شده اردو ریشه دارد که قانون اساسی کشور به سورای ملی صلاحیت ارتقا و حمایت اردوی ملی را اعطای نموده و در مقابل اردوی ملی وظیفه دفاع از جمهوری اسلامی افغانستان را به عهده دارد و با خاطر رسمی ساختن پیوند خویش با مردم تائید فرامین و قوانین تمام اعضا اردو با مراسم رسمی تحلیف عسکری را به جا می‌آورند و رئیس جمهور را بحیث سر قوماندان اعلی و افسران خویش را بحیث نماینده‌های آن قبول میدارند و هفت ارزش اردو را در تعهدات خویش عملاق‌بهل انعکاس و عملی مینمایند.

۱- به همان روال ابعاد دیگر جنگ:-
مقالات انتخاب شده است. جانب اجتماعی جنگ از طرف اکثر نویسنده‌گان مهم عنوان شده و همانطور که شما میدانید دوست ایتالیایی خواست یک ملت را زیاد مهم عنوان کرده که می‌تواند یکی از اهداف نظامی باشد.

۲- اهداف سیاسی:- اهداف سیاسی باز هم در اولویت قرار می‌گیرند این منطقی نیست که برای یک جنگ همیشه دلایل منطقی و یا اهداف مشخص وجود داشته

ساختمان سیاسی و اجتماعی:- عوامل ثابت وغیر ثابت که مورد مطالعه قرار دادیم ساختمان‌های اجتماعی و سیاسی تکمیل مینماید اساسات قوماندانیت اردو عمل حقیقی و مفید سیاست را بار آورده که سیاست بصورت دوامدار برای توجیه واصلاح در عین زمان برای استقلال و دست آورده‌ها بشر مساعی ایجاد گروپهای مشترک اتحاد ملی و بین‌المللی به خرج میدهد زیرا در حضر سیاست تعین کننده اقدامات ژیوپلیتیکی و ستراتیژیکی می‌باشد اما در سفر چگونگی انکشافات و عدم انکشافات تعین کننده می‌باشد. ابعاد اجتماعی معمولاً به ابعاد اجتماعی یک جنگ اختیارات و خواستارهای یک ملت می‌گویند که در اکثر آنرا به نام مورال و روحیه یک ملت می‌نامند که واقعاً تجرب حربها این را ثابت نمود که مورال و انگیزه در پیروزی حربها و محاربات نقش انکار ناپذیری را دارا بوده.

زیرا انگیزش و اراده امورات که برای اجرا و انجام دادن وظیفه محاربوی ضروری است می‌باشد انگیزش در باطن ایجاد می‌گردد اما توسط الفاظ و اعمال دیگران متاثر می‌گردد قوماندان با درک این موضوع وظیفه خود میداند که انگیزش (تحریک)، درک نیازمند یهای، و آرزوهای دیگران جهت تنظیم و ارتقاد ادن تمایلات و حرکات انفرادی به سوی اهداف گروهی و تحت تاثیر قراردادن دیگران و به رسانیدن این اهداف بزرگ‌تر میدانند. بعضی

خواهد بود و ممکن است سوالهایی نیز در ذهن انسان شکل گیرد، مانند: آیا جنگ یک بحث جدا از تمام موضوعات دیگر است که بدون هیچگونه پلانهای قبلی از طرف سیاستمداران به یک شکل غیر مترقبه اتفاق می‌افتد، و آیا این یک حرکت یک طرفه است و یا همیشه دو جناح مختلف در شروع یک جنگ مسئول می‌باشند، و یا اینکه تصمیم اتخاذ شده در مورد جنگ عالی و مستقل می‌باشد یا اینکه تحت تاثیر و یا بر اثر سلاطیق خاص بعضی از سیاستمداران است.

۳- اهداف نظامی: با اینکه شما شاید با یک توافق کلی از نظر نویسنده گان در مورد اهداف سیاسی روپرتو شوید باز هم این موضوع در مورد جانب دیگر قصیه که اهداف نظامی میباشد همیشه تطبیق پذیر نیست. عموماً این عقیده مطرح میباشد که اهداف نظامی باید دنباله رو اهداف سیاسی باشد و در عین زمان راه حلهای دیگری نیز برای چگونگی شکل گیری اهداف نظامی پیشنهاد می‌شود. سان تی زو در بخشی از کتاب خود (The Art of War) شکستاندن (میده کردن) سیستم دفاعی دشمن بدون یک جنگ واقعی را برتری در قومانده موفق عنوان کرده است و بر همین اساس شاید برای وی اهداف نظامی اراده دشمن باشد. کالاوزویتس نیز اهداف نظامی را فوق العاده مهم مطرح کرده است و بر این عقیده است که اهداف نظامی باید مرکز ثقل دشمن باشد و همچنین علاوه می‌کند که تا چه اندازه این موضوع می‌تواند متغیر با دشمن بوده و در عین حال هدف باید تضییف کردن دشمن به حالتی که نا توان برای ادامه جنگ باشد.

می‌تواند مقدار نا مشخص از اهمیت و شدت درگیری وجود دارد، از جنگ برای کودتا گرفته تا جنگهای مسلح دیگر که ما را به اندیشه در این مورد وادر می‌کند اگر شما می‌خواهید دشمن خود را شکست دهید اول باید قدرت دفاعی وی را با قوای خود مقایسه کرده که این از فاکتورهای مهم برای شروع یک جنگ است. فرض کنید شما به اطلاعات دقیق راجع به قوای دفاعی دشمن می‌رسید، شما نیز بر طبق همین اطلاعات قوای خود را ترتیب و تنظیم می‌کنید و یا شما نیروهای خود را پیش از ظرفیت دشمن و در صورت امکان از تمام امکانات خود استفاده می‌کنید، در عین حال دشمن نیز همین کار را کرده و قوای خود را تا آخرین امکان تجهیز می‌نماید و در نتیجه بعد از شروع جنگ هر دو جناح مجبور به استفاده از خشونت و خونریزی های زیاد می‌شود و این یک نمونه از افراط گری در جنگ است.

بنابراین تا سر حد یک طرز تفکر و نظریه من فکر می‌کنم که یک تفکر و یا یک ایده تا وقت رسیدن به هدف خود هیچگاه آرامش نخواهد داشت. اما در این نقطه بحث ما در مورد افراط در جنگ است، یک نقطه ای از جنگ که بدون توجه و پایندی به هیچ اصول و قانون مگر قانون خاص خود جنگ در بین جناههای درگیر صورت می‌گیرد. از مفهوم اساسی یک جنگ شما شاید برای رسید به اهداف خود استفاده کنید ولی در ادامه آن امکان در گیر شدن شما با نقاط افراطی یک جنگ و عکس العمل های بعدی آن که اثر تصورات بعضی افکار نا معلوم و منطق مربوط به خودشان می‌باشد زیاد خواهد بود. اما اگر ما از دنیای خیالی جنگ بیرون آمده و به دنیای حقیقی نگاه کنیم؛ هر چیز کاملاً متفاوت

عمده ترین فاکتور در معادلات و پلانها مورد توجه قرار گیرد. نقطه دیگر اینکه به هر اندازه که شما موقع غنیمت از دشمن بکنید به همان اندازه وی تلاش برای راضی کردن شما خواهد کرد و به هر اندازه که وی کمتر تلاش می‌کند شما می‌توانید از وضعیت قوای آن آگاهی پیدا کنید و به هر اندازه با حیاء و احساساتی سیاستمداران شما اجرات کنند به همان اندازه شما به آن عمل کرده و در صورت تشخیص به آن اهمیت کمتری قایل خواهد شد و به همین خاطر در تلاش و پلانهای شما همیشه تغییرات خواهد آمد. اهداف سیاسی به عنوان محرك اصلی در جنگ مشخص کننده مقدار تلاش لازم برای رسیدن به یک هدف نظامی است زیرا بین دو شخص و یا دو دولت امکان درگیری وجود دارد که بعضی از مسائل مشکل ساز که هر چند هم ناچیز باشند می‌توانند تاثیر به سزاایی در روابط بین دولتها داشته باشند. اهداف سیاسی به عنوان یک محرك برای کنترول کردن دولت و اهداف نظامی بر طبق پلانهای خود می‌باشد اما در بعضی از مواقع اهداف سیاسی و نظامی یکی می‌باشند مثلاً برای تصرف یک نقطه، ولی در شرایط دیگر اهداف سیاسی با اهداف نظامی در تضاد خواهد بود و در حقیقت اهداف نظامی باید اجرا کننده اهداف سیاسی باشند. اهداف سیاسی باید همیشه حمایت مردم و روابط بین مردم و دولت را همراه و برای پشتیبانی خود داشته باشد که در این صورت اهداف سیاسی میتوانند اتخاذ کننده آخرین تصمیم باشند. به طور کلی اگر یک هدف نظامی مشابه به یک هدف سیاسی در خواسته های خود نیز باشد باز هم به عنوان یک قوه اجراییه برای اهداف سیاسی عمل خواهد کرد. در یک جنگ

احزاب سیاسی

و انتخابات

ماستر حقوق پوهیالی دگروال محمدمنیر کبیر

دستورات رهبران حزب را ندارند مانند نظام انگلستان. اما نظام منعطف نظامی است که احزاب سیاسی فاقد نظم و انضباط هستند و نمایندگان دو حزب (اقلیت و اکثریت) در پارلمان از آزادی عمل برخوردارند. اعضای کنگره ایالات متحده امریکا، بدون اینکه خود را مقید به مشورت با رهبران حزبی شان بدانند، در کنگره تصمیم می‌گیرند.

- نظام دو حزبی کامل و ناقص: نظام دو حزبی به این معنا نیست که در یک کشور تنها دو حزب وجود داشته باشد؛ غالباً احزاب دیگری نیز در کنار دو حزب بزرگ و قدرتمند وجود دارند. آنچه ملاک تمایز و تفکیک بین کامل و یا ناقص بودن نظام دو حزبی می‌شود، در صد آرای احزاب در انتخابات است. به گفته برخی‌ها در صورتی که دو حزب بزرگ مجموعاً بیشتر از نسود درصد آراء را بدست اورند، نظام دو حزبی کامل خواهد بود و در صورتی که دو حزب بزرگ ۷۵ تا ۸۰ درصد آراء را بخود اختصاص دهد، نظام دو حزبی ناقص خواهد بود. در این نظام، یکی از احزاب بزرگ مجبور به ائتلاف با حزب سوم خواهد شد.

^۴-۱-۲- نظام چندحزبی: هنگامی مطرح می‌گردد که سرشت ملی جامعه، موجب انعکاس گرایش‌ها در چند سازمان سیاسی مشکل می‌شود. امروزه در اکثر کشورها چندین حزب در برابر هم به بیاره می‌پردازند. در این صورت رأی دهنده در انتخابات، در مقابل طیف گسترده اختراع، گزینش قرار دارد. لذا تعیین نماینده در نظام‌های چند حزبی دموکراتیک است، ولی در خصوص تعیین ترجیحات، برای شهروند مشکل آفرین است زیرا عرصه اندواع برنامه‌ها توسط احزاب وجود کاندیدان متعدد، کار گزینش شهروندان را پیچیده تر می‌سازد.

در نهایت باید یادور شد، برتری انتخابات حزبی بر انتخابات غیرحزبی در این است که در صورت نخست، تعداد نامزدهای انتخابات معقولتر خواهد بود و این امر خود از پراکندگی آراء شهروندان جلوگیری نموده و قدرت نمایندگی منتخبان را افزایش خواهد داد. در حالیکه بر عکس اگر احزاب وجود نداشته باشند، شهروندان، هم از جهت نامزدی و هم از جهت رأی دادن، دچار پراکندگی گردیده و طبعاً

مختلف شان توضیح بدھیم.
۴- نظام حزبی در سیستم‌های رقابتی و اهمیت آن در امر انتخابات نظام‌های حزبی رقابتی بر انجام عملیات انتخاباتی تأثیراتی دارد که ذیلاً آنرا بررسی می‌نماییم.

^۴-۱-۱- نظام دو حزبی: که در کشورهای انگلساکسون و الهام گیرنده‌های آنها، رایج است زمانی تحقق می‌یابد که جریان‌های همسویه سیاسی در دو سازمان بزرگ متشکل گردد، چنانچه فرهنگ، نظام‌های ارزشی و تجربه تاریخی این جوامع زمینه را طوری فراهم نموده که اختلافات کوچک فکری یا تفاوت‌های نژادی و فرهنگی و منطقه‌ای غیرهمه‌یا تنوع، تنوانت آن را بسوی گروه‌گرایی و تفرقه و یا ظهور احزاب متعدد، براند. با وجودیکه در این نظام‌ها، راه برای ظهور سایر احزاب باز است و اگر علاوه بر دو حزب بزرگ، احزاب دیگری هم امکان قدرت گرفتن یابند، ممکن است نظام دو حزبی به شکل نظام چند حزبی به در آیند. ولی قاعدتاً در هر انتخابات قدرت سیاسی بین دو حزب بزرگ دست بدست می‌گردد.

رویارویی دو حزب در انتخابات سبب می‌شود که حق گزینش انتخاب کنندگان محدود شود، لیکن در عوض، مسائل با شکل و صورت ساده‌تری عرضه می‌گردد و شهروندان بدون سر در گمی و حیرت که زاده تنوغ دیدگاهها است با سهولت بیشتری می‌تواند کار گزینش را انجام دهد. نظام‌های دو حزبی به نظام‌های سخت و منعطف، کامل و ناقص و نظام حزب مسلط تقسیم می‌گردد.

- نظام دو حزبی سخت و منعطف: نظام دو حزبی سخت، نظامی است که احزاب سیاسی آن تابع نظم و انضباط شدید حزبی اند و نمایندگان اکثریت و اقلیت حق سریچی از

حزب، مکتب اخلاقی و آموزشی است، خاصتاً در عرصه سیاسی به دلیل اینکه آموزش سیاسی که توسط حزب به اعضاش داده می‌شود از هر آموزش سیاسی دیگر حتی آموزش در دانشگاه‌ها برتری دارد.

- حزب، خاصیت انضباط دهنده‌ی دارد چون بدون نظم و انضباط نمی‌توان به پیروزی رسید. - حزب دارای ارزش نهادی می‌باشد و امروز در همه‌ی کشورها حتی در کشورهای استبدادی پذیرفته شده و در قوانین اساسی به حیث یک نهاد، درج گردیده است.

^۳- معایب و زیان‌های حزب سیاسی - حزب، مؤاخذ آزادی فردی است و با تشکیلات سنگین خود فرد را در خود حل کرده و آزادی عمل و اراده را از او می‌گیرد.

- وجود حزب برای وحدت ملی زیانبار است. - حزب با بخشیدن رنگ سیاسی به همه مسائل، عمل ناروا را انجام می‌دهد.

- حزب دشمن دموکراسی تلقی می‌گردد به دلیل اینکه رهبران و فعالان همه‌ی احزاب، مدعی اند که حزب شان برای تأمین دموکراسی و دفاع از منافع مردم بوجود آمده است، ولی در عمل چنین نیست.

^۴- اقسام نظام سیاسی حزبی تجربه ثابت نموده که رقابت سیاسی از طریق احزاب، می‌تواند از برخوردهای خشنونت آمیز و درگیری‌های مسلحه ای احزاب، مدعی اند که سیاسی جلوگیری نماید و رقابت‌ها را به سمت رقابت سازنده و مسالمت‌آمیز سوق دهد و در نهایت ثبات سیاسی را به ارمغان آورد. (۲):
^{۲۸۹}-^{۲۸۸} نظام‌های حزبی، در گام نخست، به دو نظام اصلی (نظام حزبی در سیستم‌های رقابتی و نظام حزبی در سیستم‌های غیر رقابتی) تقسیم می‌شوند، که جا دارد هر یک را با اقسام

شهروندان در عمل به منزله تأیید نقشه‌های پیش پرداخته حزب است. (۳-۳۲۴: ۳۲۹)

نتیجه‌گیری: در جوامع بزرگ امروزی، اشخاص بطور انفرادی و فردی توانایی اعمال نفوذ زیادی در مسائل حکومتی ندارند، اما زمانی که با دیگران یکی شوند، قادر به انجام چنین کاری می‌شوند، احزاب سیاسی توانایی این را دارد تا افرادی را که دارای دیدگاه‌ها و منافع مشترک هستند گرد هم جمع نماید و آنها را آمده مبارزه برای نفوذ سیاسی و احراز مقاماتی دولتی نماید. وجود احزاب متعدد مهمترین ابزار برای تأمین دموکراسی، آزادی و برابری سیاسی است و در شکل گیری نظام سیاسی نقش اساسی دارد. چون از مجموعه‌ی روابط مقابل میان احزاب سیاسی از یکسو و احزاب سیاسی و حکومت از سوی دیگر، نظام خاصی شکل می‌گیرد که از آن به نظام حزبی یعنی نظام سیاسی مبتنی بر مشارکت احزاب، تغییر می‌سود. امروزه در سطح جهان بتویزه در ممالکی که رژیم‌های سیاسی شان نمایند سالار و بربمنای انتخابات استوار است، موضوع احزاب سیاسی در ارتباط نهایت نزدیک با کلیه وجوده سیاست، خصوصاً انتخابات مطرح است. احزاب سیاسی با سازمان دادن به اندیشه‌ها و گرایش‌های سیاسی موجود در جامعه، در عین حالیکه عامل اصلی تقسیم کردن و منسجم ساختن مردم به شاخه‌ها و بخش‌های گوناگون اند، عامل نزدیک نمودن اندک، گرایش‌های فردی و اجتماعی در قالب دکتورین، ایدئولوژی‌ها و یا نظام‌های اندیشه‌ای کم و بیش منسجمی می‌باشند.

منابع و مؤخذ

۱. خسروی، حسن؛ حقوق انتخابات دموکراتیک، (تهران، مجده، چ اول، ۱۳۸۸).
۲. دانش، سرور؛ حقوق اساسی افغانستان، (بن سینا، کابل، چ اول). (۱۳۸۹).
۳. قاضی ابوالفضل؛ بایسته‌های حقوق اساسی، (تهران، میزان، چ سی و ششم). (۱۳۸۸).
۴. فانون اساسی، وزارت عدیله جمهوری اسلامی افغانستان، جریده رسمی؛ شماره مسلسل ۸۱۸، تاریخ ۸ دلو ۱۳۸۲.
۵. قانون احزاب سیاسی، وزارت عدیله افغانستان، جریده رسمی؛ شماره مسلسل ۹۹۶، تاریخ ۱۵ سنبله ۱۳۸۸.

- حزب مسلط: به نظر موریس دووژه حزب مسلط، حزبی است که حداقل دو ویژگی داشته باشد؛ یکی اینکه در یک قسمت قابل توجه از همه‌ی حرفان خود بیشی گیرد و دیگر اینکه بتواند طبقات مختلف اجتماعی را در بر گیرد و به عنوان یک حزب ملی مطرح گردد. به نظر برخی از صاحب‌نظران حزب مسلط، حزبی است که حداقل ۳۰ تا ۴۰ درصد آرا را کسب کرده باشد و این به این معنا است که این نظام، نظام تک حزبی نیست که تنها یک حزب وجود داشته باشد و همان یک حزب هم حاکم باشد. در نظام حزب حاکم، احزاب متعدد فعالیت دارند ولی یک حزب در صد بالای آراء را بدست می‌آورد.

- حزب فوق مسلط: در صورتیکه حزبی بتواند، بیش از ۴۰ درصد یا اکثربی مطلق آراء را بدست آورد، حزب فوق مسلط خواهد بود.

۴- نظام‌های غیر رقابتی (نظام تک حزبی) و اهمیت آن در امر انتخابات در چنین نظامی، رقابت دموکراتیک وجود ندارد و به دلیل عدم فعالیت احزاب دیگر، تنها به یک حزب سیاسی اجازه فعالیت داده می‌شود تا بطور متواლی و دوامدار قدرت را بدست گیرد. البته باید یادآور شد که عدم فعالیت احزاب دیگر به معنای مقبولیت حزب واحد نمی‌باشد. حزب فاشیست ایتالیا و رژیم‌های کمونیستی نمونه‌هایی از نظام‌های غیر رقابتی اند. انتخابات، در یک نظام تک حزبی بیشتر جنبه پلبه‌بیستی دارد. به این معنا که نظام تک حزبی به نظامی گفته می‌شود که یک حزب سیاسی که غالباً ایدئولوژیک است و به تنها یکی خواهد مبین اراده همه مردم و جامعه باشد و خود سرچشمه اراده عام قرار گیرد. لذا از خصلتهای مهم نظام تک‌حزبی این است که به احزاب دیگر اجازه وجود و فعالیت نمی‌دهد. برای خود حقانیت کامل قابل است و دیگران را باطل می‌شمارد، روی این دلیل افکار، اندیشه‌ها و گروه‌های مخالف را تحمل نمی‌کند. در همچو نظم‌هایی فهرست کاندیداها، توسط حزب فرمانروا تهیه می‌گردد و رأی دهنده‌گان خواسته و ناخواسته باید به نامزدهای حزبی رأی دهند، در نهایت امر، چون نامزدی انتخابات برای همه آزاد نیست، مبارزات انتخاباتی، رقابت‌ها و ارائه نظریات مختلف که از لوازم اعمال حق گزینش است وجود ندارد و رأی دادن

ضریب قدرت پشتیبانی منتخبان کاوش خواهد یافت و عمل رأی دادن به جای اینکه بر مبنای برنامه سیاسی یا فکر و اندیشه مسلکی باشد، بر پایه و اساس وابستگی به شخصیت‌ها و لزومناً احساسی یا سطحی خواهد بود. نظام حزبی در سیستم‌های سیاسی مبتنی بر دموکراسی و رقابت، دارای اقسام ذیل اند. این نظام نیز به نوبه خود به دو قسم ذیل تقسیم می‌گردد.

- نظام چند حزبی کامل: به نظامی اطلاق می‌گردد که دو حزب قدرتمند، نتوانند بیشترین درصد آراء را به خود اختصاص دهند و احزاب دیگری نیز وجود داشته باشند که از درصد قابل توجهی از آراء برخوردار باشند. بطور مثال در هالند در سال ۱۹۷۷، دوازده حزب سیاسی در پارلمان حضور داشتند. پارلمان ایتالیا نیز تا قبل از سال ۱۹۹۴ شاهد در گیری بیست حزب سیاسی بود. نظام چند حزبی، معمولاً باعث ناپایداری حکومت‌ها و تفرقه و گرایش‌های گروهی شدید و اختلافات محلی و قومی می‌گردد.

- نظام چند حزبی متعدل: برخی از کشورها، با توجه به مشکلات نظام چند حزبی کامل، به نظام چند حزبی متعدل روی آورده اند. کشورهایی که نظام انتخاباتی اکتریتی دو مرحله‌ای را در انتخابات پذیرفته اند به چنین نظامی گرایش دارند. در این نوع نظام‌های حزبی، احزاب مختلف وجود دارند ولی به تدریج ائتلاف پایداری میان شان شکل گرفته و جامعه در عمل به دو قطب غالباً چپ و راست تقسیم می‌شود. کشور فرانسه از نمونه‌های بارز چنین نظام حزبی به شمار می‌رود. در این کشور احزاب مختلف وجود دارند که همه با هم در مرحله نخست انتخابات رقابت می‌نمایند با توجه به نوع نظام انتخاباتی این کشور که اکثریت آرا (نصف به علاوه یک) شرط راهی‌بایی به شورا است، انتخابات غالباً به دور دوم کشانیده می‌شود. دور دوم، در واقع دور ائتلاف است و احزاب هم سوی چپ و راست دست به ائتلاف با یکدیگر می‌زنند و در عمل جامعه به دو قطب تقسیم می‌گردد؛ یعنی در واقع نظام چند حزبی دو قطبی ایجاد می‌گردد.

۴- نظام حزب مسلط
نظام حزب مسلط بر دو قسم است.

صورت ترسیم

مقیاس خطی متر

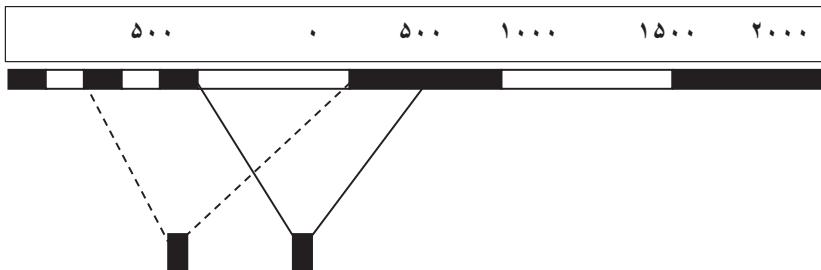

پوئنیار پرکمن غلام فاروق

باید در یک گوشه قید گردد . حالا سوزن راست دوسوزن نه قرارشکل بالای تقسیمات تمام بطرف راست اورده میشود . طبعی است که در این حالت پای چپ دوسوزن بالای تقسیمات خورد طرف چپ میلخشد در این وقت پای چپ دوسوزن بالای هر تقسیمات طرف چپ که لخشیده باشد به مقدار قید شده ماقبل علاوه میگردد و مقدار لخشیده گی را که پای چپ دوسوزن از تقسیمات تمام خورد طرف چپ مقیاس داری صورت تخمین و به مقادیر متذکره اضافه گردیده و درنتیجه مقدار طول طبعی مطلوبه توسط مقیاس خطی گرافیکی بدست آید .

قرارشکل :

دون نقطه مطلوبه مانند نقاط (الف و ب) توسط دوسوزن به اخطکش اندازه کرده میشود بعداً دوسوزن یا خطکش از روی نقاط متذکره برداشته شده سوزن چپ دوسوزن بالای نقطه

در شکل واضح دیده میشود که پای راست دوسوزن بالای عدد (۵۰۰) پای راست دوسوزن بالای تقسیمات نهائی (تقسیمات نهائی) و پای چپ آن به عدد (۳۰۰) تقسیمات آبتدائی تماس دارد .

پس طول طبعی خط (الف و ب) $= 500 + 300 = 800$ متر میباشد .

مقیاس خطوه : در بعضی موارد عسکری مستعمل است این تقسیمات (عدد تمام تقسیمات)

۱ - به طول ده سانتی متر دو خط موازی که فاصله بین شان یک الی دو متر باشد ترسیم میگردد .

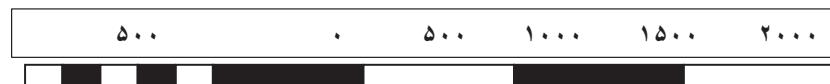
۲ - از چپ برای است این دو خط موازی رابه پنج ویا ده پارچه مساوی که هر پارچه یک ویادو سانتی متر میشود جدامیگردد .

۳ - نهایت پارچه اول و مبدأ پارچه دوم را صفر قبول نموده و طول مرسوم نهایت هر پارچه اعتبار از نقطه صفر با استناد مقیاس خریطه که مقیاس خطی آن رسم میگردد به هر قدر طول طبعی که دلالت نماید در نهایت هر پارچه تحریر میگردد .

۴ - از صفر بیه طرف چپ (پارچه اول) رابه ده پارچه مساوی تقسیم نموده تنها در پارچه وسط و پارچه نهایت پارچه خور دیکه حاصل میشود مقدار طول طبعی که با این پارچه هادلا لت میکند درج کرده میشود .

۵ - به مقصد قشنگی و تبارزدادن به چشم بصورت متناوب یک یک پارچه در میان داخل پارچه ها به رنگ سیاه رنگ داده میشود .
با این صورت یک مقیاس خطی رسم میشود .

شکل ذیل عبارت از مقیاس خطی است که به مقیاس $\frac{1}{25000}$ (رسم شده است .

طرز استعمال مقیاس خطی : قرارشکل ذیل در بالای نقشه مسافه این تقسیمات (عدد تمام تقسیمات) میباشد .

اگرخواسته شود مقیاس خطی خطوه هم توسط یک خط مستقیم به یکدیگر اتصال داده میشود که به آثراً مساوی به تعداد پارچه های مقیاس یک تعداد مربعات بددست آمده میباشد.

۴ - سه ضلع متباقی مربع اول طرف چپ به تعداد پارچه های خورديکه در این مربع موجود است به پارچه های مساوی تقسیم میگردد.

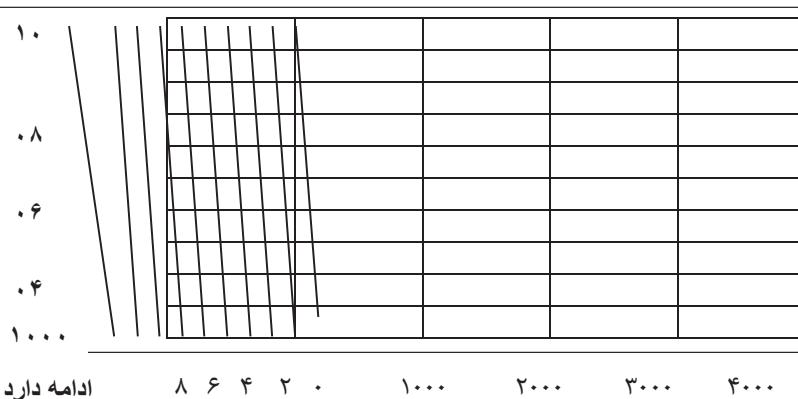
۵ - صفرمربع اول طرف چپ به یک بالا یک پائین به دوبالا روی پائین به سه بالا...الخ وصل میگردد.

۶ - پارچه های دو ضلع شاقلی مربع اول مقابلاً باهم وصل گردیده الى آخر مقیاس امتداد داده میشود.

۷ - هر پارچه تقسیمات اضلاع شاقلی مربع اول به الى ۱۰ حصه طول طبی هر پارچه طرف چپ صفر مساوی میباشد.

بنابرآن شروع از نقطه صفر بالای پارچه های ضلع شاقلی مقادیر آن تحریر میگردد. شکل ذیل مقیاس هندسی را که به مقیاس $\frac{1}{50000}$ رسم شده است ارائه میدارد.

مقیاس گرافیکی هندسی $\frac{1}{50000}$ شکل ۲۱

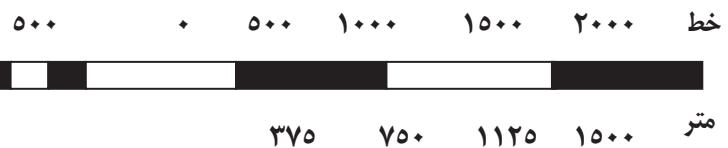
اگرخواسته شود مقیاس خطی خطوه هم بصورت مقیاس خطی خطوه وهم به حال مقیاس خطی متری استعمال نموده طوریکه طرف بالای آن برای مقیاس خطی خطوه استعمال نموده و با بر عکس قراریکه در شکل ذیل طرف پایان مقیاس خطوه برای مقیاس خطی مترنیز استعمال شده:

شکل (۲۰): مقیاس هندسی: در مقیاس خطی متroxخطوه مقادیر خورد با استفاده از تقسیمات طرف چپ صفر تخمینی بددست میاید هندسی گرافیکی مقیاس است که ماراز حساب تخمینی نجات داده

برای ترسیم مقیاس خطی خطوه طول یک خطوه انسان متوسط القامه و متوسط الا ندام که (75cm) سانتی متر قبول گردد شده است قابل اعتبار شناخته شده و طور ذیل تعامل صورت میگیرد.

طول (100 خطوه) $750\text{ m} = 7500\text{ cm}$ خطوه مساوی است:

$375\text{ m} = 37500\text{ cm} = 500 \times 0/70$ لذا نظر به مقیاس خوبیه بعد از آنکه خط مقیاس ترسیم شده این خط باید به پارچه های جداگردد که طول مرتسم هر پارچه به (375m) و یا (500 خطوه) دلالت کند. بنابراین اگر بخواهیم نظریه

مسافت رادیقیق تروصحت ترآندازه

میکند. طرز ترسیم مقیاس هندسی: ۱ - به هر مقیاس که طلب باشد اولاً یک مقیاس ترسیم $\frac{1}{5\text{cm}}$ میشود.

۲ - از خط بالای مقیاس از محل تقسیمات مقیاس خطی یک یک عمود به بزرگی هریک پارچه مقیاس بطرف بالا

$\frac{1}{25001}$ یک خطوه رارسم کنیم: چون (500 خطوه) مساوی است به (375m) طول مرتسم که مقابل (375m) تقابل میکند ($1/5\text{cm}$) میشود.

پس طول هر پارچه مقیاس خطوه باید یکنیم سانتی متر باشد و نظریه آن: ۱ - بطول $7/5\text{cm}$ به فاصله دوملی متر 2mm و خط موازی ترسیم میگردد.

۲ - این دو خط موازی به پارچه های یکنیم سانتی متر جادامیگردد که ۵ پارچه میگردد. ۳ - در نهایت پارچه اول صفر و در نهایت پارچه های دوم و سوم و چهارم (500) (100) (1500) تحریر کرده میشود.

۴ - طرف صفریه ۵ پارچه مساوی تقسیم میگردد که هریک پارچه سه سه ملی متر بوده (100 - 100) خطوه دلالت میکند.

دېنکاری الوتکو په واسطه له قوماندہ خایونو څخه د لارښوونې له لارې د خلیم د هوایي، زمکنيو او سمندری هدفونو د له منځه

ورلو لارې چاري

دهوایي قواوو مقاعده بگرووال پوهنمل الحاج محمد انور «لودین»

د هفوی د پیلوټانو له لوری د هفوی بنسونو له لارې تر سره کېږي چې د قوماندہ خای د کشاف له لوری هفوی ته ورکول کېږي. د هواني هدفونو په لور د بنسکاري الوتکو لارښوونې هغه وخت بریالي وي چې بنسکاري الوتکو پیلوټان د متعرض هواني غلیم د له منځه ورلو دندی د مستقيمو او یا مقدماتي محاسباتو پر بنسته الوتني ترسره کېږي او د قوماندہ خای د کشاف د قوماندو د عملی کولو لپاره هدف ته ورنېږدي شئ او ده ګه په اندول په ګټور تاكتيکي حالت کي واقع شئ ترڅو چې دېنکاري الوتکي پیلوټ وکړۍ شئ هواني هدف په بصرۍ توګه او د الوتکي درادار په واسطه کشف کېږي او په لومړۍ برید کې هغه له منځه یوسې او بنسکاري الوتکه دندو له اجرا کولو نه وروسته په مصنونه توګه په اصلی او یا احتیاطي هواني بکر کې ناسته ترسره کېږي.

د قوماندہ خای د کشاف له لوری په هوا کې د بنسکاري الوتکو د لارښوونې مسئله په دوو طریقو سره اجرا کېږي چې هغه عبارت دی له :

۱- د مقدماتي محاسبې له لارې.

۲- د مستقيمي محاسبې له لارې.

د کشافي مقدماتي محاسبې معمولاً له محابوی عملياتو څخه مخکي د غلیم د الوتکو د الوتني دل لوری له په نظر کي نیولو سره تر سره کېږي چې د هغې په پایله کې د بنسکاري الوتکي د الوتني سرحد او د هواني هدف دفع او طرد سرحد تعینېږي.

د کشافي د مستقيمو محاسباتو له لارې د غلیم د الوتکو لومړنۍ اشارې درادار په واسطه لاس ته راځي چې لدی سره یو

هواني هدفونو د له منځه ورلو دندی پرمخ بیانې. دا کار هغه وخت ممکن دی چې دېنکاري الوتکو پیلوټان، د قوماندہ خایونو کشافون او نور ټول جګړه ایز مرتبات د مسلکي زده کېږو او جګړه ایزو معلوماتو درلودونکي وي.

د هواني هدفونو دفع او طرد او د خمکنيو او سمندری هدفونو د محوه کولو په وخت کي د بنسکاري الوتکو پیلوټان، د قوماندہ خایونو کشافون او قوماندہ خایونو نور جګړه ایز مرتبات له بېرو مدرنو او دير مغلق چوربشت درلودونکو الوتکو سره کار لري د ګټورو په کار ورلو لپاره ئي له پیلوټانو او کشافونو سره د اړوندو

ضمونونو زده کېږي یو دير ضروري امر دی. دغه بول زده کېږي د محصلينو د تحصيل په دوده کېږي په هوانۍ پوهنتون کي تراسه کېږي او د بنسکاري الوتکو د لارښوونې او سوق او دارۍ په وخت کي هغه کارول کېږي که په لنډه څرکنده شئ په دغه درسي پروګرام کي د شاملو موضوعاتو د مشق او تمرين په پایله کې و د قوماندہ خای کشافون د هواني هدفونو

په موقع سره کشفلو، د هفو د الوتني د رژيم تشبیلولو د هفو دفع او طرد لپاره د بنسکاري الوتکو د لارښوونې او مصنونې د تأمینولو دندو له اجرا کولو وروسته په اصلی او یا احتیاطي هواني یګرونونو کي د هفوی د ناستي د تأمینولو په برخه کي پوره اشنائي تراسه کوي.

د هواني هدفونو دفع او طرد (له منځه ورل) د بنسکاري الوتکو پوه محابوی دنده ده چې هواني متعرض غلیم ته دا امكان نه ورکول خپل تعرضي اهداف تراسه کېږي. د بنسکاري الوتکو دغه دنده

محترمو لوستونکو د قوماندہ خای کشافي ځانګه د هوایي مدافعي د پوهنتون یوه ځانګه ده چې پدې نېږدې وختو کي منځته راولر شوی ده د قوماندہ خایونو د دغې ځانګي له لارې دراداري وسایطو په واسطه د غلیم هواني او زمکني فعالیتونه کشفيږي او د بنسکاري الوتکو په واسطه له منځه ورک کېږي. دا چې تولو متخصیصيونو ته جو ته ده د هوایي قواوو برخه د معاصرو نظامي ځواکونو په برخه کي دېرې پیاوړي او ګټوره ده. هوایي ځواکونه د جنګي الوتکو او محابوی تخنیک په درلودلو سره محابوی فعالیتونو په تولو برخو کي غت رو لري او هغونه بنه تحرك ورکوي. د هواني ځواکونو د الوتکو له دلي څخه یو دول بنسکاري الوتکي او بل دول ئې بم غورخونکي الوتکي دی چې د هفوی بنستيزی دندی د هواني هدفونو دفع او طرد (له منځه ورل) او د خمکنيو اهدافو محوه کول دی د معاصرو الوتکو دالوتني لوری چتکتیاوی او نور فراخ امکانات د دی باعث ګرځي چې غلیم غافلکېر شئ او په لنډ وخت کي دېرې ژونکي ګذارونه پېږي وشي. د غلیم د بريدونو مخنوی او له منځه ورل د بنسکاري الوتکو نقش بر ملاکوي او په ټېرو حساسو فعالیتونو کي په دايمي چمتو والى کي سائل کېږي. د بنسکاري الوتکو ترڅنګ د هواني قوماندہ خایونو مرتبات د هدفونو د کشفلو او د هفوی په هکله د معلوماتو ورکول او بنسکاري الوتکو د لارښوونې دندی هم پې مخ بیانې او له پیلوټانو سره نېږدې تشریک مسامع او د هواني هدفونو لوری ته د بنسکاري الوتکو د لارښوونې په برخه کي مرسته کوي او لدی لارې د هر دول

خای کشاف د هواني وضعیت له په نظر کی نیولو سره له هواني برید خه د خارجیدو لوری هم د بنسکاري الوتکي پیلوت ته ورنیسی تر خو چی د هغه مصنونیت له هواني برید نه وروسته تامین شی.

دا لاندی شکل پر هواني هدف باندی بنسکاري الوتکي برید بنسی چی په افقی سطح کی بنودل شوی دی.

خرنگه چی له پورتني شکل نه معلومېږي

فعالیت.
- د بنسکاري الوتکو د الوتکي رژیم، د الوتکي کورس، چتکتیا او د دفع او طرد سرحد ته د ور رسید چتکتیا.

- د هواني هدف نیمي عقبي ساحي ته ور رسیدو په وخت د الوتکي د الوتکي رژیم او ګټور تاكتیکي حالت د برید لپاره.

- د بنسکاري الوتکي د الوتکي رژیم په هدف باندی له برید نه وروسته او اصلی یا احتیاطي هواني دکتر ته د هغې د ناستي

خای د بنسکاري الوتکو پیلوتano ته د الوتکي امر ورکول کېږي. او وروسته لدی د هدف د دفع او طرد سرحد تعیینېږي او د بنسکاري الوتکي پیلوت ته درadio له لاری لازمي فوماندي ورکول کېږي. د هواني هدفونو په لوری د بنسکاري الوتکو د لارښونو له دوو حالتونو خخه پیل کېږي چې یو حالت نی د هفوی نوکريوالی په هواني بگرونو کی او دوهم حالت نی د هفوی گزمنی می په هوا کی دی.

په هواني بگرونو کی د بنسکاري الوتکو د نوکريوالی له حالتونو خخه لارښونو له دری حالتونو خخه ترسره کېږي:

۱- د دائمي چمتواولي له حالت خخه (لومړۍ درجه احصارات)

۲- د ډیوی درجی لورو احصاراتو حالت (دوهمه درجه احصارات)

۳- د فوق العاده حالت احصارات (دریمه درجه احصارات)

پورته ذکر شوی حالات هر یو په خپل نوبت سره د کشافي د محاسباتو په پر مخنیولو کی نقش لري.

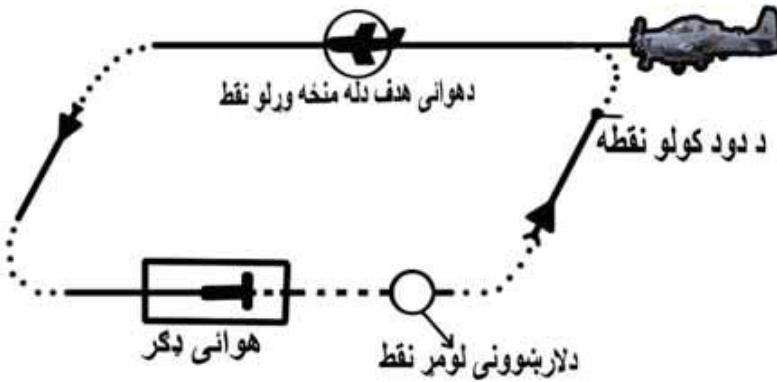
د دی لپاره چې مستقيم او مقدماتي محاسبات په دقیقه توګه اجرا شی بايد د هواني هدفونو د الوتکو د رژیمونو په هکله موثق معلومات ترلاسه شی. دغه پول معلوماتات بايد د فومانده ځایونو کشافن ترلاسه کري. هفوی بايد د غلیم د متعرضو الوتکو او د هفوی دفاعي وسایطو په هکله چې په متعرضو الوتکو کی خای لري معلوماتات ولري تر خو چې بنسکاري الوتکي په داوسی حمله هم جواړ محل قوماندی ته ور تسلیم شی. په دغه صورت کی د فومانده خای کشاف د الوتکي د اري د تسلیمیلو او تسلیم اخیستو رژیمونه هم محاسبه کوي. کله چې د بنسکاري الوتکي پیلوت داوسی راپور ورکړي چې هواني هدف ويني د فومانده خای کشاف نوری قوماندی هغه ته نه ورکړي او پیلوت په خپله د برید کولو عملیه پر مخ بیانی. د فومانده خای کشاف په دغه حالت کي د بنسکاري الوتکي د الوتکي جريان تعقیبوي او که چېږي هدف د بنسکاري الوتکي له پیلوت له نظره ورک شی د فومانده خای کشاف د هغه د بیا کشفلو په کاري کي د بنسکاري الوتکي له پیلوت سره مرسته کوي. د فومانده

۴- په هغه صورت کي چې د دفع او طرد سرحد د فوماندان له لوری ورکړل شوی وی.

۵- د بنسکاري الوتکو عملو ته لومړۍ درجه احصارات ورکړل شی.

۶- د بنسکاري الوتکو د چالانی او جګيدو وخت (له زمکنی خخه).

۷- د الوتکي نقطی ته د الوتکو د انجنونو لومړۍ ن نقطی ته د الوتکو د انجنونو

د بنسکاري الوتکي له لوری د هواني هدف دفع او طرد دری برخی لري.

لومړۍ برخه: له هواني دکر خه د بنسکاري الوتکي الوتکي په هدف باندی د برید د اجرا کو تر نقطي پوري.

دوهمه برخه: پر هواني هدف باندی نښه نیولو او برید کولو برخه.

دریمه برخه: د بنسکاري الوتکي بیرته د هواني بگر لوری ته وروسته له برید خه راتل او په هواني بکر کي د هغه ناسته. د بصری لارښونو په وخت د فومانده خای کشاف د بنسکاري الوتکي د لارښونو کورس په دوامداره توګه د هدف لوری ته ورکړو او د بنسکاري الوتکي د الوتکي چتکتیا او د هواني هدف د الوتکي چتکتیا او لوری والی د بنسکاري الوتکي پیلوت ته درadio مخابري له لاری ورکړو او تر هواني هدفه پوري د بنسکاري الوتکي د مسافی او د هدف په اندول د هغه د وضعیت په هکله معلومات ورکړو.

(نوربیا)

سیر دولت ها

در تاریخ، جامعه مدنی و حقوق بشر

دکترونال خارنوال محمد داد «بدخشی»

کننده را نداشت باید مورد پیگرد قانونی قرار گیرد.

بحث دیگری مارا اولویت سزاده‌ی از نظر حقوق جزا؛ این بحث تاکید بر تطبیق عدالت اجتماعی دارد که مجرم ناقص‌پسین قوانین، ارزش‌های اجتماعی، اخلاقی و ضد حقوق بشر است به خاطریکه نظم جامعه بشری را مختل می‌سازد، باید مجازات و سزاوار آن گردد.

اما از نظر اولویت درمان و تداوی مریض نباید قربانی شرایط اوضاع سیاسی، نظامی، احوال اجتماعی، اقتصادی و تعییض‌های نژادی، مذهبی و سایر پدیده‌های شوم گردد، تا باعث صدمه زدن حالات روحی وروانی او گردد.

بحث بر اخلاق طبابت: از نظر دین مبین اسلام، از نظر اخلاق اجتماعی، از نظر حقوق بشر و از نظر مسلک طبابت و سوگندی که او به خدای یکتا خود کرده، مریض نیاز به معالجه و درمان دارد. نه به سرکوب، توھین، تحقیر و رفتار زشت و بد از طرف داکتر به مریض صورت گیرد که تفاوت این دو قلمرو را در حقوق جزا میتوان دید.

چرا حقوق جزا روی این موضوعات بحث دارد. به خاطر جلو گیری از ورد ضرر به جامعه بشری، عدالت روش استدلال تجربه زندگی بشریت است، حقوق جزای عمومی بیان میدارد هر نظام که مبنای کارآن عدالت نیست او نظام از مردم نیست؟

ادامه دارد

شاعری میگوید:

هر که پای کج نهادون خون دل ما میخوریم
شیه‌ای ناموس عالم در بغل داریم و ما
البته در قرون بیست یک تداوی به منظور
تجارب علمی و اهداف یکه منظور آن نظم
عامه و ادب نیکوی، اخلاق طبابت و ارزش‌ها
ی انسانی صورت میگرید، سوال مطرح

در جهان امروز اخصاً قرن جدید درین
حقوق دانان طرح این سوال را چنین جواب
داده اند: آیا جراحی زیبای، جراحی
معالجی است؟ یا خیر: جواب سوال همین
است، اگر هدف از این جراحی دادن صحبت
فزیکی و معنوی به شخص باشد، عمل
جراحی اجرا آن در جهان امروز حالت تبره
کننده را بخود گرفته واجرا این عمل را

حال تبره کننده پذیرفته اند.

فرضاً کسی که نواقص و نقصان عیب دروی
است، مانند لکه ها در چهره او که به زیبای
او کاسته است ویا باعث عدم زیبای او شده
است، در صورت که خود شخص به
رضاعت خود به نزدی داکتر میرود
و تمهدات کتبی میدهد، تمام این حالات
مربوط به زمان و وقت جراحی ارتباط دارد
که صورت میگرید و عمل جراحی مطابق فن
طبابت و مسلک داکتری در مطابقت با قوانین
و مقررات حرفی صورت گرفته باشد عمل
تبره کننده را به خود میگرد.

اگر عمل جراحی به خاطر اهداف غیر انسانی
به جبرواکراه، حیله و فریب ویا عمال
غیرقانونی صورت گرفته باشد حالت تبره

گرچه در دفترچه افکار پریشانم، بحث های گوناگون مانند بحث فلسفه، بحث عرفان، ادبیات، هنر، از اندیشمندان علوم جهان سیاست و بحث نظریات بزرگان خویش وجهان اسلام را در بیان حقوقی توضیحات لازم ارایه کرد ام، تا نظام ها و حکومت ها قادر و قیمت قانون را در زندگی بشریت وارد جد و جهد وتلاش متداوم خویش در تطبیق قانون سازند.

انسان زمانیکه اصالت و عظمت اجتماعی و بنیاد زندگی بشریت را در تقدیر قانون اشکار می‌سازد، در حقیقت مالکان اصلی تطبیق کننده قانون اساس ترین شاخصه های جهان بینی تطبیق کننده قانون محسوب می شوند که آنها دولت ها اند.

در قرن سوم فاتح بزرگ و نبوغ بوعلى ابن سينا بلخی قوى ترین جريان را در جهان اسلام پيداورد که با ارجاع دورني در گير مبارزات شد که اين رباعي را مناسب حال خود گفت:

تکفیر من گزارف آسان نبود
محکم تراز ايمان من، ايمان نبود
درد هريکي، منم آنهـم كافر
پس در هم دهريک مسلمان نبود
پس باید مجریان امور و مالیکین اصلی
بر عمق اندیشه های قانون رسوخ نمایند
واز جناح فکری تطبیق کننده قانون دفاع
و حمایت بیشتر نمائند، و عمل صالح کاري را
بر اساس ارزش‌های قانونی هدایت و به
خاطر تطبیق قانون به زیرستان خود ادار
حکم نمائند

به ادامه گذشتہ:

احکام ارتداد در نظام جزایی اسلام

پوهیالی جگر بن عبدالقاهر وقار

منطقی و وجود شبه به اسلام باز نگشت حکم به کشتن او می‌شود. اما از نظر ابوحنیفه مرتد در صورتی کشته می‌شود که مذکور باشد و اگر زن باشد قتل نمی‌شود، بلکه زندانی می‌شود. تا آنکه اسلام را بپزیرد یا به مرگ طبیعی خود در زندان بمیرد. عقوبت بدی (تعزیری) در دو حالت تطبیق می‌شود: الف- هنگامیکه عقوبت اصلی در اثر توبه از مرتد ساقط شود، جزای تعزیری مناسب حسب احوال مانند: دره یا حبس، جزای نقدی یا توبیخ و تهدید. ب- هرگاه عقوبت اصلی در اثر شبه از مرتد ساقط شود، در این حالت حبس می‌شود، تا که اسلام را قبول نماید. یکی از مجازات‌های مرتاد مصادره اموال او است. به نظر امام ابوحنیفه، همان اموال که بعد از ارتداد کسب کرده است مصادر و به بیت‌المال تحويل می‌شود. البته اموالی که قبل از ارتداد بدست آورده است به ورثه مسلمان او داده می‌شود. اما امام محمد و ابو یوسف به این نظر است که تمام اموالی مرتد، قبل از ارتداد کسب کرده باشد یا پس از آن به ورثه مسلمان او تقسیم می‌گردد.

جزای تبعی دیگر برای مرتد نقصان اهلیت تصرف او است. بنابر این تصرفات مرتد در اموال و دارایی‌اش خواه قبلاً از ارتداد بدست آورده باشد و یا بعد از آن نافذ نبوده بلکه موقوف می‌باشد. بدین صورت که اگر دوباره اسلام را پذیرفت و مسلمان شد، تصرفاتش نافذ و در غیر آن تصرفاتش باطل خواهد بود. از نظر امام ابو یوسف و محمد، ملک مرتد با ارتداد زایل و موقوف نمی‌شود، بلکه علت زوال ملک فوت یا قتل و یا پیوستن به دار حرب می‌باشد. بنابر این تصرفات مرتد تا زمانیکه در دار اسلام است، مانند تصرفات شخص مسلمان صحیح و نافذ می‌باشد. (۲۲۵:۸)

ادامه دارد

صرفًا بر مبنای قوانین بشری شکل می‌گیرد، لذا اقدام به تغییر دین و عقیده، اقدام علیه نظام به حساب نمی‌آید، از ممنوعات قانونی هم محسوب نمی‌شود. (۶۱۶)

۷- مجازات ارتداد حد یا تعزیر در نظام حقوقی اسلام، ارتداد در زمرة جرایم بزرگ و گناهان کبیره شمرده شده است. اما در وجوب قتل مرتد اختلاف دیده می‌شود. که آیا ارتداد یک جرم سیاسی و حکومتی است که مجازات تعزیری داشته باشد و یا اینکه جرم عقیدوی و شرعی به حساب می‌آید، که مجازات حدی داشته باشد؟ در رابطه دو نظریه وجود دارد. گروهی بر این باورند که ارتداد موجب قتل حدی مرتد می‌شود، که در نتیجه امام هیچ چاره‌ی جز اجرای حد شرعی که قتل مرتد است ندارد. گروه دیگری معتقدند که جرم ارتداد از جمله جرایم تعزیری است نه حدی.

۸- مجازات ارتداد در نظام جزاًی اسلام سه گونه عقوبات (جزای اصلی یعنی قتل، جزاًی بدی یعنی تعزیری و تبعی یعنی مصادره اموال و نقصان اهلیت تصرف برای ارتداد) وجود دارد. در مورد قتل مرتد اکثیر فقهاء به این نظر اند که عقوبت شخص مرتد خواه مذکور باشد یا مؤنث قتل است. مگر اینکه وی دارای اشتباه باشد، در این حالت با وی مباحثه می‌شود تا آنکه اشتباه وی مرفوع گردد و توبه نماید؛ اگر بدون استدلال

فقهاء برای تحقق ارتداد و مرتب شدن آثار و احکام آن بر شخص مرتد شروطی را از قبیل بلوغ، عقل، اختیار و قصد امر ضروری دانسته‌اند.

۱- بلوغ: همه فقهاء اسلامی اجرای مجازات را منوط به سن بلوغ دانسته‌اند. ولی امام ابوحنیفه به مجازات مراهق هم قول کرده است.

۲- عقل: در همه احکام فقهی برای تکلیف و اهلیت عاقل بودن شرط می‌باشد.
۳- اختیار: به دلیل آیه مبارکه ۱۰۶ سوره نحل، اگر کسی تحت جبر و اکراه از دین یا خسرویات دین انکار کند، اما قلب وی مطمین به ایمان باشد، ارتداد وی درست نخواهد بود. (۲۷۶:۲)

۴- قصد جنائی: منظور از قصد جنایی در جرم ارتداد این است که مجرم با قصد و اراده، سخن کفری را بگوید و یا فعل کفری را انجام دهد. (۷۱۹:۴)

۶- حکمت و فلسفه مجازات جرم ارتداد حکمت و فلسفه جرم شمردن و مجازات مرتد عبارت از اینست تا از از مزه‌های عقیدتی مسلمانان و حیثیت نظام اسلامی دفاع و پاسداری و از نفوذ دشمنان اسلام در بین مسلمین جلوگیری گردد. (۲۳۴:۳)
از اینکه در نظام سیاسی اسلام دین و عقیده دینی، پایه و اساس نظام را تشکیل می‌دهد، بنابر ارتداد، اقدام بر سقوط نظام تلقی گردیده و جرم شمرده شده می‌شود. البته در نظام‌های سیاسی دیگر که دین نقشی در نظام اجتماعی ندارد و دولت

به ادامه گذشته:

بررسی مختصر اصول صلاحیت جهانی

پوهیالی جگر رحمن الله محمودی

اقامت دارد، صلاحیت دست‌گیری و محکمه مجرم را دارا می‌باشد.

۴-۳. از لحاظ نظم عمومی بین الملل مجرمان بین‌المللی و یکی از نمونه‌های باز آن یعنی دزدان دریایی در گذشته و حال از دشمنان بشریت محسوب می‌شوند. دلیل آن هم این است که این جرائم اغلب بدون هیچ تبعیضی علیه کشتی‌ها و اتباع دولت‌های مختلف ارتکاب می‌یابد.

از همین رو آنها دشمن همه بشریت آند. بدین ترتیب با ارتکاب این جرایم و جرایم شدید و خشن دیگر از قبیل جنایات علیه بشریت، نه فقط نظم عمومی کشوری خاصی، بلکه نظم عمومی بین‌المللی مختلط می‌شود، که نیاز به مبارزه مشترک همه کشورها دارد تا مساعی خود را به خرج دهد و جلو چنین جرایم را بگیرد.

۴-۴. از لحاظ تأمین عدالت یک وجیزه وجود دارد که بد کننده باید بد بیبیند، بنابراین هر مجرم باید مجازات شود تا عدالت تحقق یابد، چون موضوع تطبیق عدالت منحصر به مرزهای یک کشور نیست مجرم در هر جای که باشد باید مجازات شود.

۵- شرایط تطبیق اصول صلاحیت جهانی

اصل صلاحیت جهانی مانند سایر اصول صلاحیت قوانین جزایی بی‌قيد و شرط مطلق نیست. بلکه در حقیقت یک اصل است که برای رفع نقص سایر اصول صلاحیت جهانی که صلاحیت مبتنی بر دستگیری است، صلاحیتی فرعی به شمار آمده و فقط

۳- جرایم مشمول اصل صلاحیت جهانی بین‌المللی قرار می‌گیرند. علاوه بر این جرائم شکنجه و دزدی دریایی نیز در حوزه اصل صلاحیت جهانی قرار می‌گیرد.

۴- منطق صلاحیت جهانی این که چرا این صلاحیت به وجود آمد و فلسفه وجودی این صلاحیت چیست؟ این موضوع را تحت عنوان مبانی یا منطق صلاحیت جهانی مورد بحث و بررسی قرار می‌دهیم.

۴-۱. از لحاظ جلوگیری از بی‌مجازات ماندن مجرمین همانطوری که می‌دانیم یکی از اهداف حقوق جزای بین‌الملل جلوگیری از بی‌مجازات ماندن مجرمین است. برای همین منظور اصول صلاحیت قوانین جزایی ایجاد شدند. که طبق این اصل مجرمین به آسانی مجازات خواهد شد.

۴-۲. از لحاظ غیر قابل تحمل بودن وجود مجرم از لحاظ حقوقی مجرم موجود خطناک است بنابراین در هر جای که اقامت داشته باشد غیر قابل تحمل می‌باشد، چون در هر جای امکان دست زدن مجرم به اعمال جرمی وجود دارد، از این جهت کشوری که مجرم در آن

البته باید توجه داشت هدف از مقررات مذکور تنها ارائه تعریف از جرائمی است که در صلاحیت محکمه جزایی بین‌المللی تعریف شده

موضوعات مهم امروزی می باشد که توانسته است تا جلو وقوع جرائم را بگیرد اما با آن هم بعضی مشکلات فراروی این صلاحیت می باشد که او عبارت از عدم همکاری و صداقت بعضی از کشورها در قسمت رسیدگی به جرائم می باشد. اما به هر حال با آنکه از مشکلات نیز نمی توانم چشم پوشی کنیم، با موجودیت اصل صلاحیت جهانی است که در جهانی امروزی مجبوریت کشورها در قسمت عدم رسیدگی مجرم به هیچ صورت معافیت از مجازات نخواهد شد.

مأخذ

۱- اسماعیل زاده، محمد و ابراهیم احمد پور؛ اصل صلاحیت جهانی با رویکردی به حقوق کیفری بین المللی و حقوق داخلی ایران، خرسندی، تهران، چ اول، سال ۱۳۹۳.

۲- بافرانی، حسین پور؛ حقوق جزای بین الملل، تهران، جنگل، چ دوم، ۱۳۸۸.

۳- باقری، محمد جواد شریعتی، حقوق کیفری بین المللی، تهران، جنگل، چ دوازدهم، سال ۱۳۹۰.

۴- حسینی نژاد، حسینقلی، حقوق کیفری بین الملل اسلامی، تهران، میزان، چ سوم، سال ۱۳۸۳.

۵- دانش، حفیظ الله، حقوق جزای بین المللی، کابل، مستقبل، چ چهارم، سال ۱۳۹۴.

۶- کود جزا افغانستان، وزارت عدیله افغانستان، سال ۱۳۹۶.

اعمال می نماید، هر گاه مجرم ازین کشور فرار نماید و به کشور دیگری برود این کشور حق تعقیب مجرم را به عنوان صلاحیت جهانی ندارد.

۳-۵. وجود عهدنامه‌ای بین المللی مبنی بر جرم بین المللی بودن عمل و الحق دولت به آن همان گونه که قبلًا هم گفته شد لازم است که عهدنامه‌ای بین المللی مبنی بر جرم بین المللی بودن عمل وجود داشته و کشور محل دستگیری نمی تواند مدعی صلاحیت جهانی بر شخصی باشد که او را در کشور خود دستگیر کرده است.

۴- مجرمانه بودن عمل در کشور محل دستگیری و عدم رسیدگی قبلی اصل قانونی بودن جرائم و مجازات‌ها، یکی از اصول مسلم و روشن حقوق جزا است و رعایت آن در هر صورت لازم است. کشوری زمانی می تواند صلاحیت جهانی علیه شخص مجرم اعمال نماید که عمل وی در این کشور جرم باشد در غیر آن مجازات شخص امکان پذیر نیست. و همچنان در صورتیکه شخص متذکره قبل از مجازات شده باشد باز هم محکمه مجدد وی قابل قبول نیست.

نتیجه امروز با در نظر داشت درک این حقیقت که افزایش جرایم بین الملل سبب شده است تا کشورها بیشتر از پیش در برابر این نوع جرائم مبارزات شان را با سایر کشورها هماهنگ سازد تا باشد از وقوع این نوع جرائم جلوگیری کند. صلاحیت جهانی یکی از

در صورتی که صلاحیت عالی تو وجود نداشته باشد اعمال می گردد. شرایط اعمال صلاحیت جهانی قرار ذیل می باشد.

۵- ۱. وقوع جرم در خارج قلمرو حاکمیت یک کشور یکی از شرایط اعمال صلاحیت جهانی این است که باید جرم در خارج از قلمرو یک کشور واقع شده باشد، اگر جرم در داخل کشور صورت گرفته باشد در آن صورت نیاز به اصل صلاحیت جهانی دیده نمی شود بلکه کشور بنابر اصل صلاحیت سرزمینی حق رسیدگی به آنرا دارا می باشد. اصل

صلاحیت جهانی نیز در صورت تحقق دو شرط امکان پذیر است. اول این که جرم در دریاهای آزاد یا در جای که قلمرو هیچ کشور نیست صورت گرفته باشد. دوم جرم در حاکمیت کشوری دیگری واقع شده باشد اما کشور دستگیر کننده طبق معاهدات بین المللی صلاحیت رسیدگی به آن را نداشته باشد.

۵- ۲. حضور مجرم در کشور محل دستگیری شرط دوم اعمال صلاحیت جهانی وجود مجرم در نزد مقامات کشور محل دستگیری است.

به این مفهوم کشوری که مجرم بالفعل در اختیارش است صلاحیت رسیدگی به جرم آنرا در صورت دارا است که کشورهای دارای صلاحیت قوی تو در حالت نباشد که به جرم آن را رسیدگی نماید بناءً کشور مورد نظر صلاحیت جهانی را اعمال خویشرا

حفظ و مراقبت وسائل برق

جگرن نجیب الله «رضایی»

Identify Different Types Of Tools

شناسایی نماید انواع افزار مختلف را.
۱. توانایی شناختن افزار و کار آمد آنرا داشته باشد.

وظایف : شناسایی نماید انواع مختلف پیچکش را به طور مثال (#۲، #۳، #۱) انواع مختلف پلاس و رینج را. تضمین کیفیت:

QUALITY ASSURANCE:

همرا با کمک تی ام دی یی، افزار، لکچرها و لوازم تخصصی دستگاه شاگردان اجراء کند وظایف تضمین کیفیت را.

اهداف توانایی آموختن: به کمک نمایشات رسانه های تصویری مفاهیم تضمین کیفیت را توضیح داده و ضروریات آنرا بیان داردید ؟
تضمین کیفیت یک میتوود از منجمنت بوده که جهت ضمانت نمودن وسائل با کیفیت عالی و استندرد استفاده می شود تضمین کیفیت یک روش منجمنت جامع و کلی بوده که هدف آن تضمین از خرابی وسیله می باشد تضمین کیفیت دارای دو اصل عمده می باشد.

۱ کارکرد مناسب برای هدف خاص: وسیله برای اهداف مورد نظر ساخته شده باشد.

۲ ترمیم اول: در صورت خرابی وسیله برای بار اول به صورت اساسی ترمیم می گردد.

Demonstrate Compliance With Technical Specifications

مشخصات تخصصی (فنی)

تشخیص تخصصی توسط مفتش ماهر به صورت ظاهری و اسبابی صورت میگیرد که هدف از آن آزمایش وسیله می باشد که این بازرسی به صورت ساده یا مغلق بوده میتواند.

ادامه دارد

از جعبه افزار استفاده نماید تا در آنها

لک نیافتند

بالاتر از طرفیت افزار استفاده نکنید و

هنگام استفاده از پیچکش قطعات کوچک را در دست محکم نگیرید

افزار نوکدار چون قلم پیچکش وغیره را

در جیب های تان حمل نکنید

سر چکش باید مناسب بوده و از چکش های دسته شکسته استفاده نکنید اندازه

و وزن چکش مناسب به کار باشد

► لبه برنده افزار برنده باید تیز باشد و دسته مناسب داشته باشد

► بل برمه همیشه باید تیز باشد کند

لب بریده و کوتاه نباشد

► نوک پیچکش ساییده شده نباشد و دسته راحت داشته باشد و هنگام کار از

اندازه مناسب استفاده گردد.

► پیچکش های تنظیمی (چند نوکه)

باید درست تنظیم گردد لباس و کلاه محافظتی بپوشید و در ختم کار از تن خویش در آورید.

Identify Correct Tool For Job

شناسایی افزار درست برای وظیفه

اهداف توانایی آموختن

۱. از طریق درس بفهمین افزار مناسب را برای کار مناسب.

۲. مهم ترین بخش استفاده افزار شناخت افزار صحیح برای کار مربوط

می باشد هر افزار برای کار مشخصی ساخته شده است

۳. وظایف تشریع نماید مفاهیم را برای افزار مناسب برای کار مناسب.

استفاده افزار های دستی:

USE OF HAND TOOLS:

اهداف توانایی آموختن

۱. بدانید که استفاده از افزار دستی خطرناک بوده میتواند

۲. بدانید قوانین افزار دستی را.

۳. افزار های دستی در شاپ مخابره کاربرد روزانه دارد و باعث آسیب های شدید نیز میگردد بعضی از آسیب ها و

دلایل آن قرار ذیل است:

۱. از دادن چشمان: استفاده از افزار ضربه زننده بدون عینک محافظتی

۲. پاره گی: استفاده از پیچکش دیته شل که باعث لغزش دست میشود

۳. قطع انگشت بریدن گوشت و شریان -استفاده از کاربرد یا چاقوی کند که چون فشار زیاد را وارد میکند و شاید دست تان بلغزد.

۴. شکستگی استخوان: استفاده نا درست از چکش

۵. خون مردگی: (خونگره) - استفاده از رینج کوچک برای بولت بزرگ

Safety First چند نکته برای محفوظیت افزار دستی هنگام استفاده از افزار دستی در مورد نگهداری آنها فکر کنید

هر افزار برای کاری مشخصی ساخته شده است پس افزار مناسب را برای کار خود انتخاب نمایید .

از افزار خود خوب نگهداری کنید. لوازم گرم خطرناک می باشد .

افزار کهنه خطرناک است

ماهیت حقوقی فضاء

از منظر حقوق بین الملل

ماستر حقوق بین الملل پوهیالی

تورن عبدالجمیل هسابی ابراهیم خیل

سازی و تجارت کردن فعالیت‌های فضایی، پیدایش سازمان‌های جدید فضایی... لازم به ذکر است که در این مرحله تا اکنون قواعد قابل توجه‌ای در ارتباط با قلمرو فضایی و فعالیت‌های مربوط وضع نشده است.

۴. حدود فضای ماورای جو: فضای در جای آغاز می‌گردد که لبه خارجی جو پایان می‌یابد. مرز بین هوا و فضای به طور دقیق روشن نیست؛ ولی با وجود اختلاف نظریات معمولاً در ارتفاع بین ۱۵۰ تا ۲۰۰ مایلی سطح زمین قرار دارد.

عده‌ای معتقد اند که قلمرو هوایی تا جایی است که اکسیژن وجود داشته و بشر بتواند به حیات خود ادامه دهد و در مقابل، قلمرو فضایی از نقطه‌ای آغاز می‌گردد که زمین جاذبه خود را از دست می‌دهد. با این حال نمی‌توان به طور دقیق حد میان قلمرو هوایی و قلمرو فضایی را مشخص نمود، زیرا: اگر جو را از حیث طبیعی مورد مطالعه قرار دهیم، به این نتیجه خواهیم رسید که محدوده جو

غیر مشخص در مکان‌ها و فصول مختلف تغییر پذیر است. از سوی دیگر، حد معینی را نمی‌توان برای جاذبه زمین ذکر

نمود. بنا بر این لازم است کشورهای جهان طبق یک توافق بین المللی این حد را معین سازند. البته در تعیین این حد مسلماً باید در مرحله اول فروض علمی را در نظر گیرند، ولی نمی‌توان ملاحظات سیاسی و نظامی را نیز نادیده گرفت.

هر چند امروزه رویه‌ای وجود دارد که بر اساس آن ختم قلمرو هوایی کشورها را آخرین نقطه پرواز مدرن ترین هوایی‌ما دانسته اند که مورد قبول تر است.

۵. نظام حقوقی حاکم بر قلمرو فضایی: اصل حاکم بر قلمرو فضایی اصل آزادی فضای است.

آزادی فضایی نیز به نوبه خود متنضم‌من سه آزادی (آزادی کاووش و بهره برداری، آزادی ارتباطات از راه دور و آزادی نظارت و سنجش از راه دور) است. که ذیلاً هر کدام مورد ارزیابی قرار می‌گیرد.

۱. آزادی کاووش و بهره برداری: فضای ماورای جو مانند قلمرو دریای آزاد مال مشاعر یا مشترک است و کلیه دولت‌ها می‌توانند قانوناً بطور مساوی از قلمرو فضایی استفاده کنند. در حال حاضر طبق کوانسیون ۱۹۶۷ کلیه دولت‌ها از آزادی کاووش و بهره برداری از قلمرو فضایی برخوردار اند، البته اعمال این آزادی به محدودیت‌های روپرورست که قرار زیر اند.

- استفاده مسالمت‌آمیز.

- استفاده از قلمرو فضایی در جهت مصالح همگانی.

- استفاده در جهت فعالیت‌های غیر زیان بار.

ادامه دارد

مرحله دوم: که سال‌های ۱۹۶۷ تا ۱۹۷۹ را در بر می‌گیرد به انعقاد پنج معاهده از جابت مجمع عمومی سازمان ملل متحد منجر شد:

کوانسیون راجع به اصول حاکم بر فعالیت‌های دولت‌ها در امر کاووش و استفاده از فضای ماورای جو (۲۷ جنوری ۱۹۶۷) موافقنامه راجع به مسؤولیت بین المللی در مورد خسارات ناشی از اجسام فضایی (۲۹ مارچ ۱۹۷۲) موافقنامه راجع به نجات و بازگشت فضانوران و اعاده اجسام پرتاب شده به فضای ماورای جو (۲۲ اپریل ۱۹۶۸) کوانسیون راجع به ثبت اشیای پرتاب شده به ماورای جو (۱۲ نوامبر ۱۹۷۴) موافق نامه راجع به فعالیت‌ها در ماه و سایر کرات آسمانی (۵ دسامبر ۱۹۷۹) مرحله سوم: تدوین قواعد حقوق فضایی (۱۹۸۶ - ۱۹۷۹) را مرحله رکود قانون گذاری فضایی می‌توان توصیف کرد. زیرا: در این مقطع تاریخی اختلاف نظر بین کشورهای توسعه یافته بروز کرده بود.

مرحله چهارم: از (۱۹۸۶ به بعد) دارای مشخصات خاصی است که آن‌ها را به موارد زیر می‌توان خلاصه کرد: خصوصی

رفتار ساختمان در هنگام آتش سوزی

پوهیالی تورن عظیم برق

باعث ایجاد قید محوری در طول بال فوقانی بیم می شود. در نتیجه کمانش موضعی در نزدیکی تکیه گاه در بال پایین و جان بیم اتفاق می افتد. در صورت استفاده از برش گیرهای کافی، جدا شدگی بین و فولاد اتفاق نخواهد افتاد. یکی از آزمایش های در ابعاد واقعی که با هدف ایجاد اطلاعات برای مدلسازی کامپیوترا رفتار چوکات های فلزی و بدست آوردن اصول دیزاین ساختمان های فولادی مقاوم در برابر آتش انجام شده آزمایش cording ton در انگلستان بود آزمایش در یک ساختمان ۸ طبقه با کف های کامپیوزیت انجام شد. زیر بنای ساختمان ۴۵×۲۱ متر، ارتفاع ۳۲ متر، تعداد دهانه های طولی ۵، تعداد دهانه های عرضی ۳ و سیستم مقاوم ساختمان چوکات مهار بندی شده بود کف شامل عرضه فلزی کنگره ای به ضخامت ۰,۹ میلیمتر سلب کانکریتی با ضخامت ۱۳۰ ملی متر و شبکه سینخ بود نتایج آزمایش نشان می دهد، با توجه به اینکه بیم های هیچ گونه پوشش محافظ نداشتند، هیچ گونه تخریب کلی در ساختمان اتفاق نیافتداد. حد اکثر دمای ثبت شده ۱۱۰۰ درجه سانتی گراد بود در بسیار از بیم ها، کمانش موضعی بال پایین در نزدیکی تکیه گاه به وجود آمد تکیه گاه ساده می تواند از گونه کمانش جلوگیری کند. (۳۲-۳۰)

ادامه دارد

پلاستیک تغییر شکل بیم ها زیاد می شود و با کاهش سختی بیم و ایجاد تغییر شکل های بزرگ رفتار غشایی به وجود می آید و پس از مدتی بیم ها به طور کامل تخریب می شود و ستون ها نیز آسیب می بینند. به طور کلی قاب های خمی بیش از قاب های مهاربندی شده، در برابر آتش مقاومت می کنند. علت اصلی این است که در چوکات های خمی کلیه اعضا برای تحمل بارهای ثقيل و زلزله دیزاین می شوند و در هنگام وقوع آتش سوزی دارای نسبت بار بری کمتری نسبت به عضو هایی هستند که فقط برای بار ثقيل دیزاین شده

❖ رفتار کف های مختلط: سه نوع قید روی رفتار کف های مختلط در هنگام آتش سوزی اثر می گذارد که عبارتند از قیدهای محوری، قیدهای دورانی و قیدهای صلب که تغییر شکل های بال فوقانی را محدود می کند. کانکریت این سلب میتواند گرمای زیادی را در خود ذخیره کنند و در نتیجه سرعت افزایش دما در فولاد کاهش می یابد ضریب انبساط حرارتی کانکریت و فولاد تقریباً یکسان است ولی با توجه به رسانایی زیاد فولاد سرعت انبساط در آن بیشترخواهد بود از طرف با توجه به اینکه سختی محوری مقطع کانکریتی از مقطع فولادی بیشتر است سهم بیشتری از نیروی محوری ایجاد شده توسط مقطع کانکریتی تحمل می شود سلب کانکریتی

❖ رفتار اعضای فشاری: رفتار اعضای فشاری دارای بیم های تکیه گاهی هستند که این مسأله باعث افزایش تنش های فشاری و کاهش دوام در سطح مقطع یک ستون شود توزیع دما در سطح مقطع یک ستون فلزی یکنواخت است، ولی در ستون کانکریتی لایه های بیرونی گرم تر از لایه های داخلی هستند و در نتیجه لایه های خارجی تنش های فشاری بیشتری را تحمل میکند با تضعیف مصالح و ایجاد ترک، این بار به قسمت های داخلی منتقل می گردد. در حقیقت سطح موثر ستون کاهش می یابد. در چوکات خمی، نیروی محوری ایجاد شده در بیم ها باعث ایجاد خمی در پایه ها می شود.

تغییر مکان جانبی بالای ستون پس از مدتی صفر می شود که این مسأله در اثر تقابل انبساط بیم و نیروی غشایی یک طرفه است همچنین با گذشت زمان انحنای قسمت هایی از ستون معکوس می شود در صورت وجود قید های انبساطی ستون ها در معرض نیروی جانبی زیادی قرار می گیرند که ممکن است باعث ایجاد گسیختگی برشی در بالای ستون ها شود. ❖ رفتار چوکات ها : رفتار چوکات ها بستگی به نسبت سختی بیم ها و ستون ها، اتصالات و مهار های جانبی دارد. در صورتی که اتصال بیم ها به ستون ها مفصلی می باشد، بیمها و ستون ها به سمت آتش تغییر شکل پیدا می کنند. در اتصالات صلب اگر ستون ها سختer از بیم ها باشد، بیم ها در جهت مخالف آتش تغییر شکل می یابند. و در صورتیکه بیم سخت تر از ستون باشد ستون ها در جهت مخالف آتش تغییر شکل پیدا می کنند در یک چوکات صنعتی با بیم های شیبدار در ابتدا آتش سوزی انبساط بیم ها، باعث جابجایی گره بالایی ستون ها به سمت بیرون می شود با تشکیل مفاصل

استرداد مجرمین

در اسناد بین الملل

و حقوق جزای افغانستان

سیدشمس العارفین سادات

مواد آن انجام شد. در حال حاضر اساسنامه ملای عمل سازمان در (۵۱) ماده و مقررات عمومی آن در (۶۰) ماده میباشد. علاوه بر اساسنامه و مقررات عمومی سازمان آیین نامه های اجرایی، مقررات مالی و مقررات مربوط به بهره برداری از شبکه رادیویی و کمپیوتری، تبادل پیامها و بالاخره مقررات مربوط به ارتباط متقابل دفاتر انتربول کشورهای عضو و سکرتیریت عمومی برای حسن جریان امور این سازمان وضع و مورد اجراء گذاشته میشود.

گفتار دوم- اهداف تأسیس: گسترش وسائل حمل و نقل جمعی و همچنین سود سرشاری که در امر قاچاق وجود دارد باعث گردیده است تا مجرمین از این فرصت به نفع خویش استفاده نموده و نه تنها دایرہ اعمال مجرمانه خود را وسعت بخشیده بلکه با استفاده از همین امکانات و وسائل پیشرفته که اشاره شد با مجرمین کشور های دیگر نیز همکاری نموده و مبادرت به تشکیل باندهای بین المللی نمایند و پس از ارتکاب اعمال خود در کشور های مختلف به راحتی اقدام به فرار نمایند.

گفتار سوم- وظایف: تعیین هویت، جمع آوری علایم و آثار انگشتان، حفظ و نگهداری سوابق مجرمین، برسی و تجزیه و تحلیل مدارک و آثار جمع آوری شده از محل وقوع جرایم، قسمت های آزمایشگاهی مجرمز جایی از قبیل: شناسائی خط، اسناد مجهول، اسلحه شناسی، قالب ریزی، قالب گیری، عکاسی جایی و غیره نیز از وظایف انتربول می باشد.

ادامه دارد

در حقیقت این کنگره اولین گامی بود در جهت تشکیل سازمان بین المللی پولیس جنائی، و قرار بود دومین کنگره آن در سال ۱۹۱۶ در شهر بخارست تشکیل و پرامون سارقان حرفه ای و نیز تشکیل کمیسیون بین المللی پولیس جنائی به بحث و تبادل نظر پیردازد که بعلت وقوع جنگ جهانی اول تشکیل نشد، تا اینکه در سال ۱۹۲۳ کنگره یاد شده با ابتکار و همت (دکتر شوبر) و با همکاری روسای پولیس کشورهای اتریش، مصر، فرانسه، دنمارک، یونان، آلمان و هنگری پایه گذاری شد و در واقع مرکزی است جهت مبادله اطلاعات و اخبار بین کشورهای جهان بمنظور مقابله بین المللی با جرایم و مجرمین. در حقیقت مهمترین اصلی که موجب توسعه و گسترش آن شد است اصلی احترام به حاکمیت دولتها و عدم مداخله در امور سیاسی، نظامی، نژادی و مذهبی است.

در همین اجلالسیه اساسنامه انتربول در پنجاه ماده تعیین گردید و وین بعنوان محل (مقر) سکرتیریت عمومی آن انتخاب شد ولی بعلت وقوع جنگ دوم جهانی و سایر مسایل سیاسی روز، این کمیسیون از سال ۱۹۳۸ به بعد فعالیت چندانی نداشت تا اینکه در سال ۱۹۴۶ یکی از افسران ارشد پولیس بلژیک بنام (لوواز) کمیسیون مذکور را با شرکت نمایندگان پولیس (۱۷) کشور بلژیک، شیلی، چک سلوواکیا، دنمارک، فرانسه، بریتانیا، لوکزامبورگ، هالند، ناروی، پولند، سویدن، سویس، ترکیه و یوگوسلاویا در بروکسل تشکیل داد. بموجب تصمیمات متخذه در این جلسه پاریس بعنوان محل دائمی سکرتیریت

بررسی مسؤولیت مدنی در حقوق افغانستان

سیدشمس المصطفی "سادات"

از دیگران است در حالیکه هدف از مسولیت اخلاقی و دینی وجود انسان ها و رفتار شخصی انجام دهنده است در واقع اخلاق و دین برای بهتر شدن انسان ها امده است.
فصل دوم

مبانی مسولیت مدنی: اینکه به مبانی نظری مسولیت مدنی نگاهی داشته بناشیم ابتدا

باید بدانیم مسولیت مدنی چیست؟

در پاسخ می توان گفت: مسولیت مدنی در اصطلاح حقوقی دارای ۲ معنی عام و خاص است؛ در معنی عام به هر گونه تعهدی که قانون بر عهده شخص قرار داده باشد تا زیان واردہ را جبران کند مسولیت مسولیت مدنی گفته می شود. اعم از اینکه ریشه قراردادی داشته باشد و یا نداشته باشد و بر همین اساس مسولیت مدنی به ۲ شاخه مسولیت مدنی قراردادی و مسولیت مدنی خارج از قرارداد تقسیم می گردد.

اما مسولیت مدنی به معنی خاص تنها مسولیت غیر قراردادی را مشتمل می شود.

مسولیت مدنی حقوق کامن لا:

مسولیت مدنی خاص نوعی خطا مدنی، غیر از نقض قرارداد است که دادگاه برای آن راه جبرانی را به شکل اقامه دعوا برای مطالبه خسارت فراهم میکند.

در حقوق نوشته: تعهد به جبران خسارت ناشی از فعل زیانبار عمد یا غیر عمدی خویشتن یا فعل دیگری و نیز زیان ناشی از ناشیای تحت مالکیت یا حفاظت که در هر صورت ناشی از نقض قرارداد نیست.

از تعاریف های بالا چنین نتیجه میگیریم که مسولیت مدنی عبارت است از: تخصیص ضرر به زیاندیده یا وارد کننده زیان یا اشخاص تعیین شده توسط قانون در رابطه زیانبار غیر قراردادی بین طرفین و یا دستور محکمه مبنی بر رفع تجاوز از حقوق خواهان و خود داری از ضرر زدن به وی در اینده. ادامه دارد

امروزه در قلمرو حقوق هر وقت اصطلاح مسولیت به کار می رود منظور «تکلیف شخص نسبت به جوابگویی به زیان در مقابل محکمه و بر عهده گرفتن آثار مدنی، کیفری و امثال آن است. اعم از اینکه چنین تکلیفی در مقابل زیاندیده باشد یا جامعه ...» مسولیت حقوقی به دو شاخه اصلی مسولیت مدنی و مسولیت کیفری تقسیم میشوند.

هر گاه کسی به شخص ضرر می رساند اگر رسانیت نداشت و سهواً مرتکب وارد کردن ضرر شد فقط به جبران خسارة مکلف می گردد که این مسولیت را مسولیت مدنی می گویند و اما اگر با سونیت به کسی ضرر رساند این شخص به علاوه جبران خسارة، جزای کیفری هم در مقابل دارد که این نوع مسولیت را مسولیت کیفری مینامند.

گفتار دوم: تفاوت های مسولیت اخلاقی -

دينی و مسولیت حقوقی

۱. مسولیت حقوقی در اثر انجام یک عمل یا ترک یک عمل به وجود می آید.

۲. ضمانت اجرای مسولیت حقوقی به وسیله قانون تعظیق می گردد. اگر ضرر به دیگران وارد شود قبل عربیضه در محکمه است در حالیکه مسولیت اخلاقی ضمانت اجرای حقوقی ندارد بلکه وجود انسانها و جزای خداوند متعال ضمانت اجرای مسولیت اخلاقی دینی است.

۳. در مسولیت حقوقی شخص در مقابل دیگران جوابگو است اما در مسولیت اخلاق و دینی شخص در مقابل وجود خود و خداوند متعال پاسخگو است.

۴. هدف از مسولیت حقوقی جبران خسارة

مبحث دوم: انواع مسولیت و تفاوت های آن:

گفتار اول: انواع مسولیت اعمال انسان دو قسم است: (۱- معاملات ۲- اخلاقیات)

دین و اخلاق یکی از مبانی حقوق را تشکیل میدهند و بسیاری از قواعد حقوقی مبانی اخلاقی دارند قانون اساسی افغانستان هم هر قانونی را که مخالف با شریعت اسلامی و اخلاق حسن (عفت عمومی) باشد ملغی و باطل پنداشته است.

از طرف دیگر مسولیت به دو قسم است:

۱- مسولیت دینی اخلاقی
۲- مسولیت حقوقی)

سوال اینجاست اخلاق چیست؟
اخلاق به عنوان یکی از مبانی حقوقی مجموعه ای از باید ها و نباید، خوبی ها و بدی هاست.

مسولیت اخلاقی مربوطه به تکالیفی است که شخص در باره رفتار و گفتار خود عهده دار آن است و مسولیت دینی تکالیفی است که خداوند متعال بالای بندگانش ایجاد کرده است لذا گفته می توانیم که منبع مسولیت دینی اخلاقی دین و مذهب است افراد در مقابل وجود انسان خود و خداوند متعال پاسخگو هستند. و اما مسولیت حقوقی تکالیفی است که قانونگذار برای جلوگیری از وارد شدن خسارت به جامعه و اشخاص قرار داده است لذا مسولیت حقوقی الزاماتی است که افراد در مقابل قانون و حقوق دارند. در حقیقت قانون این مسولیت (مسولیت حقوقی) را حمایت میکند و منبع این مسولیت قوانین میباشد.

د روژي فضيلت

د لوبری او تندی نه دی، بلکی د هغی هدف او مرام د شهوت کموالی او د نفس پاکوا لی دی. لکه چی فرمایی:

(ژباره) که چیری روزه لرونکی د غیبت، دروغ، بشکنخل او د بی خا یه خبرو کولونه دده و نکری، نو دا لوره، تنده، د تراویح لمونخ او نور تول عبادت یی کومه کته نه لري.

۴- روزه لرونکی باید بنه او د خیر کارونه وکری.

۵- روزه لرونکی په دغه مبارکه میاشت کی د الله تعالى ذکر او د قرآنکریم تلاوت دیر وکری.

درروزی میاشت، ولی پرنورو میاشتو غوره ده؟

الله تعالى د روژی مبارکه میاشت د يولرخانگرو فضیلتونو په اساس په نورو میاشتو غوره کری ده، چی دلته ورته په لنده توکه اشاره کوو:

۱- رمضان هغه مبارکه میاشت ده، چی په هغی کی قرآنکریم د خلکو دلاربسونونی له پاره نازل شو.

۲- کله چی رمضان داخل شی، الله تعالى د جنت دروازی پرانيزي او د دوزخ دروازی وتبل شی او سرکين شيطان هم په دغه میاشت کی وتبل شی.

۳- ملاينکي د روزه نيونکي له پاره تر هغه پوري له الله تعالى خخه د بخښنې غوبښته کوي ترڅو چی روزه ماته کري.

۴- په دغه مبارکه میاشت کی د مسلمان روزي پراخيريو او برکت پکي پيدا کيريو.

۵- د روژي په هره ورخ کی الله تعالى د دوزخ له اور خخه یوشمير بنده ګان آزادوي او بخښنه ورته کوي. ۶- په دغه مبارکه میاشت کی یوه شپه دقدر په نوم ده، چی د الله تعالى په نزد دغه شپي عبادت د نورو زرو میاشتو له عبادت خخه غوره ده.

۷- روزه د مسلمانانو برياليتوب او کاميابي میاشت ده، د مسلمانانو لومړي (د بدرغزا) د همدعې میاشتی په ۱۷ مه نېټه پېښه شووه چي الله تعالى په دغه ګراکي مسلمانانو ته لوبيه کاميابي وربه برخه کره.

سید بدیع الزمان هاشمي

د کال په دولسو میاشتو کی یوه هم د روزي (رمضان) مبارکه میاشت ده چي الله تعالى ته ديره غوره ده، په قرانکریم اونبوی احاديثنو کی ددي مبارکي میاشتي پير فضیلتونه بیان شوي دي، چي دلته بي په لنده توکه يادونه کوو:

روزه د الله تعالى په فرضي عباداتوکي یوداسي ځانګري عبادت دی چي روزه نيونکي ته الله تعالى په خپله اجر او شواب ورکوي. له حضرت ابي هریره (رض) خخه روایت دی، چي رسول الله (ص) و فرمایل: کله چي د روژي مبارکه میاشت داخله شي، د دوزخ دروازی وتبل شی او سرکښن شیطان هم وتبل شی او د الله تعالى درحمت دروازی پرانستل شي. (متفق عليه). له حضرت سهل ابن سعد (رض) نه روایت دی چي هغه فرمایل دي، رسول الله (ص) و فرمایل: د جنت اته دروازی دي چي په هغی کی یوه هم (دريان) په نوم دروازه ده، چي هيٺوک به له دی دروازی منځ توبير، په پيشلمي يا چربانکي کولو سره ده. همدا راز رسول اکرم صلي الله عليه وسلم فر ما يي:

پېغيمبر صلي الله عليه وسلم دلمايي:

(ژباره) زمور او د اهل کتابو د روزي تر په خورل يا خښل دی د صبح صادق نه مخکي وکرئ.

۱- چربانکي يا پيشلمي، د یو څه شي خورل يا خښل دی د صبح صادق نه مخکي وکرئ.

۲- د روزي ما تول دي، چي د لمр لويدو (ما بنام) په وخت کي کيريو او په دی وخت کي بايد خنډ رانه شي او چالاکي کول سنت دي. رسول اکرم صلي الله عليه وسلم د روزي د ما تولو په برخه کي پېغبر صلي الله عليه وسلم داسې فرمایل دي:

(ژباره) روزه لرونکي دی روزه په خرما ماته کري، خکه د روزي ما تول په خرما سره د شواب او برکت د زياتولي سبب ګرخۍ او که چيري مو خرما پيدا نه کره روزه په او بولو ماته کري، خکه په او بولو سره روزه ما تول د معدي د پاکوالی سبب ګرخۍ.

۳- د بدو ويلو او بشکنخلو خخه بايد په روزه کي دده وشي، لکه چي په دی برخه کي رسول اکرم صلي الله عليه وسلم فرمایل دي:

(ژباره) که روزه لرونکي دروغ او تهمت پري نږدي، نو الله تعالى ددي د خورلوا او خښلوا پېښو دلو ته کوم اړيتا نه لري.

يعني د شرعيت مرام او هدف د روژي خخه حضرت سلمان فارس (رض) خخه روایت دی چي رسول الله (ص) فرمایل دي: روزه د صبر میاشت ده او د صبر شواب جنت دی، روزه د دوستي میاشت ده، په روزه کي الله تعالى رزق زياتولي، نفل لمونخ پکي د فرضي لمونخ په اندازه اجر او شواب لري. همداراز هغه (ص) فرمایل دي، روزه په دريو برخو ويشن شوي، لومړي لس ورخی د رحمت دي، منځني

اخلاق روزه دار

یادداشت: فجور به معنای گناه کردن، زنا کردن، سر گردانیدن از حق، دروغ گفتن و رو گردانیدن) می باشد.

۳- ترک مجادله و قیل و قال: این را باید به حیث قاعده کلی بدانیم که شخص روزه دار در حالت عبادت قرار دارد، بنابرین شایسته نیست که زبانش را که به ذکر خداوند(ج) مشغول باشد، به کلمات جمل آمیز، فحش و دشمنان بیالاید، از این سبب است که پیامبر(ص) فرموده است. اگر کسی به روزه دار ناسزا بگوید و یا دشنام دهد او در مقابل بگوید که من روزه دار هستم و این جواب عاقلانه و با حکمت است.

۴- اجتناب از غبیت: عبارت است ازینکه: شخص در غیاب چنان یاد می شود که اگر آنرا بشنوند از آن اظهار خفگی و ناشنودی کند، اگر این وصف یاد شده در آن شخص وجود داشته باشد یا نه که در هر دو صورت گناه شمرده می شود.

در زمینه شاعری گفته است:

میان دو تن جنگ چون آتش است سخن چین بد بخت هیزم کش است ۵- تواضع و شکسته نفسی: چون روزه دار در حالت عبادت و پرسش خداوند(ج) است بنابر آن باید که او نسبت به دیگران متواضع و با خشوع باشد، چنانچه از خواص طبیعی عبادت همین است که برای انسان مسلمان خواص تواضع و شکسته نفسی را تولید می کند. در حدیث شریف آمده است که شخصیکه خاص از برای خدا(ج) متواضع کند، خداوند(ج) را پیش خود و در انتظار مردم با قدر و بلند مرتبه می

در مورد فوق مسائل اهم ذیل در کتب معتبر اسلامی جا داده شده است:

۱- جود و کرم و ضرورت دیگران را به ضرورت خود ترجیح دادن، رسول الله «ص» سخن ترین و جوان ترین شخص بودند. جناب شان نه از فقر خوف داشت و نه در فکر آن بود و هر چیزیکه از جناب شان طلب می شد در صورت موجودیت آنرا میداد. همچنان در حدیث شریف آمده کسیکه روزه دار را افطاری دهد، برای شخص افطار دهنده به اندازه ثواب و اجر آن روزه دار اجر و ثواب داده می شود. (از کتاب احکام و فضائل روزه رمضان المبارک ص ۱۷ مقاله پوهاند شهرانی میزان ۱۳۸۴ کابل)

۲- اجتناب از دروغ و انواع سخنان لھب و لھب: حضرت رسول الله (ص) میفرمایند، روزه داری که سخن دروغ و عمل به دروغ را نگذارد، خداوند پاک کدام ضرورتی ندارد که وی خورد و نوش خود را بگذارد و دروغ گفتن از جمله صفات منافقین است که سه علامه دارد.

الف- در سخن دروغ می گوید.

ب- در وعده خلاف می کند.

ت- امانت را خیانت می کند، همچنان در حدیث شریف دیگر آمده دروغ بی سبب فسق و فجور می شود.

۳- ترک مجادله و قیل و قال بی معنا و اذیت دیگر از شر و زبان.

۴- اجتناب از غبیت و بد گویی.

۵- تواضع و شکسته نفسی.

۶- صبر شکیبایی و تحمل.

۷- عبادت خوب.

۸- توبه و استغفار از گناهان.

۹- حلال خوری یعنی از مالی که برای انسان جایز نیست، دوری جوید.

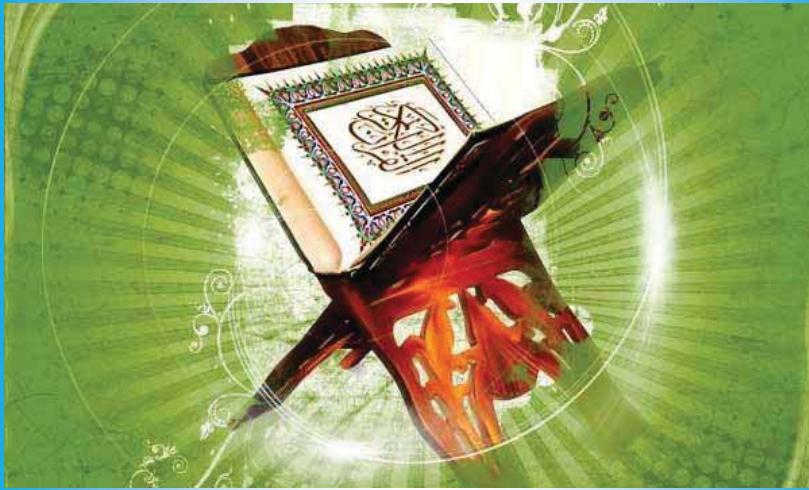
۱۰- روزه داشتن همه اعضای بدن و نیک سیرتی.

تشریح مختصر، اخلاق روزه دار:

حضرت رسول الله (ص) می فرماید: من به حیث پیغمبر مبعوث و بر گزیده شده ام تا که خوبی ها و مکارم اخلاق را به پایه اكمال و اتمام برسانم، به فحوای حدیث شریف فوق، اخلاق نیک پسندیده از شخص مسلمان همیشه مطلوب است. لیکن در بعضی حالات مراعات آن بیشتر و لازمی تر می گردد که اجر و ثواب زیاد تر دارد. در این باب مسائل ذیل اختصاراً اشارات

حیات در سایه قرآن

کتاب قابل بوسیدن است. و این کتاب

واجب الاحترام است.

این کتاب متنضم حیات بشر است، این کتاب عالیترين مظهر وحدت و یكپارچگی جامعه بشري است و دشمن سر سخت و آشتی ناپذير با طاغوتیان، عصیانگران و سر کشان زمان می باشد و منافع مادی اجتماع را بر منافع فردی ترجیح می دهد به همین خاطر دشمنانش پیوسته در پی توطئه سازی مذبوحانه عليه آن میباشدند بی خبر از آن که این کتاب مطابق به فطرت انسان اصرار حکم می نماید و یگانه کتاب، انقلابیست که در جسم ملت های محکوم که روح شان به زنجیر کشانده شده است و به کالبدی روح تبدیل شده اند، روان آزاد منش آزادگی را می دماند.

محمد کریم سکوت

آری ای فرزند و دلبندم!

برخیز از خواب غفلت و ضبوغ و پس از ادای نماز، قرآن شریف این کتاب مقدس گرد و خاک آلوده را با تکریم و احترام از طاقچه آگاهی با تمایل و اشتیاق به سوی آن نرفته به آغوش گیر و در خلوتگاه مطمئن، عاشقانه و آرام آرام به تلاوت آن بپردازد و برای دریافت معنی و مفهومش تدبیر کرده و تا ژرفنای آن فرورفته و افکار خود را از آن غنی و سرشار کن که بر قلب اغفال شده ات نفوذ و اثر نماید و عنان زندگی ات را برکف گیرد و سراج راهت گردد تا هیچگاهی اسیر و شکار خسالت و گمراهمی و تیره روزی نگردی و روح و روانت بطرف آسمان نیل فام آرزو ها و آمال ها به پرواز در آید و ترا به معراج از خیالات ترسیم شده عروج دهد.

حقا که چنین عظمت در این کتاب انسان ساز موجود است. پس این

سازد.

تواضع ز گردن فرازان نکوست
گدا گر تواضع کند خوی اوست

۶- صبر و شکیبایی: ماه مبارک رمضان ماه صبر و شکیبایی مسمی شده است. پیامبر «ص» فرموده که ماه مبارک ماه صبر است و اجر و ثواب صبر جنت است که بدون صبر و شکیبایی هیچ کس روزه گرفته نمی تواند.

۷- عبادت: این ماه را ماه عبادت و ریاضت میگویند که شخص روزه دار بر علاوه روزه داشتن از طرف روز و از طرف شبانه نماز های نفلی و تراویح می خوانند. یک فرض در رمضان برابر به ثواب اجرا کردن هفتاد فرض در غیر رمضان است(همانجا ص ۲۱)

۸- توبه و استغفار: این ماه مبارک، ماه توبه و استغفار و بخشش گناهان است، بناء به هر مسلمان لازم است که درین ماه مبارک از گناهانش توبه و استغفار نماید و امیدوار باشد که در صورت تحقق شروط توبه اش مورد قبول درگاه خداوند(ج) واقع شود.

۹- حلال خوری: هدایت کلی اسلام است که مسلمان کار و پیشه حلال و مشروع را انجام بدهد و از محصول آن حلال خورد و امرار معیشت کند و از خوردن حرام و ناروا اجتناب نماید.

۱۰- روزه داشتن همه اعضای بدن: از اخلاق عالی شخص روزه دار این است که باید تمام لوازم روزه را از روی عقیده و ایمان مراعات کند. باید همه اعضای وی روزه داشته باشد،(همانجا ص ۲۴).

انیس

کار او کارگر ته پامنونه د دولت مهمه دنده

دا ورخ یعنی د می اوله ورخ عمومي رخصتي او ملي ورخ اعلان کره . او نن يسي توله نمرى د کارگرو دیووالى نریوالى ورخى په نوم پیژنی. اویادونه يسي کوي..

حقيقت دا دی، چي کارگران له تولو نه مستحق کسان دي چي باید قدرونه بی وشي ځکه ده ګډو د متوا په زور سره نورو ته ګټي رسیوی او پانکه وال تری نه د پانګو څښتن ګرخي..

لazمه ده، چي زموږ په هېواد کي هم نه یواхи د کارگر قدر وشی بلکې هغوي ته دي د کار زمېنې هم برابري شي . همدا اوس دېر شمېر زموږ هېوادوال چي له بهره راستانه شوي او یا هم په هېواد کي دنه اوسي کار نه لري او د کار زمېنې ورته نه دي برابري شوي .

وروستي رپوټونه جو توي چي د بې روزگاری ګچه په توله نمرى کي جګه شوي خو افغانستان چي اوس د نړبواړو پام ځانته اړویسى او د کار زمېنې د بیار غاونی او چورښت په خاطر بېړي وي خود سمو سیستمونو د نه موجودیت له کبله بېړي خلک له بې روزگاری سره مخامنځ دي او زموږ دېر شمېر هېوادوال د کار پاره کاونډیو هېوادونو ته مخه کوي او خپل څواک او انرژۍ هلته لګوی دا په داسي حال کي ده چي همدا اوس زموږ په همدي بې وزلي هېواد کي په زړګونه بهرنې کارگر د کار پاره راغلې او هغوي ته د کار زمېنې شته ، له پاکستانی نېټولی تر چینایي ، هندوستانی او ایراني پوري په هفو پرژو کي کار کوي چي ده مدغۇ هېوادونو له لوري په هېواد کي پلي کېږي ..

په هرصورت زموږ دولت او چارواکو دنده ده چي هم د کارگر حالت او د ژوند سمون ته پامنونه وکړي او هم دي د کار زمېنې زموږ هېوادوالو ته جوري کري او د کارگر پالنه او قدونه دی په رېښتنې توګه وکړي .

شي او داسي قرار وه چه د اول د می خخه د کار ساعت (۸) ساعتونو ته راتیت شی . خو دا کار د وخت حکومت ونه مانه . چه په نتیجه کي په امريكا کي په ګوت ګوت کي کارگرانو په عمومي اعتصاب لاس پوري کر او تقریباً (۱۲۰۰) کار خانی او فابریکو کي اعتصاب جریان پیدا کړ .

له هغې دلي نه د شیکاګو د بنار د کارگرانو تعداد او پلویان بی تقریباً (۹۰) زرو تنو ته رسیده .

د اعتصاب په څلورمه ورخ کارگرانو او پلویان یې (حی مارکت) په میدان کي سره راتیول شووول او بیا یې په حرکت شروع وکړه له لبو خنډ وروسته

پولیسو د مظاهر چیانو مخه ونیوله که چېږي وکولی شی چه مظاهر چیان تیت اوپرک کړي . په دی وخت کي یوه چاودنه وشوه چې په کي یو شمېر پولیس او اعتصاب کوونکی ووژل شوول او د پولیسو د بزو او فعالیت په نتیجه کي زیات شمېر نور کارگران یا ووژل شوول یا بندیان شوول او یا هم تپیان شوول . دیادولو ده چه اعدام رسیدلی کسان اکثراً آلمانی وه او په کال (۱۹۳۳) د آلمان د نازیانو پارتی

د می د میاشتی لومړی نېټه چې د ثور یا غواړي د میاشتی له یووسلسمی نېټي سره سمون خوري د نری په لېړو هېوادونو کي د کارگرانو د پیوستون د نریوالی ورخى په نامه یادېږي دغه ورخ د هغه شورش او مظاهرو یادونه کوي، چه په (۱۸۸۶) ع کال د می د میاشتی په اول تاریخ د شیکاګو په بنار کي تر سره شوه چې اوس د هغې ورخى په بنیاد د کارگر ورخ د کارگرانو د پیوستون د نریوالی ورخى په نوم یادېږي او لمانځنه یې کېږي . تقریباً د اوسنې نری اکثریت برخه او ممالک د دی ورخى د ځانکري پروګرامونو سره لمانځنه کوي . ولی متحده ایالات او کانادا بیا هر کال د سپتمبر د میاشتی اوله ورخ د کارگر د ورخى جشن نیسي ..

په دی ورخ په شیکاګو بنار کي، چې څه موده وروسته به د افغانستان په هکله یو مهم کنفرانس په کي ترسره شي څه تیر شووول : دا ورخ په دی خاطر د می اوله د کارگر د ورخى په نوم ونوموله شوه . چه کارگرانو د می د اولی ورخى څخه بیا د می تر څلورمي ورخى پوري خپل اعتصاب جاري وساته . او په څلورمه ورخ پولیسو د شیکاګو په بنار کي په کارگرانو دزې وکړي .

يو شمېر کسان یې ووژل . یو شمېر یې زخميان او یوشمېر یې هم بیا وروسته اعدام کړل ..

د کارگرانو شرطونه او غوبښتنی دا وي، چې د کار د اجراد پاره بنه شرایط برابر شي او (۱۰) ساعت کار څخه د ورخى کار (۸) ساعته ته بنکته

وطن یعنی لب خندان مادر

وطن یعنی بری از ظلم بودن
زچشم، اشک یتیمان را زدودن
وطن یعنی لب خندان مادر
فتادن از سرشن آن مشکی چادر
وطن یعنی پدر با چهره ای شاد
کند فرزند خود عروس و داماد
وطن یعنی حفاظت از مال و از جان
به مردم دادن یک لقمه ای نان
وطن یعنی سرود فهم سرودن
لباس جهله را از تن گشودن
وطن یعنی من و تو ها ما شدن
نه مزدور بر اجانب، آغا شدن
وطن یعنی چو بابا استواری
به هر رنج و مشقت پایداری
وطن یعنی ز پامیر بر جهیدن
به تیریندان ترکستان رسیدن
به پهنانی سلیمان آرمیدن
به جسم هندو روحش را دمیدن
وطن یعنی در آن باغ وبهاران
و یا در دشت های لاله زاران
همه افغان به وجود آید خروشی
دیگر ناید صدای فیر به گوشی
سرود عشق میخوانی همی خوان
لغافت دور باد ای افغانستان
مسعود حداد

وطن ته!

تاد زره په وینولوی کرم چی څلمی یم
اویس په غم دی که مرنه شم څه سری یم
که دوستاتو ته دی ګل یم د ګلابو
هر غلیم ته دی په سترګو کی اغزری یم
د ژوندی قومونو څنګ ته چی رانه شی
تر هفی به زه نه وايم چی ژوندی یم
ته خوشبو یې زما د ژوند د بن ای ګله
ستاد هر خزان په مخ کی زه سپرلی یم
د دنیا طبیبان څنګه به می روغ کری
طاهري هجر یې ایشتلی په زیگی یم
شکر الله طاهري

افغان بچی

ستا په لورو غرونود افغان بچی
جوری کار نامی کبری قهرمان بچی
تینګ یې په دېمن باندی ګوزاروکړ
ومې لید ډیکر کی پهلوان بچی
سوله یې شعار ده مخ په وراندی ځی
دوی دی په تصمیم کی با ایمان بچی
ساتی څل وطن لور شجاعت لري
داد توری پریښ او د میدان بچی
باسې کشتی څلله د ساحل په لور
دا د طوفانونو د دوران بچی
دوی په افغانی غیرت نازیروی تل
داد صداقت او پاک وجдан بچی
سمیع الدین افغانی

ماهِ مهمانیِ حق

رمضان است رفیقان! همه بیدار شویم
همه بیدار در این فرصت سرشار شویم
زیر سنجینی اعمال پریشان مُردیم
رمضان است، بیاید سبکبار شویم
می توانیم در این ماه به قرآن برسیم
می توانیم در این ماه علی وار شویم
ماهِ مهمانی حق است، بیاید همه
تامک خورده این سفره افطار شویم
چشم‌ها را بتکانیم در این ماهِ زلال
با دو آینه همه راهی دیدار شویم...
سرّ سی جزء به سی روز فرو می‌آید
هان! رفیقان! همه آینه اسرار شویم
یازده ماه گذشت و خبر از عشق نشد
با خداوند، در این ماه مگر بیار شویم
رمضان است رفیقان! همه بیدار شویم
همه بیدار در این فرصت سرشار شویم

مرتضی

عشق وطن

عشق و امید و روح وجودم وطن بود
خاکش بروز مرگ مرا پیر هن بود
هر واژه ام زخاک وطن لعل میشود
انگشتی پر ارزشی کلک سخن بود
هر کس که دست جور بسویش کند دراز
گورش میان سنگ وتن اش بی کفن بود
قر بانیان عشق به عهدهش ستاده اند
روز نثار سر به کفی مرد و زن بود
اجداد ما به سینه ای این خاک خفته اند
از خون شان شقاچیقی در هر چمن بود
آن شاعری که عشق وطن نیست دردش
بلل نخوانمش همه زاغ و زغن بود
«ظفر»

رمضان آمده است

شادانه از آن که رمضان آمده است
ماهِ رمضان بعد شعبان آمده است
ای فرش قدموش بکنم دیده و دل
وجدو هیجان بر دل و جان آمده است
از به روز واش دل غمزدگان
در میان دل غمزدگان آمده است
صیقل شسود هر دل زنوابی قرآن
صوت خوش وزیبای اذان آمده است
با آمدن ماه صیام و برگت
شوری به دل خسته دلان آمده است
خیر و برگت زرحمت ایزد پاک
بر سفره ما دوان دوان آمده است
برطنتیت و خوی مونمان بیش از پیش
پاکی و صداقت به میان آمده است
شاهان و گداهان همه زان توشه بزند
رحمت به سراغ همگان آمده است

واحد افغانستان

واحد افغانستان دی متحده افغانستان دی
هره پیغله یی ملاهه هرزللمی یی قهرمان دی
بنه پوره علمیت لرو، زیوکی محبت لرو، متوكی قوت لرو
څلوا کی یوموتی هر یو قوم، یو په بل ګران دی
ایمان لرو غیرت لرو، قانون د شرعیت لرو، ګډ ملی وحدت لرو
دینمن مونټکولی د جګري په هر میدان دی
دینمنان مو خڅلولی، مونږې حکمه پرڅولی، هروخت مودی څلپی
همت مو په تاریخ کی نریوالو ته عیان دی
جور به کروبوستان دلته، تول به کرو ودان دلته، یو وجود افغان دلته
داعم مونږه کړی پری خوشاوه هر افغان دی
مونږه انسانان یو تول، مونږ مسلمانان یو تول، مونږه افغانان یو تول
وحدت زمونږه دنده دا موهود دا مو ایمان دی
څلپوکی وحدت لرو، مینه محبت لرو، نفاق خنی نفترت لرو
یو زمونږ وطن دی او یو زمونږ ارمان دی
دا وطن دی کور زمونږ، دا وطن ده مور زمونږ، دلته هریو ورور زمونږ
وايي یوسفي رښتیا وکړی عمل، منزل اسان دی
واحد افغانستان دی متحده افغانستان دی
«یوسفي»

خدمت به میهن

بخشنی

زموره هویت زمورو عزت دی وطن
 زمونبند لورشان او شوکت دی وطن
 دا مود پلارو او دنیکو وطن دی
 داد اصلیلو شاه حلمو وطن دی
 زمورو تاریخ زمورو هویت لوتوی
 زمورو یوالی او وحدت لوتوی
 دلتا پین چتون اوتاج ک
 یها هزاره او اوزید ک
 زمونبند ترکمن او پشه یی توکمنه
 تسلول سره میشت قومونه
 دی چو افغانان بچی دی
 د او بود تاریخ او د زمان بچی دی
 ای د غفلت په خوب ویده اغیاره
 یو خل نظر کرده د تارخ هنداره
 دلتا مغل دلتا چنگیز ناکام شول
 دلتا سکندره دلتا انگریز بدنام شول
 سور لبکر هم په گوندو شوی دلتا
 استعمارهم په مندو شوی دلتا
 دا وطن گران افغانستان یادی پری
 تول په نامه دلوی افغان یادپری
 سمیع الدین افغانی

افغان شملي

ای زماد پلرو خاوری، زه عسکریم ستاد پاره
 د گیری د گرتا خمه، ماته وینیه د لاره
 خم سنگر ته روانیبرم، قربانی ته یم تیاره
 ستاد مینی له هیبه، پورته شومه، شوم بیداره
 پرتاخان قربانه ومه، ته زماد پلار نشان یی
 ای زمامورنی خاوری، هسی پیر راباندی گران یی
 د میرویس ناری را یاد کرم، دیر غل په سرو لمبوکی
 د غلیم وینی به توپی کرم، د گرپو په میدانوکی
 ستا بیرغ به را اوچت کرم، لورو غروکی او دروکی
 ستانگر کی به پاتیرم، هره ورخه او شیبوکی
 په سرو وینو دی ساتمه، ته زماد مور په شان یی
 ای زمامورنی خاوری، هسی پیر راباندی گران یی
 زماد تورو له هیبه، هری خوا چیغی ناری وی
 هره لویشته ستاله خاوری، د غلیم به جنازی وی
 د گری په سره بگر کی، د دینمن پاته خیمی وی
 هر مورچل باندی راپورته، زمونبند سر لنگی شملی وی
 په میرانه دی ساتمه، ای وطن ته می خان یی
 ای زمامورنی خاوری، هسی پیر راباندی گران یی
 تا به ساتمه وطن، یا پا په تن باندی کفن کرم
 چپل د تورو په نخاکی، پر دینمن باندی این کرم
 د غلیم هره شیبه کی، رون سحار یی ماسختن کرم
 ستا په خاوری هر یر غل ته، هدیری به د دینمن کرم
 گرانه زما افغانستانه، د «وحید» شوکت او شان یی
 ای زمامورنی خاوری، هسی دیر راباندی گران یی
 وحیدالله (خیرزاد)

ای برادر! بهر میهن کاری باید نمود
 جد وجهدو کوشش بسیار می باید نمود
 نام نامی وطن را هر کجا با شورو شوق
 همچو بلبل ناله در منقار می باید نمود
 تانگردد این وطن اشغال بر دست عدو
 با عدواند مصاف پیکار می باید نمود
 بهر آزادی و استقلال کشوار یکصد
 ملت خوابیده را بیدار می باید نمود
 تاشود آباد میهن چون بهشت جاویدان
 مرد و زن با عشق و ایمان کار می باید نمود
 از ره تحصیل علم و فهم و دانش در وطن
 جاده های خاره را هموار می باید نمود
 روز و شب با کار و کوشش از دل این سرزمین
 خارهای رسته را گلزار می باید نمود
 با پیام اتفاق و بانوای همدلی
 دشمنان ددمنش را خوار می باید نمود
 تازمکر دشمنان از هم نپاشد این وطن
 دفع مکر دشمن مکار می باید نمود
 کی شود معمور میهن با شعار و خود سری
 حرف خود را در عمل اظهار می باید نمود
 زندگی با کوشش و پیکار باشد بخشای
 زان سبب هم کار و هم پیکار می باید نمود

تئیه کننده: دگروال محمد نعمان «هاتفی»
مدیر عمومی معلومات و قومانداییت

معرفی برخی آبدات تاریخی شهر های افغانستان:

توجه عزیزان خواننده مجله اردو را به آبدات تاریخی کابل جلب می نمایم.
سایر شهر های کشور را در شماره های بعدی دنبال نمائید.

مسجد جامع پل خشتی امروزیا مسجد جامع لب دریا قبل

آبدات تاریخی، نمایانگر هویت ملی و تمدن کهن ماست

و گنبد آن از گوشه و کنار شهر کابل قابل دید است تاریخ بس طولانی دارد. طبق روایات، بنای این مسجد بالای یک معبد گذاشته شده که به مرور زمان از بین رفته بود.

مسلمانان عرب که در نصف اول قرن اول هجری وارد کابل گردیدند خرابه معبد مذکور را هموار و سنگ اول این مسجد را گذاشتند.

تعمیر اساسی این مسجد در زمان سلطنت تیمورشاہ درانی در سال ۱۱۸۷ هـ ق آغاز گردید. اما نسبت سفر های طولانی به جانب نیشابور و سند و بلوچستان و بعضی عوامل دیگر و اختلافات داخلی وزرا به اتمام نرسید.

بعد از وفات تیمورشاہ پسرش شاه زمان مسجد پل خشتی را در سال ۱۲۱۳ هـ ق = ۱۷۹۸ م به پایه اكمال رسانید. در زمان تیمور شاه درانی مطابق به امور مهندسی و معماری قددهار در نزدیک مسجد جامع از خشت پخته و گچ بالای دریای کابل پل ساخته شد، که بنابرآن از طرف عوام بنام مسجد پل خشتی شهرت یافت.

آبدات تاریخی، مُبین پیشینه تاریخی، فرهنگی و تمدن یک کشور است. این آثار و بنای های تاریخی در حقیقت بافت فرهنگی و

موجود و آینده بازگو می نماید و الهامیست برای بازتاب هویت اصیل زندگی فرهنگی و ثقافتی مردم افغانستان. مدیریت نشرات چاپی با جمع همکاران این مدیریت به منظور غنای معلومات منسوبان اردوی ملی در راستای آبدات تاریخی و

ارگ

ارگ را انتخاب کرد، نقشه ارگ را در سال ۱۲۹۹ قمری طرح کرد و کار اعمار ارگ در سال ۱۳۰۰ قمری در مرکز شهر کابل در محدوده دو صد ۳۰ جریب زمین آغاز شد. بنای ارگ سال را در بر گرفت که اکنون نزدیک به یک و نیم قرن می‌شود که قلعه ارگ در کابل بنا شده.

سکونت شاه مکان مناسبی وجود نداشت. مرکز حکمرانی پادشاه در بالاحصار قرار داشت اما بالاحصار و ارگ شیرپور در جنگ‌های افغان و انگلیس آسیب دیده و قسمت‌های از کابل شهری باستانی با تاریخ کهن که آن سوخته بود امیر عبدالرحمن خان پس از رسیدن به قدرت در سال

باید گفته می‌شود که اولین ساختمان اعمار شده در داخل ارگ، کوتی باعچه نامیده می‌شود که کار ساخت آن در سال ۱۳۰۴ هجری قمری تکمیل شد. برای ساخت تعمیرهای مختلف ارگ بخشی از مواد تعمیراتی از هند بریتانی و وقت نیز آورده شده است اما بیشترین قسمت این مواد، از مواد تعمیراتی محلی تهیه می‌شد، این مواد ساختمانی خشت، چونه، گچ، صندل و ساروج بود و در برخی از ساختمان‌ها از شیر، مسکه و تخم مرغ نیز استفاده شده است و در قسمت آبادی ارگ

۱۸۸۰، جای مناسبی برای بود وباش و دفتری برای کار نداشت وی به این بوده است. که سیستم معماری و حصار آن به گذشته بر می‌گردد که تا هنوز قدامت آثار آن دیوارها باقی است.

برای ورود به داخل شهر، شش دروازه وجود داشت که هر یک با اسمی خاص شناخته می‌شد. از جمله این دروازه‌ها می‌توان از دروازه کنده‌هاری دهمزنگ، دروازه سردار جهان خان، اسپینه دروازه در قسمت سلام‌خانه، دروازه پیت در عقب مسجد عیدگاه، دروازه گذرگاه به سمت بالا حصار و دروازه لاهوری نام برد که تا هنوز بعضی از کهنه‌سالان در خاطرات شان از آن یاد می‌کنند.

فرموده شد که برای بود وباش پادشاه جای مناسبی بسازد. قبل از اعمال چنین مکان، محل فعلی داوطلبانه سه‌هم گرفته بودند.

قبل از زمامداری عبدالرحمن خان برای

بالا حصار کابل

دو مناره در نزدیکی دریای کابل که
چشم را مجذوب می‌کند و اولین
مسجد در شهر کابل می‌باشد.

برای نخستین بار لشکریان اسلام در
سال ۳۶ هجری به بُست باستان حمله
کردند و سپس رو به کابل نهادند.
یکی از فرماندهان این لشکر "لیث بن
قیس بن عباس" بود که بخشی از
لشکریان را هدایت و رهبری می‌کرد.
این لشکر پس از آنکه از دیوارهای بلند
و مستحکم کابل گذشت، جنگ
شدیدی در کابل رقم خورد که در
جریان این جنگ، "لیث" به شهادت
رسید و در همین مکان که اکنون
مسجد شاه دوشمشیره" نام
دارد بخاک سپرده شد. دلیل اصلی
نامگذاری این مسجد و زیارتگاه به
نام "شاه دوشمشیره" این است که
زمانی که "لیث بن قیس" وارد کابل
شد، در جنگ با دو دست شمشیر
می‌زد و به همین دلیل بود که این
زیارتگاه فعالی به نام "شاه
دوشمشیره" نامگذاری شد مسجد شاه
دوشمشیره مسجد و زیارتگاهی است
که اکثراً روزهای چهارشنبه مملو از
جمعیت نیازمند می‌گردد. این مسجد
در قلب شهر کابل قرار دارد و در اصل
زیارتگاهی است که به مسجد تبدیل
شده و اکنون اهالی کابل از آن به عنوان
مکانی برای نماز و برگزاری مراسم
عبادی استفاده می‌کنند.

استراتژیک و قدامت تاریخی اش یک
مکان حایز اهمیت تاریخی می‌باشد.
این بنا در ادوار مختلف و تحولات
سیاسی و نظامی کشور شاهد جنگ‌های
خونین بوده است. در جنگ (اول افغان
وانگلیس) ۱۸۴۲ - ۱۸۴۹ (و جنگ دوم
افغان و انگلیس) ۱۸۷۸ و بعداً
از کوتای ۷ ثور و تحول ۸ ثور تا اکنون
صدامات بزرگی بریکراین قلعه تاریخی
وارد گردیده است. و قامت تاریخی این
بنا را متاثر ساخته است.

بالا حصار نام قلعه‌ای باستانی در شهر
کابل مرکز افغانستان است. تاریخ
ساخت این قلعه در حدود قرن ۵
میلادی می‌رسد. این دژ یا حصار
ضخیم در حدود سه قرن (از قرن دوم تا
پنجم مسیحی) قدامت داشته آبادی
روی پشتی بالا حصار به شکل اثر
مذهبی ساخته شده که نظر به شواهد
نقاط مجاور می‌توان آن را نیایشگاه
بودائی خواند که احتمالاً بعید نیست که
شالوده ازاولین قلعه جنگی در همان
زمان بدست یکی از شاهان هپتالی
(هون) بوده باشد. بالا حصار قلعه‌ای
است که بر فراز تپه‌ی در دامنه کوه
شیر دروازه در جنوب شرق شهر کابل
ساخته شده است. تیمور شاه که
پایتخت افغانستان را از قندهار به کابل

مسجد

"شاه دوشمشیره"

در مرکز پرتردد شهر کابل، در فضائی
مملو از ازدحام جمعیت و وسائل نقلیه،
در کنار بسیاری از ساختمان‌های نوساز
و قدیمی، بنایی به چشم می‌خورد که
متفاوت می‌باشد. گنبدی آبی رنگ با

انتقال داد و در بالا حصار کابل جاگزین
ساخت. تا عصر سلطنت امیر
عبدالرحمن خان پایتخت در همین جا
بود. بالا حصار به دلیل اهمیت

منار استقلال

در سال ۱۹۱۹ میلادی در زمان شاه امان الله خان افغانستان به آزادی و استقلال دست یافت و مسئولین در پی اعمار نمادی برای استقلال دست به کار شدند.

این نماد در همان جایی اعمار شد که از آنجا آزادی افغانستان اعلام شده بود، ولسوالی خوش آب و هوای پغمون ولايت کابل.

در رابطه با قدامت طاق ظفر آمده است که این بنا، طاق یادگاری است که پس از حصول استقلال افغانستان از سلطه انگلیس (بریتانیا) در زمان پادشاهی شاه امان الله خان در سال ۱۲۹۸ هجری شمسی مطابق به (۱۹۱۹ میلادی) بنا یافت. در وسط

منار استقلال یکی از آبدات تاریخی کشور است که قامت افراشته این منار نمایانگر غرور و عظمت تاریخی و فداکاری‌های مردم افغانستان را در میادین نبرد و حصول استقلال و آزادی کشور بیان می‌دارد. چون منار استقلال در مرکز و مدنیت افغانستان در شهر کابل بنا یافته تا همه ساله با گذاشتن اکلیل گل و تجمع اراکین دولتی از سالروز های استقلال افغانستان یاد بود

گردیده، تجلیل به عمل آید. در مورد این آبده تاریخی دو روایت است: اول اینکه منار استقلال در جوار پل محمود خان در زمان شاه امان الله غازی اعمار شده است. روایت دیگر مبنی بر اعمار منار استقلال حاکی از آن است که این منار در زمان اقتدار نادر افشار در همین موقعیت فعلی به منظور بدیل نماد تاریخی تاق ظفر بنابر اختلاف نظر نادرخان با شاه امان الله غازی اعمار شده است.

به ادامه گذشته:

چاقی و سندروم میتا بولیک

دکتروال دوکتور احمد الله "روحی"

عامل در انسان احتمالاً یکی از علل چاقی است. شواهد نشان میدهند که سیستم عصب مرکزی به خصوص نواحی لترال و ونترو میدیال هیپو تلموس در عکس العمل به مقابله تغییرات انرژی مورد ضرورت انسان، در یافت غذا را تنظیم می کنند تا ذخایر شحمی را در حد ثابتی که نقطه تنظیم خاص آن است حفظ کند. این نقطه تنظیم از یک شخص تا به شخص دیگر متفاوت بوده و به قد و ترکیب جسمی شخص ارتباط دارد.

عوامل صحی

۱ - تنها در تعداد کمی از اشخاص چاق مریضی مشخصی قابل شناسایی است. این مریضی شامل طیفی از تشوهات prader-willi جنیتکی نادر مثل syndrome و نیز تشوهات نیوراندوکراین میشود. چاقی هیپو تلموسی ناشی از مأوفیت قسمت ونترو میدیال هیپو تلموس (VMH) است. این ناحیه بطور وسیع در حیوانات آزمایشی مورد بررسی قرار گرفته و یکی از مراکز شناخته شده اشتها و تنظیم وزن است. در انسانها، مأوفیت VMH میتواند ناشی از تراوما، جراحی، خبات و یا امراض التهابی باشد.

۲ - برخی از اشکال افسرده گی، بخصوص تشوهات افتکتیف موسمی با افزایش وزن همراه اند. اکثر افرادی که در نواحی چهار فصل زنده گی میکنند. در فصول خزان و زمستان مصاب به افزایش اشتها و وزن و در فصول بهار و تابستان مصاب به کاهش اشتها و باختن وزن میشوند. مریضان افسرده معمولاً لاگر میشوند اما برخی از آنها نیز (مثالاً در افسرده گی آتبیک) مصاب افزایش وزن میشوند.

ادامه دارد

ب: سیستم شامه

سیستم شامی ممکن است در سیری نقش داشته باشد. مطالعات نشان داده است. که تحریک شدید بصله بویایی یا بوی غذا (با استفاده از آسپری های که بوی غذا های خاصی را میدهد) با عث ایجاد سیری نسبت به آن غذا میشود. این روش ممکن است در تداوی چاقی کار برد داشته باشد.

عوامل مرتبط با چاقی

با اینکه هیچ عامل جنیتکی خاصی برای چاقی شناخته نشده است اما در حدود ۸۰٪ از افراد چاق دارای سابقه فامیلی چاقی اند. مطالعات نشان داده است که دو گانگی های مونوزایگوتی که جدا از هم بزرگ شده اند میتوانند هر دو چاقی شوند. این مشاهدات مطرح کننده احتمال وراثتی بودن چاقی هستند.

عوامل نشوننامایی

۱: مشخصه چاقی که در اوایل زنده گی شروع میشود افزایش تعداد و اندازه آدیپو سیت ها (حجرات شحمی) است. در صورتی که چاقی ایکه در بزرگسالی ایجاد میشود تنها به علت افزایش اندازه آدیپوسیت هاست. در هر دو حالت، کاهش وزن منجر به کاهش اندازه حجرات میشود.

۲- طریق توزیع مقدار شحم در افراد مختلف متفاوت است. و شحمیات نقاط مختلف بدن مشخصات متفاوتی دارند. فعالیت میتابولیکی حجرات شحمی اطاف کمر، دوطرف جنبی، و بطن (چنان که معمولاً به آدم های چاق، شکم گنده گفته

عوامل مرتبط با ما و فیت دماغی تخریب قسمت ونترو میدیال هیپو تلموس در حیوانات میتواند با عث چاقی شود این

داسې، چپ (ميموري) چې تاسو ته روغتیابي معلومات در کوي

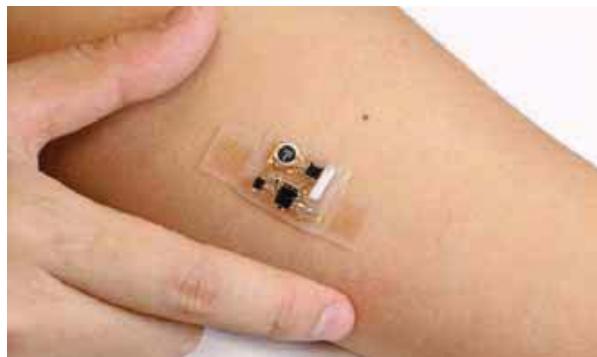
چې د غه آله دېره ارزانه د او اخیستونکي کولای شي، چې په دېري آسانی سره تری ګته واخلي. د پروفیسور راجرز په وینا په د غه آله کي د انسان په اړه دېر نوي او پرمختللي ساینسی معلومات اچول شوي دي، چې کولای شي په خپله لوره (data) باندي دېر ژر د انسان مرض تشخيص کړي. د دغه چپ جوړونکي زیاتوی، چې دا یوازی الکترونیکي داکتر نه؛ بلکي یوه داسې روغتیابي الله هم ده، چې تاسو ته د بدن زیانونو په اړه معلومات ور کولو ترڅک ستاسو په وجود کي د ځینو ستونزو په له منځه وړلو کي مرسته کوي.

امریکایي ساینس پوهانو دا چپ (ميموري) په داسې حال کي جوړ کړي، چې په افغانستان کي پېر خلک د مسلکي داکټرانوله کمبېت خخه شکایت کوي. که د دغه روغتیابي چپ (ميموري

ستاسو تيليفون او مبایل ته د وايرلس (wireless) له لاري در استوي او نور به مو له داکټر څخه

له دی وروسته به ستاسو ډي وجودکي الکترونیکي داکټر وصل وي.

امریکایي ساینس پوهانو داسې یو چپ (ميموري) جوړ کړي، چې له دی وروسته به مود مرض تشخيص لپاره داکټرتنه دتلواړتيه اهم پېدانشي.

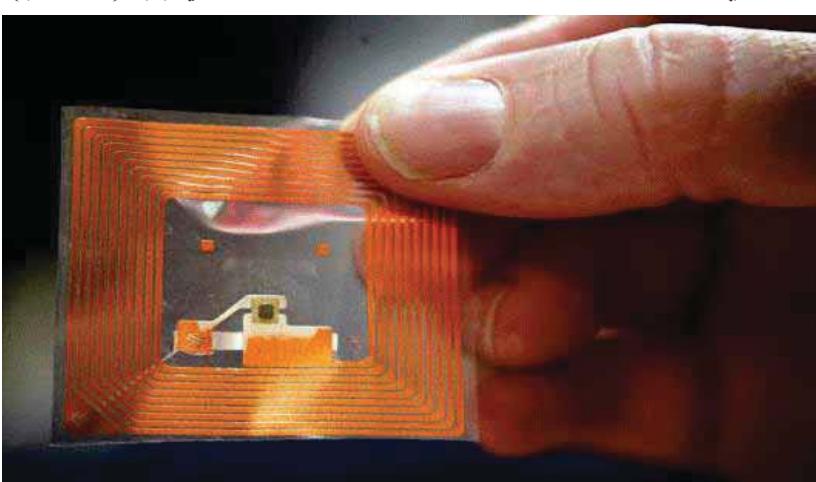

د یوی ورڅي مخکي نمبر اخیستو او په ساعتونو انتظار څخه وړغوري.

په دی وروستيو کي امریکایي انجینرانو او ساینس پوهانو داسې یو چپ جوړ کړي، چې ستاسو تول روغتیابي ستونزی او معلومات ستاسو کمپیوټر او تېلېفون ته استوي.

دا چپ پرته له دی چې د بدن پوستکي ته زیان ورسوي د پوستکي له پاسه نسب کېږي او دېر نرم خاصیت لري.

مخکي له دی، چې مریضي په تاسو غلبه وکړي او ستاسو د وجود نارمل حالت باندي منفي اغیز وکړي، نو دا چپ تاسو ته د همګه مریضي په هکله راپور

کارونه په افغانستان کي مروجه شي په اسې دېره هغه افغانستان، چې د نازوغۍ پر مهال داکټر ته پر وخت لاسرسى نه لري او یاد خپلی نازوغۍ د رملنۍ په موخه له هپواده بهر خي له ګټو روغتیابي ستونزو څخه وړغورل شي.

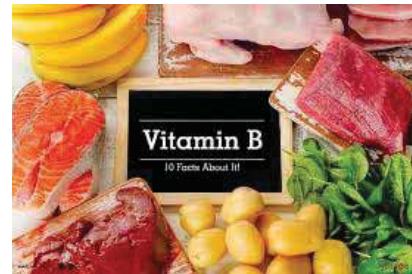
د دغه چپ دننه مایع شکله مواد شتون لري، چې چپ پکي په آساته کولای شي په همغه محدوده کي د بدن د اطلاعاتو دراټولوپه موخه حرکت وکړي. د راجرز په نامه د همدغې الی د تیم یو تن اختراع کوونکي وايې،

ویتامین بی (B)

د سرو د سرطان د کموالی سبب کیدلای شی

داروپا یو تحقیقاتی اداری دی ته اشاره کری ده چه په وینه کی دویتامین بی دزیاتوالی کولای شی دسرودسرطان دکموالی سبب شی حتی دهغولخانپاره هم کوم خوک چی تماکو خکوی.

دهغونتحقیقاتو په نتیجه کی چه پر ۴۰۰ سوه نفروباندی ترسره شول، دا وبنو dalle چه دویتامین بی ۶ او دامینو اسید میتايونین (amino acid) استعمال کولای شی تر٪ ۵۰ په سلوکی دسرودسرطان دناجوری دکموالی سبب شی دارنگه ویتامین په وچو میوو، مایانو او غوبنو کی پیداکیدلای شی. خیرونکی واپی چه دابه دوخت خخه مخکی وی چه ثابته کرای شی چه همدارنگه ویتامین سل په سلو کی دسرودسرطان مخنیوی کوی. او همدارنگه خیرونکی زیاتوی چه په وینه کی زیات مقدار ویتامین دینه ژوند ضمانت کوی.

که ھه هم دسرطان دزیاتوالی خیرینی اداری دفترواپی چه په دی برخی کی لاتوری خیرینی هم روانی دی. اوسرطان دناروغیو دخیرینو نزیواله

سبزی، میوه و

ادویه های که فشار

خون را کاهش می دهد

صرف مواد غذایی حاوی پتاسیم مانند کیله، بادنجان رومی، نخود، کشمش و آلو نیز فشار خون را پایین می آورد. تربوز به دلیل داشتن اسید آمینه موجب تقویت عملکرد شربان های قلب و کاهش فشار خون می شود. مصرف متعادل پسته نیز باعث کاهش جذب کربوهیدرات ها می شود. بادام هم یکی از آجیل هایی است که برای کاهش فشار خون مفید است. دارچین، سیر تازه، زعفران و بومادران از ادویه هایی است که مصرف آن سبب کاهش فشار خون می شود.

نوشیدن چای سیاه و چای سبز نیز در کاهش فشار خون موثر است. مصرف دم کرده هایی نیز مانند برگ زیتون موجب کاهش فشار خون می شود. چای تخم کرفس نیز مفید است و به علت داشتن کلسیم فشار خون را تنظیم می کند. زردچوبه که از آن به عنوان یک ماده ضدالتهاب استفاده می شود، تولید لخته را کاهش می دهد و بیماری خود اینمی را درمان می کند و باعث کاهش فشار خون می شود.

استفاده می شود، تولید لخته را کاهش می دهد و بیماری خود اینمی را درمان می کند و باعث کاهش فشار خون می شود.

لونک د خوشبویي

تر خنگ بنه

درمل هم دي

لونک باکتريا ضد دى او که په خورو کي تري کار واخیستل شي، دا مرسته درسره کولای شي چې ستاسو پوستکي له مکروبونو خوندي وساتي.

۴ - معده بنه کوي:

هغه خلک چې د معدي تکلیف لري، د لونک خورل دی نه هيروي، خکه دا ستاسو د معدي لپاره غوره خواره دي چې هاضم او د معدي زخم بنه کولو ته هم کته رسولي شي.

۵ - د زره بنه ساتونکي دی:

لونک په رګونو کي د ويني د ککرتيا مخنيوي کوي او د زرده د حملې مخه نيسې. لونک دېر نورو ګټيو ترڅنځي بنه بوي لري چې تري په خوارو، چا او عطرونو کي کار اخیستل کېږي.

د افغانستان په دېرو سيمو خو په سویلي ولايتو، لکه خوست، پکتيا او پکتیکا کي خلک لونک د بشکلا او خوشبویي لپاره کاروی. په دېرو سيمو کي پېغلي او ناوي لونکو خخه خوندي جوروی چې بیا یې پر کمیس تومبې.

لونک موږ او تاسي تول یې پېژنو، هغه دانه ده چې تور رنګه یا قهوه یې رنګ لري او په انګريزی کي ورته clove وايي. مګر موږ د هفي په ګټونه پوهېړو. په پخوا زمانه کي د خورو خوشبوی او په ځانګري توګه په وریجو کي کارول کیده، مګر

اوسمانو د مختلفو ناروغيو لپاره لونک ورآندېز کوي، رائے په دې پوه شو چې لونک کومو ناروغيو لپاره اغېزمن دی:

۱ - د غابېونو درد لپاره: کله چې ستاسو غابېونه درد کوي، تاسو کولی شئ یو دانه لونک په هماګه غابې کي کېږدې، له خو دقیقو وروسته به یې له درده خلاص شئ.

۲ - انرژي لرونکي دی: هغه کسان چې پوره انرژي نلري کولی شي د لونکو او بونه استفاده وکړي.

۳ - د میکروبونو ضد دی:

لکه په دی انخور کي چې تري جور شوي.

لیکنې: مریم محمدی

موبایيل له ډیر استعمال څخه سلطاني ناروغۍ خطر پیدا کيږي

روختیاد نریوال سازمان د سلطان د خیرونو مرکز اعلان وکړ چې د موبایيل لخوا خپریدونکي الکتروماینټیک څې د سلطان د ناروغۍ خطر دیروي او نوموري ناروغۍ ته لار پرانېزي. د نوموري مرکز په اند د موبایيل تیلیفون الکتروماینټیک څې په ځانګري توګه مغزی سلطان ته لار پرانېزي.

د موبایيل کارونکي تر تولو زیات د مغزی سلطان د ناروغيو د کوابن سره مخامنځ دي.

دنوموري مرکز لخوا په شوو خرګندونو کي ویل شوي دی د موبایيل د تیلیفون الکتروماینټیک څې تر تولو زیات په ځوان نسل او ماشومانو دېري بدی اغېزی کوي.

د ۱۴ هیوادونو د عالمان په ګدون د شوو علمي خیرونو پایالي په فرانسه کي اعلان شوو یادولو ور ده چې په نړۍ کي د موبایيل ګرځنده تیلیفونونو بازار د ۱۹۸۰ کلونونه وروسته د ورڅ په تیریدو په چتکي سره د پراختیا په حال کې دی. نن ورڅ په توله نړۍ کي پنځه مليارده تنه انسان د موبایيل تیلیفون نه استفاده کوي.

اسینلین نامی مرکب موجود ده کوم چی د لوکیمیا د تولید او زیاتردو مخنیوی کوي.

۳: د وینی کموالی پوره کوي آئرن ماده هم په گازرو کي په زياته

شمبه کي موندل کيردي، کوم چي د ويني په کموالي اخته ناروغانو له پاره يي سپارښته يي کولي شى، گازري د بندونو درد او نقرس نارغيو ته کافي او شافي علاج ده، او پوره يي په کنترولو کي مرسته کوننکي ثابتی شوي دي.

۴: د پوتکي له پاره بهترین خواره او درمل دي ويتمامين اي چي د انسان پوتکي ته خلا وربني په گازرو کي پيداکيري، له دی نه علاوه له گازرو خخه جورپدونکي د فيشل ماسك(مخ خبره) په هکله ويل کيري چي د انسان په خبره باندي په بيرني توکه اغيز شپندی او خبره ورسره بېر زر تازه کيردي. لندا چي گازري(زردکي) يو مخ کتوری دي او په خوراک کي يي په خان سختي مه کوي، حکه همدايی موسم هم ده، په پنه ارزانه بيه يي ترلاسه کولاي شئ په نسبتاً تودو خه لرونکو سيمو کي پېغمه يي واخلي او خپل خان او کورنى له پاره کتوری دي.

دلوي او مهربان الله له خوا په خپلو بنده گانو دا لويء مهرباني ده چي هر رنگه موسمی مپوي او سبزيانی يي په هفه موسم کي د مختلفو پيداکدونکو ناروغيو له پاره شفاء گرخولي دي، ترخو که له يوی خوا يي انسانان په خورلو لذت حاصلوي نوله بل پلوه بيا ورته وقایوي دنده هم اجراء کوي، الله دي له مونبو خخه راضي شي.

کليم الله صادق

د گازرو (زردکو) کتي مه هبروي!

کبدای شي زیاتره خلکو ته دا معلومه وي چي گازري د سترکوله پاره گتوري دي، خکه چي په دی کي بيتا کيروتين موجود دي، او دا خبره ناسمه هم نه ده، تراوسه پوري په نيری ترسره شوي مختافيو چېرنو کي دا خبره په داکه شوي ده چي گازري سره له نورو دپرو ګتو چي لري يي او عام او خاص ته يي معلومات شته يو خه داسي نوري گتبي هم شته چي عامه اذهان ورخخه ناخبره بنکاري، او یاهم لبو معلومات يي په هکله لري.

په همدي سلسنه کي خلور داسي گتبي يي مونږ دلته ذکر کول غواړو چي کيدای شي تاسو ته ورآندی معلومات نه وو، او هغه په لاندې ډول دي:

۱: د زړه تکلیف او هاضمي سیستم ته کتوری دي

په گازرو کي (کيروتينوند) شتون لري، د کوم په هکله چي ويل کيري د زړه ناروغۍ راکموي، له دی نه علاوه گازري د فاير بهترینه وسیله ده، کوم چي کولپسترون کمولو کي مرسته کوننکي او هاضمي له پاره هم ضروري ده. گازري د قبض، نس ناستي او داسي نورو معدي پوري تيلو زياتو ناروغيو له پاره کتوری دي.

۲: د سرطان(ناسور) او پوتکي ناروغيو

خخه د مخنيوي له پاره هم کارول کيري چونکه په گازرو کي په زياته پیمانه اينتنی اوکسیدینتس پيدا کيري د کوموله لامله حجرو ته ترڅه تقویت ورکول کيري او د کار موده يي اوږديري، د اينتنی اوکسیدینتس په هکله ويل کيري چي له ناسور(سرطان) خخه د انسان په بچ ساتلو کي مهم رول لوبيوي او همدا رنگه د الزيهير له ناروغۍ هم د وقلابي دنده پرمخ بوزي، په ۲۰۱۱ م کال کي د شيفيلد پوهنتون له خوا ترسره شوي چېرنې مطابق چي په گازرو کي پولي

میوه و سبزیجات های

رنگ سبز نقش زیادی

در آرامش اعصاب دارند

مطالعات جدید محققان نشان می دهد میوه های رنگ سبز نقش زیادی در آرامش اعصاب دارند.

روان شناسان در میان رنگ ها رنگ سبز را به عنوان رنگ آرامش بخش معرفی کرده اند و معتقدند با دیدن این رنگ می توان احساس آرامش کرد و معتقدند مصرف سبزیجات سبز رنگ خواص درمانی بسیاری برای سلامتی داشته باشند. بررسی ها نشان می دهند کاهو، گوجه سبز، کبیوی، و چاقاله بادام جز میوه و سبزیجات آرامش بخش و تقویت کننده اعصاب معرفی شده اند و از آن ها می توان برای تحریک و تسریع مغز و قدرت یادگیری و تحریک مغز برای فعالیت های مغزی استفاده کرد نتایج مطالعات نشان می دهند رنگ سبز میوه ها می تواند افراد را سرزنه و شاداب کند و احساس زندگی سرشار از خوبی را در آن ها ایجاد کند و مواد غذایی سبز رنگ جزو پر انرژی ترین غذاهای مصرفی شده اند که مصرف آن ها نباید از یاد برد و از آن ها غافل شد.

حشمت

د زیتونو ټپلو ڪتی

پخوا وختونو کی به دا ویل کېدل چې زیتون د انساناتو لپاره د سرو زرو مثال لري، دا په هغه وخت کي یو فکر او

هدارنگه هغه حجرات چې داسي حالت ته رسپيري چې دهفي له امله په انسان کي د بوداتوب علامي وختي بنکاره کېږي، د زیتونو تپل نه پرېږدي چې دغه حجري دي حالت ته ورسپيري.

- هدارنگه د بوداتوب په مرحله کي د زیتونو تپلو استعمالول انسان ته روغ صحت وربښي.

- د زیتونو تپل د ويني فشار کموي، طبی خپرندو دا ثابته کري چې په بدن کي یو پول تبزاب چې نايتریک اسید(HNO₃) نومېري، زیاتولی يې د ويني فشار لوروي، خو کله چې انسان د زیتونو تپل استعمالوي نو د دی مادي اندازه کموي چې د ويني فشار د کمبدو سبب گرخي.

- د لمرد ورانکو خخه خیني بېماری انسان ته نقيربردي خو د زیتونو تپل د هغه مقاومت کوي، او له دی بېماريو خخه دي ژغوري.

- د زیتونو تپل د غابېونو دردونه کموي.

- د زیتونو تپل د انسان د پوستکي په پاکولو کي مهم رول لوبيو، پخوا وخت کي به مصربنو، ابېتالويانو او یونانيانو د صابون په خاى د زیتونو تپل استعمالول چې اوس هم خیني خلک استعمالوي. له دی پرته د انسان پوستکي نرم ساتي. اوس وخت کي خیني صابونونه هم له دی تبلو خخه جورېږي. هدارنگه هغه خلک چې د جلنۍ حساسيت په ناروځي اخته وي، د دی تبلو په استعمالولو سره هغه حساسيت له منځه خي.

- د زیتونو تپل د اواز په نري کولو کي هم استعمالېري، خیني ترانه خواناتو به د زیتونو تپل د غرغره کولو له لياري استعمالول.

- د زیتونو تپل د سر ګن وېښتان نرموموي چې په اسانۍ سره ګمنځېږي.

  - د انسان وېښته له وختي سپېنیدو خخه ساتي.

له منځه وري او گتورو حجراتو ته کوم زيان نه رسوي.

هېړه دي نه وي چې د زیتونو یادښت په قرانکريم څو خاى یاد دي، رب العزت د زیتونو ونه سپېڅلي بللي. هدارنگه الله تعاليٰ پري د (التين) په سورت کي

قسم هم کري دي.

هغه تن چې وزن يې ۹۰ کيلو گرامو ته رسپيري باید څه د پاسه دوه لېټره

سوچ وه، اوس وخت کي چې طب زياته وده وکره نو د دی مادي زیات حقایق یې بنکاره کړل، چې خیني تجربه شوی او څرکنډ ڪتی یې په لاندې توګه بیانوو:

- د زیتونو په تيلو کي یوه ماده چې د یو ساعت په دننه کي د سرطان د بېماری حجرات (cells) له منځه وري امریکایي خېرونکي دی نتيجي ته رسپدلي چې د زیتون په تيلو کي د (اولیوکانتال) په نامه ماده د سرطان د بېماری حجرات د یوه ساعت په دننه کي له منځه وري. دوی دغه څېرنه پر مورکاتو تجربه کړي.

- د زیتونو کې د کېلیستروول اندازه کموي، په زیتونو کي د بولیفینول په نوم ماده وجود لري چې د د ويني کېلیستروول کېلیستروول.

- د زیتونو تپل د ولېږي اندازه کموي او د پېر وخت لپاره انسان د ولېږي احساس نه کوي.

- د سره کروياتو حجرات ساتنه کوي او له هغه وروسته د زړه ساتنه کوي،

- امریکایي خېرونکي دی نتيجي ته رسپدلي چې یاده ماده د سرطان د بېماری حجرات د یوه ساعت په دننه کي

د وزن په زیاتوالي کې د قهوې دول

مخنکيو خپرنو بشودلی وه چي دېرہ قهوه څښل د وزن د کموالي لامل کېږي، خو اوس روغتیپالان وايی، هغه کسان چي د وړخی پنهه پیالی قهوه څښي، د وزن له زیاتوالي سره سره یې د شکري پر ناروغۍ هم اخته کولی شي.
د قهوې په اړه بېلاړې نظرونه شته؛ خښي وايی، هفو کسانو چي د وزن د کموالي لپاره یې غذايی رژيم نیولی دی، باید قهوه هم څښي؛ معنا دا چي د قهوې څښل وزن کموي، خو وروستي خپرني بیا وايی، په زیاته اندازه د قهوې څښل د وزن د زیاتوالي لامل کېږي.
په اصل کې قهوه په دواړو حالتونو کې خپل اغېز لري، خو اصلی خبره د قهوې په دول کې ده چي په څه دول تیاره شي او تري ګټه واخیستل شي.

زه خپله د دېرې قهوې څښلو پلوی یم، خو اوس اوس مې په ذهن کې دا پوبنته را پیدا شوي چي ایا قهوه په ربنتيا هم وزن زیاتوی؟ کله چي غواری، د قهوې ګټي او تاوانونه وڅېږي، یو شی باید هېرنه کړئ؛ هغه دا چي قهوه هم یو دول اعتیاد لري؛ ځکه هغه کسان چي د یو څه وخت لپاره قهوه څښي، بیا یې نو بې له قهوې ژوند سخت وي.

حمدالله حمیدي

څپلو ماشومانو ته

مشته روحیه ورکړئ او ستاینه یې وکړئ

تمه مو دېرہ زیاته شي او د څپلو ماشومانو د چلندونو په اړه بې غوره شي او یوازی د هغه ناسمو او منفي چلندونو ته پام وکړئ.
په داد سره ویلی شم، له هفو چلندونو څخه پرته، چي تاسو خواشیني کوي، ستاسو په ماشوم کې دېر زیات مناسب او مثبت چلندونه هم شتون لري.
که چېږي تاسو هر مناسب چلنډ مثبت وګښي او په تابیدونکي غږگون سره خپل ماشوم ته څرکنده کړي، چي له کوم چلنډ څخه بې خوشاله او راضي یاست، نو ماشوم څخه کوي، چي په تکرار سره بې ستاسو لا دېرہ خوشالی تر لاسه کړي. له نا مناسبو او ناسمو چلندونو څخه د څګمان پېنکاره کول به هغه مهال اغېزمن وي، چي مخکي له هغې خپل ماشوم مو هغه د مناسبو چلندونو له پاره هڅولی وي.

د ماشومانو ستاینه دېرہ ارزښتمنه ده ماشومان، چي د عمر په هر پراو کې وي، نو خوبنیري بې چي والدين یې ومني او وي ستایي او له هفوی څخه خوشاله او راضي وي.
د ماشومانو ستاینه دېرہ ارزښتمنه ده ماشومان، چي د عمر په هر پراو کې وي، نو خوبنیري بې چي والدين یې ومني او وي ستایي او له هفوی څخه خوشاله او راضي وي.
ماشوم نه پوهېږي، چي کوم چلنډ بې او کوم بد دی.
د هغه هر چلنډ، چي د والدينو له غږگون سره مخامخ شي، یا هغه موخي ته ورسوی، مثبت ګني او تکرار به یې کړي. داسي تصور مه کوي، د مناسب چلنډ لرل یو حتمي امر او ستاسو د ماشوم له دندو څخه دی او یا فوق العاده چلندونه دی.
د فکر دا بنې، د دې سبب ګرځي، چي

د نکریزو استعمال د ویستانو لپاره او حیرانونکي کتې يې

ویستانو رطوبت او نمی له منځه یوسی، د دی لپاره په تودو او بیو کی یوه کاشوغه وچه امله په نکریزو کی ګډه کړئ، له بنه میکس کېدو وروسته یې پر سر ووهئ او د دوه ساعتونو لپاره یې پریبودی، د ویستانو سپینوالی به موټور او خلا به یې لا زیاته شي.

د پختنی مخنیوی کړو نکریزو د سر پختنی له منځه ورلو لپاره هم ګټوري دي، د دی لپاره د فینوگریک «Fenugreek» (یو دول تخم دی چې په بېلا بېلو کیمیاوی موادو کی استعمالیږي) تخم/دانی په یوه یا دوه کاشوغی او بیو کی ترسهاره کېبودی، د شرشموده تبل او د نکریزو وچی پاتني به ګډي کړئ، په اور یې کېرددی بیا یې سیری کړئ او د فینوگریک دانی چې پستی شوی به وي په دی کی ګډ کړئ، په ویستانو یې ووهئ او د یوه ساعت لپاره یې پریبودی، بیا مو تول بدنه پریمنځی، د سر پختنی له منځه ورلو لپاره دغه لاره که څه هم تکلیف غواړي خو تر تولو زیاته اغیزمنه ده.

زیانونه یې:

د دی سربېره په ویستانو د نکریزو استعمال څو زیانونه هم لري، چې د نکریزو وچوالي پرمھاں په اسانه نه لري کېږي، همدا دول کله ناکله نکریزو هغه رنګ پریبودی چې د کوم تاسی تمه لري (نکریزو یو شمپر بېلا بېل دولونه لري)، همدا دول د نکریزو په استعمال ویستان خوشک یا چېږي، د دی لپاره په کار ده هره ورڅ داسی د سر تبل استعمال کړئ چې ویستان مو تازه او لامده وساتي.

په ویستانو دوه واره نکریزو لکول مو ویستانو ته یو څل بیا روغتیا ورکوي او له شته زیاتونو څخه یې ژغوري، همدا دول ویستانو ته پنکلا او خلا ورڅښي، نکریزو په سر کی تیزابي اثرات برابر ساتي، چې له کبله یې د ویستانو طبیعتي بنه نه اغیزمنه کېږي.

د نکریزو استعمال خصوصا په میرمنو کی دیر وي، چې د لاسونو او پېښو پنکلا پری جوروی، د دی استعمال بیا هاغه وخت زیات شي کله چې د نامزادی، کوزڈنی یا واده مراسم جور وي، او د نکریزو استعمال په میرمنو کی د خوبنۍ او پنکلا نښه ده.

د ویستانو توپیدو مخه نیسي د ویستانو توپیدو ستونزی مخنیوی لپاره د نکریزو استعمال ګټور دی، د دی لپاره به ۲/۵ ملی لیتره مسترد تپل واخلي او بنه به یې وختوی، د نکریزو روغی پاتني په کی ګډي کړئ او بیا یې بنه وختوی، په دی تبلو سره اوونی کی دوه یا درې واره سر غور کړي د ویستانو توپیدو ستونزه به ختمه شي.

د ویستانو سپینوالی ورکوي که غواړي چې ویستان مو له نورو ستونزه وساتي او سپینوالی یې هم ورک شي نو د نکریزو استعمال بیو غوره لاره ده، په نکریزو کې هیڅ دوله امينو اسيد شتون نه لري او نه داسې کیمیاوی مواد چې د

د نکریزو استعمال په لاسونو او پېښو د نارینه لپاره بنه کار نه دی، خو که دغه کار د درملو په شکل وشي استعمال بیا باک نه کوي، او د سر په ویستانو یې استعمال په خای د دی چې تور یا سور رنګ ورکړل شي نکریزو غوره بدیل دی، نکریزو یوازی پنکلا نه، بلکې د ویستانو لپاره خانګري روختنیایي ګتی هم لري. په نکریزو کې طبیعتا یخوالی شتون لري چې انسان له سختي ګرمى څخه ژغوري، په ګرمى کي ویستان له ژړیوالې ساتي او له بېخه یې پیاوړي کوي، او د پنکلا ترڅنګ ویستانو ته یو شمپر ګتی هم ورڅښي، چې په لاندې دول دي: ویستان روغوي په یوه میاشت کې

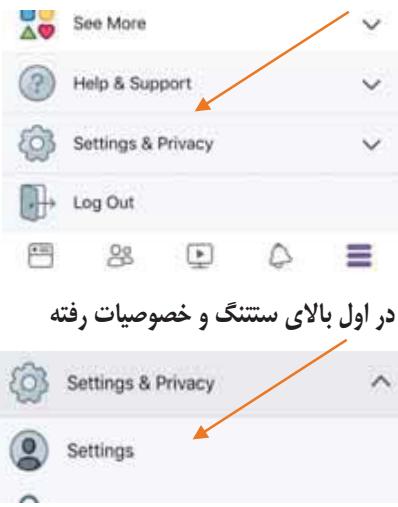

چگونه فیس بوک خود را مسئون نگهداریم؟

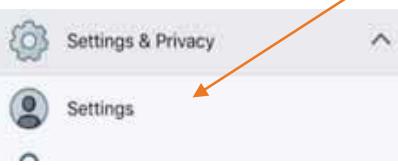

تورن عبدالmajid علمیار پیلوت

قرار میدهد و همچنان در بعضی موارد میتواند روی صفحه ما Timeline عکس ها و ویدیو های مبتدل را بیدون اینکه ما در جریان باشیم قرار دهد. کسانی را که قبل از نمیشناسیم باید در اول همراه خود دوست نسازیم. با این کار میتوانیم فیسبوک خود را مسئون تر بسازیم. ممکن دوستانتان را دیده باشید و یا هم ازیشان شنیده باشید که افراد ناشناس و مجھول الهویه از ایشان راجع به وظیفه ایشان، انواع سلاح های شان، موقعیت وظیفه شان و غیره که همه محروم هستند معلومات بدست بیاورند. پس بهتر است تا میتوانیم معلومات شخصی و مسلکی خود را منحصر به خود و وظیفه خود بسازیم و از نشر آن در صفحات اجتماعی اجتناب ورزیم. بعد هم از طریق خود اپلیکیشن و یا برنامه فیس بوک ما میتوانیم نظر به بعضی تنظیمات فیسبوک مسئونیت خود را با بالا ببریم. در این تصاویر از برنامه فیسبوک در تلفیون آیفون شش استفاده گردیده است ولی در مجموع تفاوت های کمی در زمینه تنظیمات آیفون با اندروید و یا هم کمپیوتر وجود دارند.

در اول بالای ستینگ و خصوصیات رفته

ادامه دارد

امنیتی کشور همچنانی که در نبرد با دشمنان کشور همانا وظیفه حراست از نوامیس ملی، منافع ملی و اوردن امنیت به مردم افغانستان را دارد باید در همه امور زندگی باید چنین مفکر و ای داشته و با انجیزه ملی علیه دشمن بجنگد. متأسفانه فیسبوک یک وسیله جنگ سرد برای دشمن بوده و ما میتوانیم آنرا به نفع خود استفاده کنیم. تا جاییکه فیسبوک هم جز شخصیت های ما هست پس در نگهداری و مسئونیت آن باید زیات کوشان باشیم. فکر میکنیم نظری خوب خواهد بود تا یک نظامی اصلًا فیسبوک نداشته باشد در صورت داشتن فیسبوک هم باید از بالا کردن یا انداختن عکس های نظامی خود و وسائل نظامی مربوطه خویش، موقعیت وظیفه و غیره در فضای مجازی فیسبوک خودداری کند با این کار خود و وظیفه خود را مسئونتر خواهیم داشت. من هم با استفاده از فرصت به منظور بلند بردن مسئونیت شخصی و مسلکی تان رهنما یی های چندی مهمی را خدمت تان شریک میسازم. در قدم اول باید از رمز و یا پاسورد قوی استفاده کنیم به این معنی که پاسورد ما باید در بین شش الی هشت حروف خود و بزرگ مثلاً Aa، کرکره ها مثلاً !@#\$%^& و اعداد باشد. دوم اینکه بالای لینک های اضافی که افراد و اشخاص ناشناخته روان میکنند کلیک نکنیم این لینک های ناخواسته مارا در معرض به خطر انداختن رمز و یا پاسورد ما افغانستان به دشنام داده اند و توهین کردن ها به یک قوم و گروهی و حتی شخصی بانجامد. این کار زمینه بهتر برای نفوذ دشمن ایجاد میکند و از این رخنه بین اقوام و مردم افغانستان تفرقه ایجاد میکنند. به نظر بنده باید نیروهای افسران و منسوبيین دلیر اردوی ملی افغانستان در این اواخر استفاده از شبکه های اجتماعی مثلاً وتس آپ، آیمو، واپرس، انستاگرام، توییتر و خاصتاً فیسبوک به صورت وافر در جامعه ما و خاصتاً در سطح نیروهای ملی امنیتی استفاده صورت میگیرد. اشخاص و افراد از این شبکه ها به مقاصد مختلف مثلاً با تماس بودن با دوستان خود، بعضی ها به خاطر بدست اوردن معلومات شخصی و مسلکی، بعضی ها بخاطر اینکه دوستان شان بدانند که همان لحظه کجا هستند و چی میکنند، بعضی ها به هدف دیدن تصاویر و ویدیوها و بدست اوردن خبر ها و حتی سیاسیون کشور و جهان به منظور اطلاع رسانی و همه گانی ساختن معلومات شخصی و رسمی و غیره استفاده میکنند. اما در عین زمان داشتن فیس بوک و یا توییتر میتواند نمایندگی از شخصیت ما هم کرده میتواند. یک پوست ضعیف، یک کامنت غیر مسلکی و غیر اخلاقی نمایندگی از شخصیت و طرز تفکر ما خواهد کرد. خاصتاً کامنت و یا نظر دادن راجع به مطلبی میتواند حساسیت های در بین دوستان ما و دیگر کاربران فیسبوک ایجاد کند. متأسفانه که این جر و بحث ها در افغانستان به دشنام داده اند و توهین کردن ها به یک قوم و گروهی و حتی شخصی بانجامد. این کار زمینه بهتر برای نفوذ دشمن ایجاد میکند و از این رخنه بین اقوام و مردم افغانستان تفرقه ایجاد میکنند. به نظر بنده باید نیروهای

نظمیان کشور برای تامین امنیت شهر کابل و سایر ولایات کشور با پلانها و طرح های موثر با تشریک مساعی در هماهنگی با مردم روی دست دارند و با آماده گی کامل این طرح و پلان ها را تطبیق مینمایند تا از حوادث غیر متربقه جلوگیری گردد و امنیت شهر ها به صورت درست تامین گردد.

همچنان مردم در کنار نیروهای دفاعی و امنیتی خویش برای تامین امنیت همکاری نموده و مینمایند تا از بروز حوادث دلخراش جلوگیری شود.

حملات تروریستی نمایانگر چهره اصلی دشمنان صلح و آرامش مردم ما اند که از طرف حلقات اجنبی، علیه مردم افغانستان تحریک میشوند تا امنیت کشور ما را به مخاطره اندازند.

اما منسوبيں نیروهای دفاعی و امنیتی کشور منحيث مدافعين راستین وطن در دفاع از وجب وجب این مرز و بوم شب و روز آمده خدمت صادقانه اند و به خاطر تامین صلح و امنیت تا آخرین نفس تلاش می ورزند و در این راه مقدس از هیچگونه فدایکاری دریغ نمی ورزند.

معصومہ نو اندیش
کارمند یکی از ادارات دولتی

د هیواد ټولو دفاعی او امنیتی خواکونو او په ځانګري توګه د ملي اردو خواکونه، چې په هر دول شرایطو کي د هیواد او خلکو څخه دفاع او ساتنه کوي، په رښتیا هم د ستایلو وردي او موره تری د زره له کومی منه کوو.

دغه اتل او میرنی څوانان دي چې د هیواد په لیرو پرتو سیمو کي د هیواد د دفاع په سنگر کي ناست او د دېمناتو پر وراندی یې څلپی سینی سپر کري او په دیره میرانه د دی خاوری څخه ساتنه کوي او نه پریدی چې د هیواد د سولی او امنیت دېمنان زموږ په هیواد کي خپل شوم پلانونه تر سره کري او زموږ د متینو خلکو سوکاله ژوند له نا امنی سر مخ کري.

په پای کي زموږ هیله د دغه میرنیو څوانانو څخه داده چې د خپل ګران هیواد او پتمنو هیوادوالو د تلپاتی سولی او امنیت د تینګښت په لاره څلپونه ستړي کیدونکو هڅو ته لایپسي دوام ورکړي.

خیر الله

نهادهای دفاعی و امنیتی کشور مخصوصاً اردوی ملي به مثابه چشم امید مردم افغانستان و سپر مطمئن دفاع از تمامیت ارضی و استقلال ملي کشور محسوب میشوند، که وظایف بس خطیر را در این عرصه انجام میدهند با گذشت هر روز مورد اعتماد و اعتبار مردم افغانستان قرار گرفته اند. آنها با نهایت ممتاز، شجاعت و پایمردی متداوم طرح ها و پلانهای تخریب کارانه مخالفین مسلح را خنثی و امنیت را به هموطنان شان تامین مینمایند.

امروز هر منسوب نیروهای دفاعی و امنیتی به خوبی می دانند که وارث قهرمانان دلیر و شجاع تاریخ پر افتخار کشور هستند و با کمال افتخار و سرفرازی تمام بطور آگاهانه از وطن آبایی شان با قبول زحمات بیشمار دفاع می کنند.

پیام من به تمام مردم صلح دوست و ترقی خواهم اینست که نیروهای امنیتی کشور شان را حمایت نموده و در راستای تأمین امنیت، آنان را همکاری نمایند.

حسین «حسینی» باشندہ شهر کابل

در دفاع از وطن آماده هستیم

له هیواد خخه دفاع نه چمتوبو

فوتوراپورتران:

بریدمل محمد پصیر «احمدی»، ذبیح الله «فیضی»، محمد یوسف «هاتفی»، بکتاش «امیری» و بریدمل علی شاه «الهام»

زه د ملی اردو د
یوه منسوب په
توګه په دی دیر
ویارم چې د ملی
اردو له ویاره دک
لباس می په تن او
په دیر ویار د خپل
هیواد د حمکنی
 بشپرتیا، ملی

بووجود آمدن صلح و ثبات دائمی در کشور آرمان همیشگی ماست تأمین امنیت، ایجاد صلح و ثبات دائمی در کشور یکی از افتخارات بزرگ زنده گی ام بوده و در این راه از هیچ نوع سربازی و جان نشاری در بغیر نمی نمایم. حفظ تمامیت ارضی کشور و دفاع از نوامیس ملی در

واکمنی، دینی او ملی ارزښتونو خخه دفاع او ساتنه کوم او له دی لاری خپل هیواد او او خپلو شریفو هیوادوالو ته خدمت کوم.
زه د خپلو ملکرو په استازیتوب د ملی دفاع وزارت او ستر درستیز مشر تابه او تولو هیوادوالو ته داد ورکوم او ژمنه کوم چې تر څو د ملی اردو سرتیری ژوندی وي له خپل ګران هیواد افغانستان خخه به په دیره میرانه دفاع او ساتنه کوي او هیڅکله به دېښنانو ته د دی اجازه ورنه کړي چې د شریفو هیوادوالو سوکاله ژوند له نا امنی سره مخ کړي.
په پای د ثور اتمه د افغان ولس د جهاد د بریالیتوب ورڅ تولو هیوادوالو ته مبارک وايم.

هدایت الله صافی بریدمل قول اردوی اتل

اولویت وظایف ما قرار داشته و در این راه با سایر همسنگرانم شانه به شانه در مقابل دشمنان سوګند خورده ای افغانستان سینه سپر می نمایم تا باشد که وطن ما راه ترقی و تعالی را بیمایند. با اطمینان به هموطنان عزیز و متدين خویش می توانم بگویم که به یاری خداوند بزرگ و متعال و حمایت شما مردم مسلمان و ملت واحد افغانستان، امنیت سراسری را در کشور تأمین نموده و به دشمنان مردم کشور اجازه هیچ ګونه اعمال تخریب کارانه را نخواهیم داد و منسوبین اردوی ملی در این راستا متعهد می باشند. به اميد روزی که به جای پلان های عملیات نظامی، پلان ساختن یک پل، یک بنای عام المنفعه، یک تکنالوژی جدید در کشور و به ویژه در بخش نظامی خویش باشیم.
در اخیر بیست و هفتمین سالروز پیروزی جهاد مردم افغانستان را برای همه هموطنان تبریک و تهنیت عرض میدارم.
جگرن برکت الله افسر اردوی ملی

لورمی بریدمن نقیب الله «وکیلزی» دفاع و حراست از تمامیت ارضی، استقلال و نوامیس ملی کشور وظایف اصلی منسوبان نیروهای دفاعی و امنیتی کشور مخصوصاً اردوی ملی میباشد بنابرآ ما بخاطر انجام وظایف اصلی خویش در مقابل دشمنان صلح و ثبات کشور مبارزه نموده و برای هیچ فرد، گروه و سازمانی اجازه نمیدهیم که دهشت افگنی را در کشور ما ایجاد نماید.

ما نیز به پیروی از گام های استوار نیاکان خویش از این وطن دفاع نموده و اهداف تروریستان و دهشت افغان را به یاس مبدل خواهیم ساخت.

در اخیر وعده و اطمینان من برای سایر هموطنانم اینست تا آخرین رمق حیات از سرمیں آبایی خویش دفاع و حراست مینمایم.

تهیه کننده: بریدمل محمد بصیر «احمدی»

د خپلی هغی مینی له امله چی له خپل گران هیواد سره یی په زره کی لرم، نو دهدگی هیوادنی مینی له امله چی په زده کی یی لرم، و می خوبنټل چی د ملی اردو په لیکو کی شامل شم او دا دیره موده کیرو چی د ملی اردو په لیکوکی شامل شوی یم او د دغی لاری خپل هیواد او گرانو هیوادوالو ته خدمت کوم، زه په دی دیر ویارم چی مور یوه خواکنه او په مدرن وسلو او وسایطو سمبال اردو لرو او دیر خویش یم چی زموده ملی اردو په دیره زیورتیا او اتلولی سره، له خپل هیواد او شریفو هیوادوالو خخه دفاع کوي. مور د ملی اردو منسوبین د خپل گرانو هیوادوالو سره دا زمنه کوو چی تل به د هیواد او خلکو خخه ساتنه کوو او هیڅکله دېمنانو ته د دی اجازه نه ورکوو، چی زموده د پتمنو هیوادوالو سوکاله ژوند له نا امنی سره مخ کري. په پای د ثور اتمه د افغان ولس د جهاد د بربالیتوب ورخ تولو هیوادوالو ته مبارک وایم سرتیری مهرالله د اکمال اوخریداری ریاست

از سالیان سال آرزو داشتم تا منجیث یک منسوب اردوی ملی برای مردم و کشور خدمت نمایم و در کنار همسنگانم در راستای تأمین امنیت سراسری در کشور کار و پیکار نمایم. اکنون که به این آرزوی دیرینه خویش رسیده ام، می خواهم افتخارات بیشتر را در این بخش به دست آورم. اوردن امنیت در کشور کاریست دشوار، اما ناممکن نیست.

تأمین امنیت در کشور، سربازی، قربانی و ایثارگری میخواهد تا بتوانی در کشور امنیت را تأمین نمایم.

منجیث یک سپاهی به مردم و رهبری قوای دفاعی و امنیتی کشور اطمینان می دهم که در کنار همسنگانم دشمنان اسلامیت و انسانیت را در هم کوییده، پلان های تفرقه افغانانه شان را نقش بر آب می نمایم. از جنگ، تشتت و پراگنده گی سخت متنفریم اما در صورت تحمیل این پدیده، در برابر هرگونه ناملایمات و نابرابری ها ایستاده و تا آخرین رمق حیات مبارزه خواهیم نمود.

در اخیر هشتم ثور سالروز پیروزی جهاد مردم کشور را برای همه هموطنانم تبریک میگویم.

عبدالرسول بریدمل قول اردوی شاهین

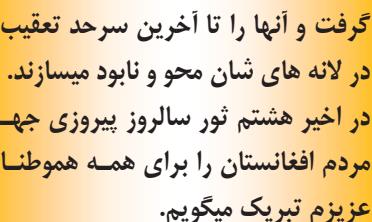

او خلکو دبمنانو ته غابن ماتونکي
گوزارونه ورکري او دھيواد او خلکو
دبمنان یي دشريميلی ماتي سره مخ
کري او مخ کوي یي .
له نيكه مرغه زمورو دملی اردو
منسوپايو اوس دخپلو شريفو هيادوالو
په زرونو کي خاي پيداکري ، تول
هيادوال مواتس په دي پوهيدلي چي
ملی اردو هغه امنتي خواک دي چي په
هر دوں ستونزمنو او مشکلو شرایطو
پر مهال دخپلو هيادوالو مرسته کوي.
او همدا لا امل دي چي ملی اردو
دهيادوالو دساور او اعتماد ور
کر حييلي او ديو مهم او غښتلي خواک
په خير منل شوي او دھيواد په هر گوت
کي دسيمي او سيدونکي دملی اردو له
منسوبينو خنه په ګلکه ننګه
او ملاتر کوي.

په پای د ثور اتمه د افغان ولس د جهاد
د برياليتوب ورخ تولو هيوا د الو ته
مبارک وایم.

دورن فاطمه «سادات» د مارشال فهیم دفاغی پوهنتون اکادمی افسر

تهیه کننده: مونیکا «سلطانی»

صالحه نادری

ملى اردو دھیواد هغه امنیتی ھواک دی
چپ په هردوں شرایطو کی دھیواد په
هرگوبت کی دھر یوں دنزو دترسره کولو
له پاره چمتو دی.
اوپه کراتو کراتو یې داثباته کري چي
دملي اردو منسوباتو دخپلي خاوری

در دفاع از میهن و هم میهنان خویش تا
آخرین رمق حیات دوشادوش برادران
خود رزمیده، و برای دشمنان سوگند
خورده کشور اجازه نمیدهم تا خانه و
کاشانه ما، اخراج سازند.

وطن حیثیت مادر را برای ما دارد، زیرا ما در این وطن بزرگ شده ایم و از آب و هوای این وطن استفاده کرده ایم، بر ماست تا در دفاع و حراست از وجب، وجب خاک کشور مان تا داشتن یک قطره خون در وجود خویش از این وطن حراست نموده و برای دشمنان صلح و آرامش اجازه ندهیم تا زنده گی مملو از صفا و صمیمیت مردم ما را مختل سازند. دشمنان مردم افغانستان باید این را بدانند که فرزندان صدیق و راستین این کشور در صفوں نیروهای دفاعی و امنیتی تا نابودی کامل دشمنان آرام نخواهند

مردانگی به جنسیت نیست به همت است
همه باهم برای دفاع از کشور بدون تبعیض جنسیتی ایستاده ایم

قوتهای منطقوی از بطن جامعه در نشکل وظیفوی اردوی ملی ایجاد گردیده و جهت تأمین امنیت پروژه های اقتصادی، شاهراه ها، قرا و قمبات دین ملی و وظیفوی شازرا دوشادوش مشهبان اردوی ملی انجام پیشنهاد

